

ANA BARIĆ

Doktorandica
protiv Hashimotova
sindroma

STR. 15

Prof. MILJENKO ŠIMPRAGA

Urušava li Ministarstvo
temelje hrvatskog
inovacijskog sustava?

STR. 9

god XI.
broj 115.
24. lipnja 2019.
www.unist.hr
www.unizg.hr

universitas

hrvatske sveučilišne novine

PROSLAVA 45. OBLJETNICE OSNUTKA

SVEUČILIŠTE U SPLITU

Ponos grada i domovine

JAKOV PRKIĆ/HANZA MEDIA

DANKO RELIĆ, VODITELJ CENTRA ZA PLANIRANJE ZANIMANJA U BIOMEDICINI I ZDRAVSTVU

Za mlade liječnike i zdravstvene
djelatnike isplati se boriti!

STR. 14

SVEČANA PROSLAVA 45. OBLJETNICE SVEUČILIŠTA U SPLITU

Split je uistinu postao grad znanja

A znanje je put prema sretnijoj i prosperitetnijoj budućnosti cijeloga našega društva. Svaki student koji završi u Splitu može biti ponosan da je završio studij na najboljem sveučilištu u regiji - istaknuo je rektor Dragan Ljutić

PIŠE
MILA PULJIZ

U prekrasnom ambijentu Hrvatskog narodnog kazališta u Splitu održana je svečana proslava Dana Sveučilišta u Splitu te proslava 45. obljetnice osnutka.

Uz rektora Sveučilišta u Splitu prof. dr. sc. Dragana Ljutića i prorektore te članove Senata sveučilišnog savjeta Sveučilišta u Splitu, dekane i čelnike sastavnica, bivše rektore, kao i studente, svečanosti su nazočili brojni uvaženi gosti, među kojima su splitski gradonačelnik Andro Krstulović Opara, rektor Sveučilišta u Zagrebu prof. dr. sc. Damir Boras, rektor Sveučilišta u Dubrovniku prof. dr. sc. Nikša Burum, rektor Sveučilišta u Puli prof. dr. sc. Alfio Barbieri, rektor Sveučilišta Sjever prof. dr. sc. Marin Milković, rektor Hrvatskog katoličkog

DODJELA PLAKETA:

akademik Davorin Rudolf
akademik Dinko Kovačić
prof. emeritus Zvonko Rumboldt
prof. dr. sc. Jakov Miličić
akademik Nenad Cambj
prof. dr. sc. don Slavko Kovačić

ZAHVALE BIVŠIM REKTORIMA:

prof. dr. sc. Pavao Domančić, emeritus
prof. dr. sc. Petar Slapničar, emeritus
prof. dr. sc. Ivo Babić
prof. dr. sc. Ivan Pavić
prof. dr. sc. Šimun Anđelinić

POSEBNA REKTOROVA ZAHVALA:

akademik Zvonko Kusić

sveučilišta prof. dr. sc. Željko Tanjić, rektor Univerziteta u Zenici prof. dr. sc. Damir Kukić te mnogi drugi prorektori. Svečanosti su također nazočili izaslanik predsjednika Vlade RH, akademik Zvonko Kusić, izaslanik potpredsjednika Vlade i ministra obrane, general-bojnik Mate Pađen, ministrica znanosti i obrazovanja prof. dr. sc. Blaženka Divjak, splitsko-makarski nadbiskup Marin Barišić, zamjenica splitskoga gradonačelnika Jelena Hrgović Tomaš, predsjednik splitskoga Gradskog vijeća Igor Stanišić te zamjenik župana Splitsko-dalmatinske županije Luka Brčić, kapetan bojnog broda i zamjenik zapovjednika Hrvatske ratne mornarice Damir Dojkić te mnogi veleposlanici, konzuli, gradonačelnici i načelnici prijateljskih gradova i općina, predstavnici zakonodavne vlasti, znanstvenih, kulturnih i drugih institucija te gospodarstvenici. Tu su bili i pred-

stavnici nastavnih baza Sveučilišta u Splitu, ravnatelji, direktori i zaposlenici suradničkih institucija na kojima se odvija nastava Sveučilišta u Splitu.

Studenti su budućnost

Svečanost je uvodnim govorom otvorio rektor Sveučilišta u Splitu prof. dr. sc. Dragan Ljutić te je istaknuo kako ta institucija danas broji 11 fakulteta, više od 180 studijskih programa, 22 tisuće studenata, projekte u vrijednosti od 300 milijuna kuna te čak 9500 znanstvenih radova koji su proizašli iz Sveučilišta u Splitu. "Uistinu se možemo ponositi svojim znanjem, svojom pameću i svojim mladim ljudima. Studenti su naša budućnost i u njima vidimo nove zamahe razvoja. Imamo toliko snažnu bazu, internacionalno smo usmjereni, a na znanstvenom tržištu vrlo smo tražena ustanova. Pokrenuli smo i studije

Dragan Ljutić i
Dragan Primorac

prof. dr. sc. Dragan Primorac

Povelja Sveučilišta u Splitu najveće je priznanje koje sveučilište i rektor mogu dodijeliti jednoj osobi. Rektor Ljutić ovu je povelju uručio prof. dr. sc. Draganu Primorcu kao znak zahvale oko utemeljenja Kampusu, koji čini prepoznatljivost Splitskog sveučilišta koje danas predstavlja ponos našega grada i cijele države. "U pravo vrijeme, na pravom mjestu i s pravom potpisa", tako je rektor Ljutić opisao prof. dr. sc. Primorca, dodavši također kako je upravo on imao viziju kojom se svi mi danas dičimo.

Dragan Ljutić i Ivan Đikić

Počasni doktorati

Dr. sc. Esther Gitman rođena je 1939. godine, povjesničarka je i sociologinja te je apsolvirala kazneno pravo. Široj javnosti poznata je po istraživanju hrvatsko-židovske povijesti, o čemu je 1999. godine objavila disertaciju "Spašavanje Židova u Nezavisnoj Državi Hrvatskoj, 1942. – 1945.", skrenuvši svjetsku pozornost na tako važnu temu. Poseban predmet njezina istraživanja je istina o radu blaženoga kardinala Alojzija Stepinca i njegovoj pomoći Židovima tijekom Drugoga svjetskog rata. Dr. Gitman nominirao je Katoličko-bogoslovni fakultet.

Prof. dr. sc. Ludwig Steindorff rođen je u Hamburgu 1952. godine. Njemački je povjesničar, diplomirao je slavistiku, germanistiku i povijesne znanosti na Sveučilištu u Heidelbergu. Na Filozofskom fakultetu u Zagrebu specijalizirao je povijest jugoistočne Europe te na Sveučilištu u Hamburgu 1981. godine obranio doktorsku disertaciju pod naslovom "Politička povijest dalmatinskih gradova u 12. stoljeću". Ludwig Steindorff dobitnik je nagrade Hrvatskog nacionalnog odbora za povijesne znanosti i Društva za hrvatsku povijesnicu za 2015. godinu. Prof. Steindorffa nominirao je Filozofski fakultet.

Prof. dr. sc. Igor Rudan rođen je 1971. godine, a završio je Medicinski fakultet Sveučilišta u Zagrebu. Dobitnik je mnogih nagrada, od kojih se izdvajaju članstvo u Britanskoj akademiji znanosti, kao i članstvo u Kineskoj akademiji znanosti. Važno je istaknuti kako je on jedini Hrvat, nakon Ruđera Boškovića, izabran u Kraljevsko društvo Britanske akademije znanosti. Najizraženiji doprinosu radu Sveučilištu u Splitu profesor Rudan ostvario je pokretanjem i vođenjem projekta "10.001 Dalmatinac", koji je jedan od znanstveno najproduktivnijih projekata u području biomedicine. Osnivač je i Hrvatskog centra za globalno zdravlje. Prof. Rudana nominirao je Medicinski fakultet.

Prof. dr. sc. Ivan Đikić rođen je 1966. godine u Zagrebu, gdje je završio Medicinski fakultet. Iznimno je uspješan i međunarodno vrlo ugledan znanstvenik. Godine 2002. izabran je u gostujućeg izvanrednog profesora Medicinskog fakulteta Sveučilišta u Splitu. Bio je izvanredni profesor, promotor znanosti i donator Medicinskog fakulteta Sveučilišta u Splitu. Svojim je angažmanom znatno pridonio uspostavljanju splitskog MedILS-a. Supokretač je programa NobelST kojemu je cilj dovesti dobitnike Nobelove nagrade u Split na javno predavanje i druženje sa studentima. Dobio je nagradu Grada Splita 2008. godine. Autor je više od 300 znanstvenih radova, a spada u jedan posto najcitiranijih ljudi na svijetu. Prof. dr. sc. Ivana Đikića nominirao je Medicinski fakultet.

Ministrica Blaženka Divjak

mediteranske poljoprivrede, hotelijerstva i gastronomije, a uoči proslave potpisali smo sa Sveučilištem u Zagrebu sporazum o suradnji na istraživačkim, razvojnim i obrazovnim projektima zagrebačkog Fakulteta kemijskog inženjerstva i tehnologije i splitskog Kemijsko-tehnološkog fakulteta. Stvaramo uvjete za zapošljavanje, investiranje, kvalitetu studiranja i življenja u Splitu", kazao je rektor prof. dr. Dragan Ljutić, koji je također napomenuo kako svaki student koji završi u Splitu može biti ponosan da je završio studij na najboljem sveučilištu u regiji. "Grad Split je uistinu postao grad znanja, a znanje je put prema sretnijoj i prosperitetnijoj budućnosti cijeloga našega društva", dodao je rektor Ljutić.

U ulozi izaslanika predsjednice Republike Kolinde Grabar-Kitarović, splitski gradonačelnik Andro Krstulović Opara uputio je čestitke predsjednici svim profesorima, djelatnicima i studentima Sveučilišta u Splitu. "Ovo je velika i važna znanstvena zajednica ne samo za Split nego za cijelu Republiku Hrvatsku. Ljestvica koju ste visoko postavili ide sve više i više, iznimno sam ponosan na vaše uspjehe i postignuća. Grad Split i Splitsko sveučilište u protekloj su godini dodatno učvrstili svoje neraskidive veze i dokazali da se sinergijom naših dviju temeljnih institucija mogu pokrenuti i realizirati uistinu značajni kapitalni razvojni projekti. Najvažniji čimbenik razvoja i rasta na jugu ste upravo vi, Splitsko sveučilište", kazao je gradonačelnik Krstulović Opara. Ministrica znanosti i obrazovanja prof. dr. sc. Blaženka

SVEUČILIŠTE U BROJKAMA

11

fakulteta

180

studijskih programa

9500

znanstvenih radova

22.000

studenta

85.000

diplomanata

300

milijuna kuna vrijedni projekti

Divjak pozdravila je sve okupljene i čestitala slavljenu na njegovih 45 godina uspješnoga rada i djelovanja. "Svi oni koji su utkali svoje znanje i svoj rad u uspjeh Sveučilišta čine nas ponosnima, kako na nacionalnoj tako i na međunarodnoj sceni. Sveučilište je ključni nositelj razvoja gospodarstva i društva u lokalnoj sredini u kojoj djeluje, a uz znanstvenu i nastavnu djelatnost, to predstavlja jednu od temeljnih njegovih zadaća, da doprinese strateškom razvoju zajednice, osigura budućnost mladim ljudima te da osigura radna mjesta ali i podiže kvalitetu života. Stoga ulaganje u visoko obrazovanje i znanost treba biti strateško i smjerno, a država treba kontinuirano povećavati financiranje sveučilišta, a sveučilišta trebaju autonomno, suvereno i transparentno upravljati javnim ulaganjima i investicijama" kazala je ministrica Divjak.

Split cijeni znanost

Nakon što je primio počasni doktorat Sveučilišta u Splitu, prof. dr. sc. Ivan Đikić kazao je kako je izuzetno lijepo biti u Splitu i zajedno slaviti velikih 45 godina uspjeha Sveučilišta. "Priznanje koje sam danas dobio pokazuje da Split cijeni kvalitetnu znanost. Posebna mi je čast što smo svi zajedno, kao laureati, pokazali da se dugogodišnje ulaganje u struku i obrazovanje cijeni u Splitu. Upravo zbog toga je Split zajedno sa počasnim doktorandima, ali i zajedno s profesorima, studentima, znanstvenicima jedno vrlo uspješno Sveučilište. Zbilja je lijepo vidjeti da je unutar 45 godina upravo Sveučilišta u Splitu posta-

lo najuspješnije sveučilište u Hrvatskoj prema svim mjerilima međunarodnih kriterija. Želim čestitati rektorima, sadašnjemu i bivšima, svim dekanima, djelatnicima i studentima na tom velikom uspjehu."

"Slobodno mogu reći kako se i ja osjećam spličaninom već duže vrijeme. Ovdje sam radio od 2002. godine, punih 15 godina kao profesor Medicinskog fakulteta. Tamo sam ostavio mnogo svog znanja i iskustva" dodao je profesor Đikić.

Prof. dr. sc. Dragan Primorac u svom je govoru također čestitao Sveučilištu i gradu Splitu na velikom danu i svečanosti. "Ono što me čini izuzetno sretnim jest podatak da danas imamo čak 28% visokoobrazovanih ljudi u državi, dok ih je prije bilo tek 7%. Gradu Splitu sam još davno obećao da ću uvijek činiti samo dobro za njega, a budućnost ovog Sveučilišta ja vidim kao lidersku, kao mjesto gdje će dolaziti studenti sa svih strana svijeta kako bi mogli stjecati nova znanja" kazao je dobitnik povelje Sveučilišta, profesor Primorac.

Prof. dr. sc. Ludwig Steindorff kazao je kako je uručeni počasni doktorat za njega veliko priznanje i velika radost. "Nakon mnogo godina rada i istraživanja shvatio sam da mi je zadaća napisati sintezu hrvatske povijesti, a danas mogu slobodno reći kako se i ja osjećam spličaninom. Hvala svima i čestitam Sveučilištu na njegovoj proslavi." kazao je profesor Steindorff.

"Zahvalila bi se svima koji su mi pomogli na mom putu koji je započeo 1999. godine u istraživanju teme o kojoj tada nisam znala apsolutno ništa." kazala je profesorica Gitman.

Gradonačelnik Andro Krstulović Opara:
'Ovo je velika i važna znanstvena zajednica ne samo za Split nego za cijelu Republiku Hrvatsku'

Ludwin Steidorf

Esther Gitman

U POVODU DANA SVEUČILIŠTA U SPLITU

Dodjele Rektorovih nagrada, priznanja za sportske uspjehe i zvanja professor emeritus

Svečanost na Medicinskom fakultetu u Splitu

PIŠE
MILA PULJIZ

SNIMIO
VLADIMIR DUGANDŽIĆ / HANZA MEDIA

U prostorima Medicinskog fakulteta Sveučilišta u Splitu održana je svečana dodjela Rektorovih nagrada, nagrada za iznimne sportske uspjehe te počasnog zvanja professor emeritus. Dodjela je održana povodom Dana Sveučilišta i proslave 45. obljetnice utemeljenja.

Uz rektora prof. dr. sc. Dragana Ljutića i prorektore, svečanosti su nazočili i predstavnici Splitsko-dalmatinske županije i Grada Splita, župan Blaženko Boban i pročelnik za društvene djelatnosti grada Splita Mate Omazić, dekan i čelnici sastavnica te ostali članovi Senata i mnogobrojni uzvanici.

U pozdravnom govoru, rektor Ljutić je uputio čestitku svim laureatima te im se zahvalio na svom uloženom trudu i radu te što svojim primjermom doprinose ugledu i rangiranju Sveučilišta na svjetskim

ljestvicama. "Upravo zbog vaših postignuća, dragi studenti i emeritusi, mi rastemo i razvijamo se. Sve više sveučilišta želi surađivati s nama, s našim Sveučilištem. Ako imamo na pameti da je preko 500 sveučilišta iz više od 140 zemalja na neki način povezano s našim Sveučilištem, onda možemo zamisliti što Split znači u

znanstvenom svijetu." kazao je rektor Ljutić.

U umjetničkom programu proslave sudjelovao je Mješoviti umjetnički zbor Umjetničke akademije u Splitu, pod ravnanjem maestra profesora Vlade Sunka.

1. Rektorova nagrada za izvrsnost koja se dodjeljuje naj-

boljim studentima Sveučilišta u Splitu u akademskoj godini 2018./2019. za postignuća u akademskoj godini 2017./2018. dodjeljena je, vodeći računa o zastupljenosti znanstvenih i umjetničkih područja te sastavnica Sveučilišta u Splitu, sljedećim kandidatima:

Toni Duvnjak, Ekonomski fakultet

Renata Kružičević, Ekonomski fakultet

Vana Brajčić, Fakultet elektrotehnike, strojarstva i brodogradnje

Ante Lojić Kapetanović, Fakultet elektrotehnike, strojarstva i brodogradnje

Petra Božanić, Filozofski fakultet

Luka Marković, Filozofski fakultet

Ivan Baričević, Fakultet građevinarstva, arhitekture i geodezije

Tin Hrzić, Fakultet građevinarstva, arhitekture i geodezije

Ljubo Jermelić, Katolički bogoslovni fakultet

Mila Jermelić, Katolički bogoslovni fakultet

Ana Vučković, Kemijsko-tehnološki fakultet

Nikolina Pervan, Kemijsko-tehnološki fakultet

Dalibor Jurić, Kineziološki fakultet

Antonia Rupiće, Kineziološki fakultet

Ivan Borjan, Medicinski fakultet

Duje Apostolski, Medicinski fakultet

Luka Živanović, Pomorski fakultet

Andela Radić, Pomorski

fakultet

Petra Barać, Pravni fakultet

Josip Perkušić, Pravni fakultet

Iva Tojčić, Prirodoslovno-matematički fakultet

Domagoj Jelić, Prirodoslovno-matematički fakultet

Veronika Ravlić, Umjetnička akademija

Marija Jelavić, Umjetnička akademija

Jelena Mamut, Sveučilišni odjel za forenzične znanosti

Roberta Frlleta, Sveučilišni odjel za studije mora

Monika Gabrić, Sveučilišni odjel zdravstvenih studija

Lucija Džolić, Sveučilišni odjel zdravstvenih studija

Grazia Jarni, Sveučilišni odjel za stručne studije

Mate Brkić, Sveučilišni odjel za stručne studije

Marija Miškić, Medicinski fakultet/Kemijsko-tehnološki fakultet (studij Farmacija)

2. Posebna rektorova nagrada za izniman uspjeh ostvaren u akademskoj godini 2017./2018. u javnome nastupu, djelovanju, sudjelovanju i uspjehu na državnim i međunarodnim natjecanjima dodjeljena je

Luka Tomašević, Maja Pavela-Vrančić, rektor Dragan Ljutić, Milan Ivanišević i Petar Filipić.

Luka Ursić, studentu Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Splitu

Aerotehnička udruga Split s Fakulteta elektrotehnike, strojarstva i brodogradnje Sveučilišta u Splitu

Organizacijski tim studentskog kongresa pod nazivom "1. susret znanstvenika, stručnih djelatnika i studenata na temu zaštite okoliša u Republici Hrvatskoj" koji čine studenti Ivana Drventić, Zvonimir Jažo, Franka Folo, Leonora Hibić Burtina, Jela Vukadin, Franka Lambaša, Matea Baturina, Zvonimir Jurun, Ivan Jovanović, Lucija Radaš, Ana Jerončić i Irena Krešić s Kemijsko-tehnološkog fakulteta Sveučilišta u Splitu

studentska organizacija NeuroSplit s Medicinskog fakulteta Sveučilišta u Splitu

Antea Biskupović, studentici Umjetničke akademije Sveučilišta u Splitu, smjer kiparstvo

Ante Šimun Majstorović, studentu Pravnog fakulteta Sveučilišta u Splitu

3. Rektorova nagrada koja se svake akademske godine dodjeljuje studentu pojedincu/grupi studenata koji uspješno izvršavaju studentske obaveze i ostvare izniman uspjeh u javnom djelovanju i društveno korisnim aktivnostima na Sveučilištu u Splitu i široj društvenoj zajednici dodjeljena je

Slaven Damjanović, student Fakulteta elektrotehnike, strojarstva i brodogradnje

Zahvalnice za iznimne sportske rezultate u sveučilišnom sportu u akademskoj godini 2017./2018. i promicanje Sveučilišta u Splitu u sportskim natjecanjima pripale su članovima Akademskog futsal kluba „Universitas“ i članovima nogometne momčadi Sveučilišta u Splitu. Pojedinačna nagrada uručena je Ivoru Šuljiću (Alumni Pomorskog fakulteta), koji je bio najbolji strijelac Svjetskog sveučilišnog prvenstva u futsalu održanog u Kazahstanu 2018. U ime sportaša riječ zahvale uputio je član stručnog stožera nogometne momčadi izv. prof. dr. sc. Marko Erceg s Kineziološkog fakulteta.

Pehar najuspješnijoj sastav-

Pehar za Kineziološki fakultet primio je dekan prof. Damir Sekulić

nici na UNISPORT sportskim natjecanjima za studente Sveučilišta u Splitu za akademsku godinu 2018./2019. pripao je Kineziološkom fakultetu, u čije ime ga je preuzeo dekan prof. dr. sc. Damir Sekulić. Održana su službena prvenstva Sveučilišta u Splitu u 14 sportova od čega se 12 sportova bodovalo za ukupni poređak, u muškoj i ženskoj konkurenciji. Treće mjesto pripalo je Ekonomskom fakultetu, a drugo Fakultetu elektrotehnike, strojarstva i brodogradnje.

Počasno zvanje professor emeritus, temeljem odluke Senata Sveučilišta u Splitu dodjeljeno je

dr. sc. Danici Škara, umirovljenoj redovitoj profesoricu u trajnom zvanju Filozofskog Fakulteta u Splitu koja je iskustvo stekla radeći na Sveučilištu u Zadru, Sveučilištu u Splitu i Cornell University (USA). Prof. dr. Škara ostvarila je međunarodno priznatu znanstvenu reputaciju. Korisnica je brojnih prestižnih stipendija koje su joj osigurale uvjete za znanstveni napredak i međunarodnu prepoznatljivost, iznimno je znanstveno aktivna na domaćem i međunarodnom planu (objavila je 43 izvorna znanstvena rada, od kojih je 13 objavljeno u uglednim inozemnim časopisima). Osim izvornih znanstvenih članaka, obja-

vila je i četiri knjige, dok su dvije knjige još u tisku. Uz to, prof. dr. Škara je recezent nekoliko znanstvenih monografija. Sudjelovala je u radu šest znanstvenih istraživačkih projekata, a od toga su tri velika međunarodna projekta. Od samih početaka prof. dr. Danica Škara bila je aktivno uključena u reformu visokog obrazovanja te je sudjelovala i kao evaluator za studijske programe u raznim zemljama. Također je članica nekoliko uglednih međunarodnih stručnih udruženja, a obnašala je i funkciju članice Predsjedništva Hrvatskog društva za primjenjenu lingvistiku. Obnašala je i mnoge vodeće funkcije na Sveučilištu, prorektorica za međunarodnu suradnju, voditeljica i utemeljiteljica dvaju doktorskih studija, pročelnica Odsjeka, članica Matičnog odjela iz filologije, i sl.

dr. sc. Milanu Ivaniševiću, umirovljenom redovitom profesorom u trajnom zvanju Medicinskog fakulteta u Splitu, specijalist oftalmolog i subspecijalist za stražnji očni segment s kontinuiranim radnim stažom u Kliničkom bolničkom centru Split od početka specijalizacije. Obnašao je funkciju predstojnika Klinike za očne bolesti kao i pročelnika Zavoda za stražnji očni segment Klinike za očne bolesti KBC Split. Dr. sc. Ivanišević naročito je angažiran oko unaprjeđenja i zaštite vida dijabetičkih bolesnika te je također uveo nove mikrokirurške operacijske tehnike te dao nova saznanja u liječenju dijabetične retinopatije.

Dvadeset je godina obnašao funkciju pročelnika Katedre za oftalmologiju na Medicinskom fakultetu Sveučilišta u Splitu. U zasluga za razvoj Sveučilišta i šire društvene zajednice, dr. sc. Ivanišević je i predsjednik Povjerenstva za izdavačku djelatnost MF Split, član je Povjerenstva za nagrade i priznanja i Povjerenstva za specijalističke studije kao i glavni urednik Glasnika Medicinskog fakulteta u Splitu. Što se tiče međunarodno priznate znanstveno - nastavne reputacije, dr. sc. Ivanišević je organizator te član odbora mnogih priznatih međunarodnih skupova. Također je recezent u mnogim znanstvenim medicinskim časopisima, a napisao je i četiri udžbenika iz oftalmologije, monografiju Katedre za oftalmologiju te više poglavlja u knjigama.

dr. sc. Petru Filipiću, umirovljenom redovitom profesorom u trajnom zvanju Ekonomskog fakulteta u Splitu koji je do sada objavio 156 znanstvenih i stručnih radova od kojih je 45 objavljeno u inozemstvu. Održao je sveukupno 65 priopćenja na znanstvenim skupovima te je u kontinuitetu od trideset godina vodio ili sudjelovao u znanstvenim projektima Ministarstva znanosti. Tijekom rada na Ekonomskom fakultetu, profesor Filipić sudjelovao je u izvodenju nastave za tisuću studenata na preddiplomskom, diplomskom, magistarskom i doktorskom studiju.

Osnovao je i vodio više međunarodnih znanstvenih projekata kao i međunarodnih programa u području visokog obrazovanja gdje se posebno ističe TEMPUS projekt "Obrazovanje za tržišno društvo" u kojem su bila uključena sveučilišta iz pet europskih zema-

lja. Također treba spomenuti angažman profesora Filipića u pripremi održavanja Mediteranskih igara u Splitu 1979. godine kada je obnašao dužnost pomoćnika direktora VI-II Mediteranskih igara za organizaciju i planiranje.

dr. sc. Maji Pavela-Vrančić, umirovljenoj redovitoj profesoricu u trajnom zvanju Prirodoslovno-matematičkog fakulteta u Splitu koja je svoju znanstvenu karijeru započela na Institutu Ruder Bošković u Zagrebu nakon čega dolazi u Split na Odjel za kemiju Prirodoslovno - matematičkog fakulteta. Uključena je u sve promjene nastavnih planova, pokreće i izrađuje elaborate za nove studijske programe svih razina visokog obrazovanja, uvodi brojne nove predmete u nastavu te podiže razinu opremljenosti nastavnog laboratorija za kemiju.

Pored rada na Prirodoslovnom fakultetu nastavu je održavala na sveučilišnim programima drugih sastavnica Sveučilišta u Splitu. Međunarodno znanstveno iskustvo prof. dr. sc. Pavela-Vrančić stjecala je na postdoktorskom usavršavanju u Berlinu. Po povratku u Split, prof. dr. sc. Pavela-Vrančić znanstvenu karijeru nastavlja voditeljstvom međunarodnih i domaćih projekata. U Splitu uspostavlja i istraživačku grupu te oprema laboratorij za biokemijska istraživanja. Rezultate znanstvenih istraživanja prof. dr. sc. Pavela-Vrančić objavila je u 45 radova u međunarodno priznatim časopisima. Recenzirala je i radove u relevantnim časopisima iz područja biokemije.

dr. sc. fra Luku Tomaševiću, umirovljenom redovitom profesorom u trajnom zvanju Katoličkog bogoslovnog fakulteta u Splitu. Ostvario je zapažen angažman na međunarodnom znanstvenom planu, napisao je 7 knjiga i preko 100 znanstvenih radova na hrvatskom i engleskom jeziku, a ima radova na talijanskome, francuskome, kineskome te knjigu prevedenu na bugarski. Prof. dr. sc. Tomašević imenovan je u znanstveno vijeće Svjetske bioetičke organizacije, a uz to djeluje kao predsjednik "International Society for Clinical Bioethics" te član uredničkog vijeća časopisa International Journal of Biomedicine.

Brojni znanstveni skupovi i rasprave održani su zahvaljujući organizatorskoj ili suorganizatorskoj sposobnosti profesora Luke Tomaševića. Pridonio je i razvoju Sveučilišta i šire društvene zajednice. Kao rektor Franjevačke teologije u Makarskoj aktivno je sudjelovao u osnivanju Katoličkog bogoslovnog fakulteta kao nove sastavnice Sveučilišta u Splitu. Kao priznati znanstvenik i član splitske akademske zajednice obnašao je brojne odgovorne dužnosti i članstva: član je Hrvatskog bioetičkog društva (jedan mandat je bio i predsjednik), član je Hrvatskog filozofskog društva, Matice Hrvatske te Vijeća za nauku Hrvatske biskupske konferencije.

Dobitnik je više nagrada i priznanja: ukazom F. Tuđmana 1999. godine odlikovan je Redom Hrvatskog trojstva te je za svoje dugogodišnje bavljenje moralnom teologijom 2005. godine dobio nagradu Županije splitsko-dalmatinske.

IZ POVIJESTI SVEUČILIŠTA U SPLITU

Moderno utemeljenje na mnogostoljetnom duhovnom humusu

PIŠE PROF. MARKO TROGRLIĆ

Na pješćanim jadranskim žalima, na mjestu gdje su se na obroncima dalmatinskih litica u uskom području zaustavljali razigrani predjeli vrtova i vinograda, podigao se grad jedinstvenog izgleda, neobičnog čara. Gigantske zidine, sestre blizanke zidina u Bizantu i Rimu, opasuju konture grada. (...) To je palača, to je grad, sve pomiješano, sve sjedinjeno i stopljeno u jedno. (...) Sve je ovo divovsko, više orijentalno nego rimsko, veličanstveno po bogatstvu dekora i raskoši. "Ovako je Split doživio književnik i povjesničar, član Francuske akademije, Daniel Ropps, Split o kojemu je nekoliko stoljeća prije njega naš veliki pjesnik Hektorović napisao sljedeće divne stihove: „O Splitu čestiti ki si sreću imil da s vazda njiždo ti razumnim ljudiem bil. U tebi knjižnici mnozi se rodiše, veli razumnici koji slavni biše.“

Isvatko od nas, uvjereni smo, odiše istim osjećajima divljenja, istim osjećajima ponosa, istim osjećajima privrženosti našem gradu, njegovoj/našoj duhovnoj i materijalnoj baštini i njezinim stvarateljima i nositeljima, knjižnicima mnogim koji se tu rodiše i velim razumnici koji slavni biše. U „bogatstvu njezina dekora i harmoniji njezine raskoši“ leže korijeni naše pismenosti, naše kulture, naše prosvijećenosti... Iz njih je izrastao i u njih urastao baš ovdje, u ovom našem gradu, biser hrvatske pisane baštine, hrvatske duhovnosti i kulture – *Splitski Evangelijar!* U svojim njedrima čuva ga riznice naše splitske stolne crkve, onako kako to i dolikuje našoj najstarijoj „knjži.“ Ona je, u okvirima europske povijesti, jedna i jedinstvena među onih samo nekoliko stotina ovakvih kodeksa iz vremena kasne antike i ranoga europskog srednjeg vijeka.

Sjužne pak strane Periptera, trijema oko naše splitske prvostolnice, veoma je lijepi sarkofag splitskoga priora (načelnika) Petra, iz IX. stoljeća, s natpisom na latinskom jeziku koji veli da tu počiva *Petar, prior, sin Kuzme... rođen, othranjen i školovan u Splitu*. Nedvojbeno pri ondašnjoj splitskoj katedralnoj školi, uz koju su vezani počeci i razvoj onoga što nazivamo splitskim višim i visokim školstvom kroz sve naše srednjovjekovlje. U njemu je slovo naše trojezične – latinske, glagoljske i ćirilске – pismenosti, pisano na pergameni, na našem tvrdom kamenu i na papiru, na jezicima latinskom, na našem staroslavenskom, i na našem hrvatskom narodnom jeziku. Teške prilike konca srednjovjekovlja i početka novovjekovlja utjecale su na razvoj ukupnih naših narodnih prilika, pa tako i onih visokoškolskih. Strani su sveučilišni gradovi od Pariza do Rima, od Beča do Budime, od Bologne, do Padove i Loreta – postali utocistem za izobrazbu naših studenata iz osmanskim provalama ugrožene i opustošene Hrvatske (*Desolatio Croatiae*). Pa ipak je, unatoč takvim, višestoljetnim veoma teškim uvjetima, ovdje, na hrvatskom jugu, učeni i odvažni splitski nadbiskup Stjepan Cosmi pronašao načina kako da, na samom početku XVIII. stoljeća, godine 1700., utemelji Nadbiskupsko sjemenište u Splitu sa svojom gramatičko-humanističkom školom (gimnazije) te, uz nju, i dva viša učilišta – ono filozofsko i ono teološko – otvorene ne samo svećeničkim pripravnicima, nego i mnogim svjetovnim đacima iz Splita i cijele Dalmacije.

Burne, više ratne, nego mirne prilike s početka XIX. stoljeća donijele se ovaj ustanovi jedan novi iskorak: naime, nakon što je Dalmacija 1809. ušla u sastav Napoleonovih Ilirskih pokrajina, tadašnje su vlasti uskladile splitske sjemenišne studije s francuskim visokoškolskim sustavom te im priznale položaj sveučilišnog liceja s pravom podjeljivanja akademskih naslova. Utemeljeno se može ustvrditi da je osnivanjem liceja u splitskom Sjemeništu 1810. godine začeto moderno Splitsko sveučilište. Nova je pak habsburška vladavina, nasljednica francuske epizode na istočnom Jadranu, nakon 1814. godine postupno, ali temeljito sve dalmatinsko školstvo uskladila sa svojim vlastitim školskim sustavom, te planovima i programima svojih nižih, viših i visokih škola u Carstvu. U tom višedesetljetnom procesu ove splitske više škole nisu doduše bile ukkinute, ali su na koncu, ipak, bile svedene na više gimnazijske razrede, dok je Beč za filozofsko-teološke studije utemeljio središnje Visoko bogoslovno učilište za cijelu Dalmaciju u Zadru. Tako je Split ostao bez svojih visokih škola, koje će mu biti povraćene tek u međuratnom razdoblju nakon što je naš Zadar, temeljem Rapallskog ugovora nesretno otrgnut od matice domovine, pripojen Kraljevini Italiji, a spomenuto Visoko bogoslovno učilište preneseno u Split i kasnije, u sam osvit Drugoga svjetskog rata, oblikovano u Visoku bogoslovnu školu u Splitu (O svemu tomu, detaljno, vidi: Slavko Kovacic, „Sveučilište u Splitu osnovano je već 1810.“ *Universitas*, god. IV, br. 35, (15. listopada 2012.), str. 14). Dodatnu pak dimenziju za kasniji razvoj višeg i visokog školstva, u ratom poharanom gradu i domovini, predstavlja na svoj način i utemeljenje Više pedagoške škole u Splitu, od 24. ožujku 1945.

Na taj se dakle plemeniti, mnogostoljetni duhovni *humus* u našem gradu, u srcu hrvatskog Mediterana, moglo, končano, osloniti moderno utemeljenje njegovog vlastitog Sveučilišta: dana 14. veljače 1974. ono će i formalno biti ustanovljeno potpisivanjem sporazuma o udruživanju u Sveučilište u Splitu od strane sljedećih, prethodno osnovanih, samostalnih institucija: Filozofskog fakulteta u Zadru, Fakulteta elektrotehnike, strojarstva i brodogradnje, Kemijsko-tehnološkog fakulteta, Pravnog fakulteta, Fakulteta organizacije i financijskih nauka te splitskog Odjela Građevinskog fakulteta u Zadru.

Eto, dakle, pred našim očima isječaka iz duge i bremenite povijesti našega Sveučilišta: njegovih korijena, njegove duhovne i materijalne geneze, sve sakupljene u jednu cjelinu iz raznih silnica, a koje sačinjavaju jednu i jedinstvenu njegovu sliku. Poput mozaika sastavljenog od mnoštva dijelova, koji svaki ima svoje značenje, svoju vrijednost, svoju ulogu...

Taj je povijest našeg Sveučilišta, i simbolički i stvarno, sva upisana u onu kamenu ploču što ju u svomu krilu drži Meštrovićeva *Povijest Hrvata*, nama tako dragi i tako blizak znak našeg Sveučilišta.

PREDSTAVLJENA MONOGRAFIJA 'O SVEUČILIŠTU I GRADU'

Ova knjiga je evaluacija

Unutra je istina u kojoj nisu sakrivene čak ni naše mane, kazao je profesor emeritus Matko Marušić

Davorin Rudolf i Matko Marušić

JOŠKO ŠUPIĆ/HANZA MEDIA

PIŠE MILA PULJIZ

Povodom proslave Dana Sveučilišta u Splitu, u prekrasnom ambijentu Palače Milesi brojnim je uzvanicima i gostima predstavljena monografija Sveučilišta u Splitu "O Sveučilištu i gradu".

O monografiji, pobliže predstavljenoj u prethodnom broju *Universitasa* govorili su rektor Sveučilišta u Splitu i urednik prof. dr. sc. Dragan Ljutić, urednik profesor emeritus Matko Marušić i akademik Davorin Rudolf.

Svečano predstavljanje

otvorio je rektor Ljutić, pozdravivši sve prisutne, kao i sve one koji su radili i pridonijeli na stvaranju 472 stranice opsežnog rada i djelovanja Sveučilišta u Splitu. Kako je u svom govoru kazao akademik Rudolf, ova nije samo monografija, to je monografija spomenik, ali i rodendanski poklon.

Rektor Ljutić istaknuo je kako slavimo 45 godina jedne značajne ustanove za naš grad, za više od 20.000 studenata koji doprinose njegovoj važnosti te kako je ova monografija djelo koje je nastalo u samo nekoliko mjeseci, što najbolje govori o agilnosti i sposobnostima ljudi koji su sudjelovali u njezinu stvara-

JOŠKO ŠUPIĆ/HANZA MEDIA

nju. – Ovo je bilo teško ostvarivo, ali ostvarivo. Sada znamo jasno i napismeno tko smo, što smo, kao i odakle je sve krenulo. Pohvale svima koji su sudjelovali! – kazao je rektor Ljutić.

Profesor Matko Marušić na humorističan i zabavan način predstavio je nastanak monografije te ju je opisao kao djelo koje sadrži podatke koji nisu nikada i nigdje objavljene. – Ova knjiga je evaluacija. Unutra je istina u kojoj nisu sakrivene čak ni naše mane – kazao je profesor Marušić. Za kampus Sveučilišta u Splitu, profesor Marušić je istaknuo kako je ono najznačajnije postignuće ne samo u gradu

Splitu već mnogo šire.

Akademik Rudolf, cijenjeni znanstvenik i političar, svim je uzvanicima i gostima dao prikaz nastanka Sveučilišta u Splitu, njegov početak i rast, kao i najnovija postignuća te je povodom proslave 45. obljetnice Sveučilišta u Splitu poručio sljedeće: Živimo u 21. stoljeću, u stoljeću znanosti i to valja imati na umu te se najviše ulaganja, najviše pažnje i napora treba uložiti upravo u ovo područje. Imamo izvrsno Sveučilište, imamo 11 fakulteta, imamo Umjetničku akademiju, imamo kadrove...

Zato poželimo da idućih pedeset godina bude ovako uspješno.

SPORAZUM O SURADNJI SPLITSKOG I ZAGREBAČKOG SVEUČILIŠTA

Zajednički diplomski studij na engleskom jeziku

Novi studijski program Fakulteta kemijskog inženjerstva i tehnologije (FKIT) i Kemijsko-tehnološkog fakulteta (KTF) jačat će kapacitete u sektoru kemijske i srodnih industrija, s naglaskom na zaštitu okoliša i kružnu ekonomiju

PIŠE MILA PULJIZ

Prije svečanosti, također u prostorima Hrvatskog narodnog kazališta, potpisan je Sporazum o suradnji na istraživačkim, razvojnim i obrazovnim projektima. Sporazum su potpisali rektor Sveučilišta u Splitu prof. dr. sc. Dragan Ljutić, rektor Sveučilišta u Zagrebu prof. dr. sc. Damir Boras te dekani Fakulteta kemijskog inženjerstva i tehnologije Sveučilišta u Zagrebu prof. dr. sc. Tomislav Bolanča i Kemijsko-tehnološkog fakulteta Sveučilišta u Splitu prof. dr. sc. Igor Jerković.

Fakultet kemijskog inženjerstva i tehnologije (FKIT) i Kemijsko-tehnološki fakultet (KTF) od akademske godine 2019./2020. izvodit će zajednički sveučilišni diplomski studij na engleskom jeziku "Chemical and Environmental Technology". Novi studijski program od velikog je značenja

Rector Damir Boras

DRAGAN MATIĆ/HANZA MEDIA

Rector Dragan Ljutić

VLADIMIR DUGANĐIĆ/HANZA MEDIA

za jačanje visokoobrazovnih kapaciteta u sektoru kemijske i srodnih industrija, ne samo u RH nego i šire, s time da se naglasak pogotovo stavlja na zaštitu okoliša i kružnu ekonomiju.

Gospodarski subjekti iz RH ukazali su da završeni studenti postojećih studija nemaju

dostatna znanja i kompetencije iz područja održivih tehnologija, kao i vještine komunikacije na engleskom jeziku, što očito predstavlja problem, a nužno je za rad u međunarodnom okruženju. Diplomski studijski program "Chemical and Environmental Technology" prvi je takav sveučilišni

studij u Republici Hrvatskoj, što ga čini jedinstvenim na tržištu rada u javnom i privatnom sektoru. Razvoj i uspostava diplomskog studijskog programa na engleskom jeziku "Chemical and Environmental Technology" (CET), temeljenog na ishodima učenja, usklađeni su s iskazanim zahtjevima i nužnostima gospodarskog sektora. Studij se temelji na potrebama tržišta rada, a upravo su gospodarski subjekti iz javnog i privatnog sektora upozorili na potrebu studijskog programa koji će obrazovati stručnjake sa znanjima i kompetencijama iz područja zaštite okoliša i održivih tehnologija. Uspostavom diplomskog studijskog programa na engleskom jeziku "Chemical and Environmental Technology" značajno će se unaprijediti kvaliteta obrazovanja i povećati internacionalna vidljivost nositelja (FKIT) i partnera (KTF), ali i njihovih krovni institucija – Sveučilišta u Zagrebu i Sveučilišta u Splitu.

NA FAKULTETU GRAĐEVINARSTVA, ARHITEKTURE I GEODEZIJE U SPLITU POTPISAN UGOVOR

Građevinari od jeseni u 'ušminkanoj' zgradi

Uredit ćemo 11 laboratorija i opremiti ih najsuvremenijom opremom koja trenutno postoji u svijetu. Ovdje se radi o projektu kontinuiteta koji je 1971. započeo prof. Jakša Miličić, rekao je dekan prof. Nikša Jajac

PIŠE MILA PULJIZ

Na Fakultetu građevinarstva, arhitekture i geodezije u Splitu održano je svečano potpisivanje Ugovora o radovima na rekonstrukciji zgrade FGAG Split i predstavljanje EU projekta INFRA FGAG, a svečanost je otvorio rektor Sveučilišta u Splitu prof. dr. sc. Dragan Ljutić.

"Sretan sam što se svaki dan nešto pozitivno događa na našem sveučilištu. Ovo je jedan novi projekt koji ne donosi boljitak samo FGAG-u već cijelom našem sveučilištu, gradu, županiji pa i cijeloj državi", kazao je rektor Ljutić, istaknuvši i veliku važnost ovog projekta s obzirom na to da su prostori vrlo bitni kako bi se studentima omogućila adekvatna edukacija i studiranje.

Dekan FGAG-a, izv. prof. dr. sc. Nikša Jajac, zahvalio je bivšim upravama Fakulteta, koje su bile uključene u pripremu i prijavu ovog projekta, kazavši kako će njegova realizacija biti značajan iskorak Fakulteta u cilju unaprjeđenja laboratorija, podizanja konkurentnosti i kompetitivnosti naših projekata u europskom znanstveno-istraživačkom prostoru. "Uredit ćemo 11 laboratorija i opremiti ih najsuvremenijom opremom koja trenutno postoji u svijetu. Ovdje se radi o projektu kontinuiteta, o projektu koji je počeo 1971. godine, projektu koji je započeo prof. dr. sc. Jakša Miličić. Što se tiče projekta INFRA, to je program organizacijske reforme koji će omogućiti suradnju s drugim sastavnicama Sve-

Izvođač radova Nikša Čulić i dekan Nikša Jajac prilikom potpisivanja ugovora o rekonstrukciji zgrada

učilišta i drugim sveučilištima diljem Europe. Uvesti ćemo nove principe, metode i suvremene načine u formiranju organizacijske strukture", kazao je dekan Jajac, istaknuvši također kako je glavni cilj projekta INFRA raditi za

potrebe gospodarstva unutar cijele Europske unije.

Projekt je financiran iz nepovratnih sredstava Europskog fonda za regionalni razvoj, njegovo trajanje je 31 mjesec, a nositelj je Sveučilište u Splitu, Fakultet građe-

vinarstva, arhitekture i geodezije. Projektne aktivnosti uključuju provedbu organizacijske reforme, rekonstrukciju-dogradnju laboratorija FGAG u Žrnovnici, rekonstrukciju postojećih građevina FGAG-a u Splitu, nabavu

“

Predstavljen je projekt INFRA, organizacijske reforme za suradnju s drugim sastavnicama Sveučilišta i sveučilištima diljem Europe

znanstvene opreme, promidžbu i vidljivost te upravljanje projektom i administraciju.

Opći cilj projekta je organizacijskim reustrojem i unaprjeđenjem infrastrukture znanstveno-istraživačkog sektora FGAG Split doprinijeti razvoju znanstveno-istraživačke djelatnosti Sveučilišta u Splitu, te šire lokalne i regionalne zajednice jadranske Hrvatske, s naglaskom na pametnu specijalizaciju u području ekološki prihvatljivih tehnologija, opreme i naprednih materijala te ekološki prihvatljivih prometnih rješenja. Provedbom projekta podići će se razina znanstveno-istraživačkih radova, projekata, inovacija i patentnih prijava u područjima zelene i održive gradnje, brige za okoliš te održivog planiranja inteligentnih gradova i sporta.

Na održanoj svečanosti, dekan Jajac i direktor tvrtke ČULIĆ ELEKTRO CENTAR d.o.o. potpisali su Ugovor o izvođenju radova na rekonstrukciji postojećih zgrada FGAG-a (zgrade A, B i C).

ZAJEDNIČKI PROJEKT FGAG-A I SVEUČILIŠTA U PADOVI

Doprinos kvaliteti života na čitavom jadranskom području

PIŠE MILA PULJIZ

U prostorima Fakulteta građevinarstva, arhitekture i geodezije Sveučilišta u Splitu, dekan izv. prof. dr. sc. Nikša Jajac potpisao je sporazum o suradnji između Sveučilišta u Padovi i Fakulteta građevinarstva, arhitekture i geodezije. Osim predstavnika objiju strana, potpisivanju sporazuma prisustvovali su i predstavnici ostalih projektnih partnera, National Research Council, Land Reclamation Authority Adige Euganeo, Hrvatske vode, Veneto Region i DUNEA.

Prodor slane vode u obalne vodonošnike za posljedicu ima negativan učinak na po-

ljoprivrednu proizvodnju u tim područjima.

Projektom punog naziva "Monitoring Seawater intrusion in coastal aquifers and Testing pilot projects for its mitigation" predviđa se uspostava sustava nadzora zaslanjenja podzemnih

i površinskih voda s ciljem identifikacije procesa na pilot-područjima, u dolini rijeke Po i dolini rijeke Neretve.

Uz monitoring, provede će se istraživanja na terenu i u laboratoriju te će se modelski ispitati mjere za sprječavanje prodora soli u obalne vodono-

snike, a temeljem čega je u konačnici predviđena izrada niza mjera za smanjenje negativnog učinka morske vode na poljoprivrednu proizvodnju, te izrada karata rizika od zaslanjenosti s prijedlozima mjera zaštite od prodora soli.

Dekan Jajac kazao je kako je fakultet izuzetno zadovoljan što je ovo jedan od sedam projekata koji su upravo u tijeku i koji se izuzetno uspješno provode. "Vrlo važna komponenta uključivanja fakulteta u ovakve projekte jest želja, no i zadaća fakulteta koja je postavljena pred njega, a to je rješavanje problema i izazova koji se i pred lokalnom zajednicom i pred Republikom Hrvatskom. Ako uspijemo ostvariti sve svoje ciljeve, doprinijet ćemo kvaliteti života na čitavom jadranskom području", kazao je dekan Jajac.

FGAG-u su projektom osigurana sredstva za provođenje znanstveno-istraživačkog rada u području problematike projekta. U timu radi 9 lju-

di, a od toga su 4 novozaposlene osobe. Jedan od ključnih istraživača, doc. dr. sc. Veljko Srzić kazao je kako je trajanje projekta 30 mjeseci, a njegova ukupna vrijednost je 2,6 milijuna eura.

U ime glavnog partnera svim prisutnima se obratio i profesor Paolo Salandin sa Sveučilišta u Padovi. Profesor Salandin istaknuo je zadovoljstvo potpisanim ugovorom te naglasio važnost ishoda, tj. rezultata projekta kojima će se doprinijeti razumijevanju procesa prodora soli i mjera zaštite podzemnih voda u obalnim vodonošnicima u RH i Italiji, a koje će posljedično imati pozitivan utjecaj na poljoprivrednu proizvodnju u pilot-područjima.

Interreg
Italy - Croatia
MoST

IZ IZVJEŠTAJA ZA MEDIJE MZO-A O DVIJE GODINE MANDATA MINISTRICE BLAŽENKE DIVJAK

Relevantno visoko obrazovanje

Usvojene Izmjene i dopune Zakona o Hrvatskome kvalifikacijskom okviru koji je uveo razlikovanje, ali i spriječio diskriminaciju stručnih studija.

U provedbi su projekti ESF-a u vrijednosti od 430 mil. kn za unapređenje visokog obrazovanja (kvalifikacije, internacionalizacija, stručna praksa) te stipendije za studente (socio-ekonomske stipendije i stipendije za STEM studije).

Proveden Javni poziv Provedba Hrvatskoga kvalifikacijskog okvira na razini visokog obrazovanja u vrijednosti od čak 100 milijuna kuna, kojim se omogućilo svim visokim učilištima da prijave projekte kojima će reformirati postojeće ili izraditi nove studentske programe i programe cjeloživotnog učenja sukladno HKO metodologiji.

Proveden Javni poziv u vrijednosti od oko 50 milijuna kuna za izradu i izvedbu studentskih programa na stranim jezicima, združenih studija i ostalih aktivnosti koje pridonose internacionalizaciji visokog obrazovanja.

Donesena odluka o programskom financiranju visokog obrazovanja i znanosti javnih visokih učilišta koja financijski potiče deficitarne programe i one koji se prilagođavaju potrebama tržišta rada i imaju dokazane rezultate, a ukupna sredstva za programske ugovore povećana su za 17% u odnosu na prethodno razdoblje.

Prvi put donesen Zakon

o obavljanju studentskih poslova kojim se na sustavan i cjelovit način rješavaju pitanja vezana uz studentski rad. Zakonom se omogućuje rad izvanrednim studentima, povećava se minimalna satnica, a dodatno se štite i prava studenata koji rade.

Potpisan Granski kolektivni ugovor za zaposlenike u sustavu znanosti i visokog obrazovanja koji je bio otkazan još 28. ožujka 2014. godine i nije bio zaključen.

Podizanje atraktivnosti STEM studija i motiviranje studenata za upis u STEM područja - iz strukturnih fondova osigurano 180 milijuna kuna za petogodišnje razdoblje, što znači 3.400 STEM stipendija godišnje (koje su se počele dodjeljivati od akademske godine 2017./2018.).

Sredstvima iz ESF-a osigurano je dodatnih 4.600 socioekonomskih stipendija pa je tako ukupan broj socioekonomskih stipendija koje se dodjeljuju na godišnjoj razini povećan na 10.000.

U siječnju je Vlada usvojila Nacionalni plan za unaprjeđenje socijalne dimenzije visokog obrazovanja u RH.

Otvoren prvi lektorat hrvatskog jezika u Republici Srbiji, na Sveučilištu u Novom Sadu.

U tijeku je postupak recenzije projekta Razvoj, unapređenje i provedba stručne prakse u visokom obrazovanju, vrijednog 100 milijuna kuna koji se financira iz ESF-

a, a čiji je cilj povećanje zapošljivosti studenata omogućavanjem stjecanja praktičnih vještina za rad.

Započela je provedba anti-korupcijske mjera provjere svih diploma i svjedodžbi u studentskim centrima.

POTICANJE IZVRSNOSTI U ZNANOSTI

Potpisan sporazum o pridruženom članstvu Republike Hrvatske u CERN-u.

ESA -Potpisan Sporazum o pridruživanju Europskoj svemirskoj suradnji u mirnodopske svrhe.

Rekordna ulaganja u znanost od čak 2,5 milijarde kuna iz EU fondova.

Više od 373 milijuna kuna za znanstvene centre izvrsnosti iz ERDF-a.

Osigurano je milijardu kuna iz ERDF-a za vrhunsku opremu i znanstvenu infrastrukturu.

Iznosom od 9 milijuna kuna iz ERDF-a za projekte koji će se sufinancirati na temelju Poziva na dostavu projektnih prijedloga „Razvoj i jačanje sinergija s horizontalnim aktivnostima programa OBZOR 2020: Tvvinning i ERA Chairs“.

Projekt „Centar za napredne laserske tehnike (CALT)“ Instituta za fiziku u vrijednosti od 121 milijun kuna iz ERDF-a.

Projekt „Znanstveno i tehnološko predviđanje“ koji vodi Ministarstvo znanosti i obrazovanja u vrijednosti od 16,5 milijuna kuna iz ERDF-a.

Projekt razvoja karijera mladih istraživača u ku-

pnom iznosu većem od 81 milijun kuna iz ESF-a s kojim će Hrvatska zaklada za znanost tijekom sljedećih pet godina financirati zapošljavanje 173 mladih istraživača i istraživača u znanstvenim organizacijama u Hrvatskoj.

Osigurane prilike za zapošljavanje oko 255 mladih znanstvenika te samim time ostanak njih i njihovih obitelji u Hrvatskoj (Znanstveni centri izvrsnosti + Hrvatska zaklada za znanost).

Strateški projekt „Hrvatski znanstveni i obrazovni oblak (HR-ZOO)“ u vrijednosti 200 milijuna kuna iz ERDF-a za mega računalo distribuirano u četiri grada - Zagrebu, Osijeku, Rijeci i Splitu - koje je deset do dvadeset puta jače od postojećih kapaciteta u Hrvatskoj, a koristit će se za vrhunsku znanstvena istraživanja i prikupljanje podataka nužnih za iskorak u moderne

tehnologije poput umjetne inteligencije i big data.

Donesena odluka o programskom financiranju javnih znanstvenih instituta koja financijski potiče znanstvenu izvrsnost i projektnu uspješnost, s naglaskom na međunarodne rezultate, te omogućava ciljano financiranje specifičnih ciljeva javnih znanstvenih instituta.

Povećana sredstva za znanost u državnom proračunu, i to 15% za ugovorno financiranje znanstvene djelatnosti, 17% za doktorande, 6% za projekte Hrvatske zaklade za znanost, 10% za hladni pogon javnih instituta, a osigurano je i novih 7 milijuna kuna za poticanje Obzor 2020 projekata.

Donesena odluka za zapošljavanje povratnika i stranih znanstvenika, na čijoj osnovi je zaposleno više od 10 novih vrhunskih znanstvenika.

Ulazak u brojne ERIC-e (European Research Infrastructure Collaboration) koji su dodatno potpomognuti radnim mjestima asistenata i poslijedoktoranada.

Ulazak u međunarodni ESFRI (European Strategy Forum on Research Infrastructures) projekt DOIMES, vrijedan 500 milijuna eura, za razvoj novih materijala za buduće fuzijske reaktore. DONES će se graditi u Španjolskoj, a Hrvatska je jednakoopravni partner u projektu, čime je DONES prvi veliki europski projekt u kojoj Hrvatska ravnopravno sudjeluje.

KOMENTAR

Nerelevantni izvještaj

Piše
Duško ČIZMIĆ MAROVIĆ

Na prvi mi se pogled učinilo da UZOJ nije imao dovoljno vremena kako bi za novinare napravio čitak, logično strukturiran i cjelovit izvještaj o dvogodišnjici rada MZO. Ali već nakon drugog čitanja javila se sumnja da onaj tko donosi s javnošću podcjenjuje možda i nije sam UZOJ, nego nadređene službe iz sektora visokog obrazovanja i znanosti koje UZOJ-u nisu dale jasne upute o stavovima, ciljevima, akcijama... kojima je ovo Ministarstvo interveniralo u visokom obrazovanju i znanosti. Međutim, sva daljnja čitanja nedvosmisleno su vodila ocjeni da je Izvještaj ovakav zbog toga jer Ministarstvo u cjelini, na čelu s ministricom Divjak, u protekle dvije godine za visoko obrazovanje i znanost nije imalo ni dovoljno sluha, ni znanja, ni interesa, ni vremena.

Stoga nije slučajno da je je-

dina stvarna strateška odrednica dijela Izvještaja kojeg komentiram – vidi gore – sam naslov „relevantno visoko obrazovanje“ (istakao DCM). A „nerelevantno“?!? Ono o kome MZO ne smatra shodnim ni izvješćivati?

Tko odlučuje koje to visoko obrazovanje nije relevantno? Ministrica osobno?

Pitanje je više nego ozbiljno! Jer sintagma relevantno visoko obrazovanje mentalni je blizanac samo jedne efikasne batine koju smo na ovim prostorima već iskusili onog naime slavnog staljinističkog slogana o „poštenoj inteligenciji“! Mandat nove ministrice započeo je potpuno besmislenim obećanjem „depolitizacije obrazovanja“. Tada se činilo da je riječ tek o nedostatku boljeg društveno-humanističkog odgoja. No, kad se to u cijele dvije godine legitimno razvilo u ovako otvoreno činovničku pretenziju na vrhovnu arbitražu nad elitom, čovjek se pita je li možda riječ o nekome Vrdoljakovu pokušaju da svoju nadstranačku ministri-

cu uvuče u novu avanturu – na hrvatskoj liberalnoj sceni na vrijeme zauzeti do sada posve slobodno mjesto „hrvatskih liberalnih staljinista“ (HLS)?

O čemu smo i kako izvješćeni?

Od ukupno 30 informativnih natuknica čak se u pola njih nabrajaju vrlo konkretni projekti. Kvaka je u tome što prečesto nije jasno za koji je od tih projekata novac osiguran, koji je samo planiran, kolikom se novcu smijemo samo nadati, a u kojem su slučaju iznosi navedeni posve nebulozno kao npr. kad uz projekt DONES piše „vrijedan 500 milijuna eura“

Nekoliko naznaka razvojnih opredjeljenja ipak imamo u potporama znanstvenoj izvrsnosti u članjivanjem RH u ugledne internacionalne znanstvene kolaboracije, sredstvima za zapošljavanje mladih istraživača, programskim i financijskim poticanjem STEM studija, usvajanjem vladine Odluke o socioekonomskim stimulacijama te većem stipendiranju u tom ci-

lju. Tu je i uspješno otvaranje Lektorata za hrvatski jezik u Novom Sadu, prvom u Srbiji. „Provjere diploma“? OK! Ali po čemu bi ta aktivnost u kojoj MZO svaku novootkrivenu krivotvorinu naplaćuje naslovnicom s ministricom Divjak, bila specifično anti-korupcijski doprinos samoga MZO?

To bi bila više-manje sva nesporna pozitivna prisutna u ovom Izvještaju. Jer ostalo je ne samo fragmentirano do besmisla, nego i manipulativno čupano iz konteksta čvornih problema reforme znanosti i obrazovanja kako bi se ili prešutio rastući broj umjetno izazvanih konflikata s akademskom zajednicom ili prikrile proceduralne nepodopštine administriranja.

O čemu Izvješće šuti?

Ovdje ću navesti samo tri reprezentativna primjera onoga što MZO ovim svojim Izvješćem javnosti prešućuje. Prvi je potpis Granskog kolektivnog ugovora čime se MZO hvali prešućujući da je usvojen protivno pravovremenoj

ocjeni Rektorskog zbora RH kako će ovakav Sporazum biti neprovediv.

Drugi je primjer prešućivanja vezan uz financiranje hrvatske znanosti iz državnog proračuna i EU fondova te uz programsko financiranje. MZO se hvali povećanjem državnog proračuna premda uredno složeni službeni dokumenti pokazuju da u lanijskoj proračunskoj projekciji do 2021. samo MUP-u i MZO-u proračunska sredstva rastu manje nego ostalim ministarstvima. Hvali se s 2,5 milijarde EU sredstava za znanost bez ijedne tabele u Izvještaju iz koje bi to bilo jasno. Hvali se potpisivanjem Vladine Odluke o programskim ugovorima kao da je to vlastiti izum premda se od dotadašnje prakse razlikuje samo po značajnom povećanju vlastitih administrativnih ovlasti prešućujući pritom da potpisi programskih ugovora nikada do sada nisu ovoliko kasnili, što već ozbiljno ugrožava ozbiljan rad sveučilišta.

Treći, najakutniji primjer

prešućivanja je kašnjenje novog pravnog okvira sustava znanosti i visokog obrazovanja, kašnjenje za koje je u cijelosti odgovoran MZO zbog svojih neartikuliranih stavova, ignoriranja sistematskog rada Nacionalnog vijeća (uključujući već jednogodišnje blokiranje njegova novog sastava) i golemih napora cijele akademske zajednice, posebno Sveučilišta u Zagrebu koje je morao okupiti 30 vrhunskih stručnjaka da izrade cjelovit prijedlog novog Zakona o znanosti, netom dovršen! Tomu svemu treba dodati u demokratskoj Hrvatskoj dosad nevidene manipulacije MZO-a procedurama, ovlastima i povjerenstvima...

Dvije zaključne napomene: prvo, svima nam je jasno da je težište rada ovog MZO-a do sada bilo na tzv. Skoli za život. No, i u njoj se pripremi uočavaju načelno isti problemi kao i u reformi sustava znanosti i visokog obrazovanja... Za ovu, pak, reformu sadašnjoj ekipi MZO nije ostalo mnogo vremena... a o pravim se problemima nije ni počelo govoriti javno. Upravo ta potreba za otvaranjem javnog dijaloga – moja je druga napomena – pomogla mi je da odolim iskušenju mnogo oštrijih ocjena. To ostaje zadaćom ozbiljnih tematskih rasprava koje predstojte Universitasu.

SEDAM RETORIČKIH PITANJA MINISTARSTVU ZNANOSTI I OBRAZOVANJA (2)

Urušava li Ministarstvo temelje hrvatskoga inovacijskog sustava?

PIŠE PROF. MILJENKO ŠIMPRAGA

Inovacije i kreativnost dvije su najvažnije riječi sadašnjeg trenutka. Posebice to vrijedi za Hrvatsku čiji se gospodarski rast pa onda i razvoj društva uglavnom temelji na mikro, malim i srednjim poduzećima. U razvijenim zemljama EU i svijeta, inovacija je već desetljećima ključna za konkurentnost u globalnom gospodarstvu, jer otvara vrata održivom rastu i većoj zaposlenosti. No, da je inovacija predmet poticanja svjetskih granica znanja, a kreiranje i komercijalizacija novog znanja bitan izvor dinamičnog poboljšavanja produktivnosti za napredna gospodarstva, shvatili su i neki u Hrvatskoj odmah po proglašenju neovisnosti Hrvatske države i počeli graditi Hrvatski inovacijski sustav - HIS. Idejni začetnik i kreator HIS-a bio je prof. Juraj Božićević koji je u tu svrhu: 1) osnovao i bio prvi predsjednik Hrvatskog društva za sustave; 2) bio glavni tajnik i prvi predsjednik Hrvatske akademije tehničkih znanosti; 3) kreirao program HITRA; 4) bio prvi predsjednik Tehnološkog vijeća i predsjednik Vijeća Hrvatskog inovacijskog sustava; 5) bio državni tajnik za obrazovanje i tehnologiju pa državni tajnik za znanost i tehnologiju.

Poslovno-inovacijski centar Hrvatske - BICRO

Osnivanjem Hrvatskog društva za sustave, 1991. godine, a zatim i Hrvatske akademije tehničkih znanosti, 1993. godine, inženjeri su očekivali da će u suradnji s ekonomistima, sociolozima, pravnicima, agronomima i ostalim zajednički graditi u Hrvatskoj obnovljeno, uspješno i djelotvorno gospodarstvo oslonjeno na znanje. Uz promicanje ideje o inovativnoj Hrvatskoj trebalo je učiniti mnogo toga da Hrvatska postane mjesto razvijene inovacijske politike, da se u njoj razvijaju inovacijski procesi i potakne inovativno poduzetništvo. Te aktivnosti urodile su plodom kada je država nekoliko godina kasnije shvatila nužnost poticanja inovacija i komercijalizacije rezultata znanstveno-istraživačkog rada, odnosno povezivanja gospodarstva sa akademskom zajednicom pa je Vlada RH 1998. osnovala *Poslovno-inovacijski centar Hrvatske - BICRO*. BICRO je trebala biti jedna od ključnih organizacija u nacionalnom inovacijskom sustavu čija je temeljna uloga bila razvoj i provedba programa državne potpore i tehnološkog razvoja kao generatora održivog rasta i na znanju utemeljenog gospodarstva. Ova uloga trebala je biti ostvarena pokretanjem novih poduzeća utemeljenih na znanju i naprednoj tehnologiji, promicanjem sustava i razvoja tehnološke infrastrukture, davanjem doprinosa stvaranju i razvoja industrije rizičnog kapitala te

Obzirom na nisku tehnološku razvijenost i slab industrijski razvoj ministar visokog obrazovanja, znanosti i tehnologije trebao bi biti podpredsjednik vlade

Miljenko Šimpraga

jačanju suradnje znanstvene zajednice i gospodarstva.

Ministarstvo znanosti i tehnologije

Slijedeći korak u izgradnji sustava čini Ministarstvo znanosti i tehnologije 2000. godine pokretanjem programa *Hrvatskog inovacijskog tehnološkog razvitka, HITRA*, koji je trebao biti daljnja potpora razvoju nacionalnog inovacijskog sustava kao važnog pokretačke snage gospodarskog razvoja Hrvatske. On se trebao osloniti na svjetska i europska iskustva koja pokazuju da su samo najveće tvrtke inovativne same za sebe, a srednje i male najbolji uspjeh postižu u suradnji sa sveučilištima. Da bi se to ostvarilo prijedlozi su bili potrebni staviti znanost, istraživanja i razvoj u funkciju gospodarskog razvoja Hrvatske i to u okviru mudro promišljane i vodene politike znanosti i visokog obrazovanja.

Tehnološko vijeće

Dio te politike je bila i odluka Vlade RH kojom je 2001. godine prihvatila Program HITRA, a s njime dva potprograma TEST i RAZUM. Realizaciju Programa Vlada RH povjerila je novnoosnovanom *Tehnološkom vijeću*, koje se kao interdisciplinarno tijelo postupno razvijalo u istinsko razvojno strateško tijelo u izgradnji Hrvatskog inovacijskog sustava.

U vrlo kratkom razdoblju, od 2001. do 2005., raspoloživi fondom od oko 35 milijuna kuna godišnje, Tehnološko vijeće privukao više od 500 prijedloga različitih projekata iz svih znanstvenih područja. Predložene su projekte ocjenjivali recenzenti i članovi Tehnološkog vijeća, a kao temeljni su kriteriji uzeti inovativnost i mogućnost komercijalizacije rezultata. Tehnološko vijeće je raspravljalo i odlučivalo o mnogim pitanjima važnim za svoj rad i za vođenje projekata. Posebice o znanjima potrebnim za pripremu projekata, o izradi poslovnoga plana, o zaštiti intelektualnog vlasništva i poslovnoj tajni te o etičkim načelima. Multidisciplinarnost i interdisciplinarnost Vijeća uz pozitivan duh kojim je vođeno bili su presudni za odlučivanje o takvim pitanjima te za povezivanje stručnjaka iz različitih institucija kako bi surađivali i razvili zajedničke projekte i ujedinili znanje. Tako je nastala i zamisao *Složenih tehnoloških istraživačko razvojnih projekata - STIRP*, a u idućem koraku je razvijeni program JEZGRA. JEZGRE su trebale biti jedinice koje su prostorno, tehnički i stručno opremljene i organizirane kako bi mogle kontinuirano istraživati i razvijati stanovito područje u funkciji gospodarstva. Željelo se stvoriti

novu, do sada nepostojeću razvojno-istraživačku djelatnost koja je državni poticaj morala u potpunosti vratiti iz komercijalne djelatnosti.

Vijeće Hrvatskog inovacijskog sustava

Ubrzo se pokazalo da je koordiniranje i vođenje svih zadataka u izgradnji Hrvatskog inovacijskog sustava nadilazilo mogućnosti Tehnološkog vijeća pa je osnovano *Vijeće Hrvatskog inovacijskog sustava*, koje je svoj oslonac dobilo s Ugovorom o suradnji Ministarstva znanosti, obrazovanja i športa i Ministarstva gospodarstva, rada i poduzetništva. Jedino suradnja tih ministarstava, a očekivala se i potpora Ministarstva poljoprivrede, mogla je potaknuti prijeko potrebne daljnje akcije u jačanju kulture koja će jačati inovaciju, ali i pridonositi boljem razumijevanju važnosti tehničkog zakonodavstva, normi, akreditacije, mjeriteljstva i jamstva kvalitete, pa i zaštiti intelektualnog vlasništva. Naime, Hrvatska i njeni građani, pretpostavljeno je, djelovanjem će Vijeća shvatiti da je bez inovacija ugrožena kvaliteta njihova života i da su istraživanja i razvoj jedini oslonac napretku.

Hrvatski institut za tehnologiju - HIT

Godine 2003. se Ministarstvu znanosti i tehnologije, koje je do tada brinulo samo o visokom obrazovanju, znanosti i tehnološkom razvoju Hrvatske, pridružuje osnovno i srednje obrazovanje te sport pa tako postaje mega *Ministarstvo obrazovanja, znanosti i športa*. No, usprkos tomu, još je neko vrijeme tehnološki razvoj Hrvatske temeljen na znanju bio u fokusu Ministarstva pa je u nastavku izgradnje HIS-a utemeljen i *Hrvatski institut za tehnologiju*. Novoosnovani HIT je preuzeo ulogu Tehnološkog vijeća i dobio povećane državne potpore za provedbu tehnoloških istraživačko-razvojnih projekata. Tako je u razdoblju od 2006. do 2009. godine iz Državnog proračuna bilo osigurano 200 milijuna kuna za tehnološke projekte. Na zahtjev MZOŠ-a Vijeće za zaštitu tržišnog natjecanja odobrilo je Smjernice za poticanje inovacijskog tehnološkog sustava, jer je zaključilo da su u skladu s pravilima o državnim potporama. Njima je utvrđen Program poticanja tehnoloških istraživačko-razvojnih projekata, kojeg će provoditi HIT te Program poticanja poduzetništva utemeljenog na inovacijama i novim tehnologijama, kojeg će provoditi BICRO. Programima su predviđene državne potpore za temeljna i primjenjena istraživanja te za savjetodavne usluge. Sredstva predviđena za provedbu Programa osigurana su iz Državnog proračuna, a dodjeljuju se mikro, malim i srednjim poduzetnicima. Financijska potpora za temeljna istraživanja pokrivala su kompletno troškove u stopostotnom iznosu, za razvojna istraživanja do 25% troškova, uz određene

iznimke, ali nikako preko 50% po pojedinom projektu.

Urušavanje Hrvatskog inovacijskog sustava

I kada smo svi mislili da je proces kreiranja i razvoja HIS-a pri kraju, Ministarstvo donosi odluke kojima započinje urušavanje sustava. Godine 2005. godine donosi se odluka o ukidanju Vijeća Hrvatskog inovacijskog sustava, zatim odluka o ukidanju Odjela za tehnološki razvitak i ukidanje mjesta pomoćnika za tehnologiju. Nastavak slijedi par godina kasnije spajanjem agencija BICRO i HIT, a gubitak kontrole ključnih elemenata HIS-a događa se kada MZOS prepušta BICRO i HIT Ministarstvu gospodarstva koje on spaja sa svojom agencijom HAMAGINVEST pa tako nastaje nova agencija HAMAG-BICRO, ali naravno, sada u nadležnosti Ministarstva gospodarstva, poduzetništva i obrta.

Neprovođenje zakona

No, tu nije kraj. U aktualnom mandatu čelnici Ministarstva obrazovanja i znanosti koji su temeljem Zakona o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju najodgovorniji za sustav visokog obrazovanja i znanosti, ali i za tehnološki razvoj Republike Hrvatske, potpuno su urušili ostatke Hrvatskog inovacijskog sustava unutar Ministarstva obrazovanja i znanosti. U Ministarstvu trenutno nema ni Uprave za tehnologiju, nema ni pomoćnika za tehnologiju, a nema ni kune predviđene za tehnološke projekte, odnosno, za inovacije i transfer tehnologije. Iuz to, najviše stručno tijelo ko-

“

Kako bi najbolje iskoristili sustav visokog obrazovanja i znanosti, kao najpotentniji dio društva, nužno nam je Ministarstvo visokog obrazovanja, znanosti i tehnologije

je, po Zakonu o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju brine o razvitku i kvaliteti cjelokupne znanstvene djelatnosti i sustava znanosti te visokog obrazovanja i tehnološkog razvoja Hrvatske - Nacionalno vijeće za visoko obrazovanje, znanost i tehnološki razvoj - ne funkcionira već više od godina dana. Tako da Vijeće više ne obavlja svoju Zakonom propisanu zadaću pa je cijeli sustav znanosti i visokog obrazovanja, uključujući i tehnološki razvoj Republike Hrvatske, prepušten volji jedne osobe.

Europa kao putokaz

I dok mi ukidamo nacionalni inovacijski sustav kojeg

smo već imali gotovo razvijenog unutar Ministarstva obrazovanja i znanosti, EU osniva Europsko inovacijsko vijeće i daje preporuke članicama da osnivaju nacionalna inovacijska vijeća. Europsko inovacijsko vijeće će u idućem financijskom razdoblju od 2021. do 2027. kao III. stup novog Horizon Europa programa financirati inovacije i tehnološke projekte te poticati transfer tehnologije iz akademske zajednice u gospodarstvo. EU osniva i Europski institut za inovacije i transfer tehnologije, što znači da EU stvara sada ono što je naš pokojni profesor Božićević počeo stvarati još 1991. godine i sa suradnicima razvijao punih 15-tak godina. Kao njegov učenik i suradnik sudjelovao sam dijelom u razvoju HIS-a i zato sada sa velikim nezadovoljstvom pratim ono što se dogodilo i što se događa u Ministarstvu obrazovanja i znanosti. Uvjereni u to da se hrvatsko gospodarstvo bez suradnje sa hrvatskim sveučilištima ne može razviti do one mjere koja će svim građanima Republike Hrvatske osigurati dostojan život, na Sveučilištu u Zagrebu, kada već to ne radi Ministarstvo na razini države, pokušavamo izgraditi Sveučilišni inovacijski sustav. Naime, Sveučilište u Zagrebu kao sveobuhvatno sveučilište sa preko 4.000 doktora znanosti i preko 70.000 studenata predstavlja najveće inovacijsko središte u Hrvatskoj i može svojim kadrovskim i materijalnim potencijalima dati poticaj i znatan doprinos razvoju inovativnog gospodarstva koji Hrvatsku može svrstati u red razvijanih zemalja Europske unije. U tom nastojanju od najodgovornijih u državi očekujemo potporu, a ne opstrukciju.

Umjesto zaključka

Međutim, za sustavno i cjelovito rješenje ovog problema bilo bi nužno na razini državne uprave uspostaviti funkcionalnu svezu znanosti, visokog obrazovanja i tehnologije, što znači da bi trebalo ustrojiti Ministarstvo visokog obrazovanja, znanosti i tehnologije, koje bi imalo zadaću potencijale hrvatske znanosti i visokog obrazovanja staviti u funkciju tehnološkog razvoja i poticanja inovativnosti i kreativnog pristupa u gospodarstvu. Napominjem da je resorna povezanost znanosti i tehnologije od 1991. godine bila prisutna u nazivu i djelokrugu Ministarstva znanosti i tehnologije, ali se nakon transformacije ovog resora 2003. godine izgubila. S obzirom na sve ono što je u međuvremenu propušteno i s obzirom na nisku razinu zatečene tehnološke i industrijske razvijenosti Hrvatske, bilo bi svrsishodno poziciju ministra visokog obrazovanja, znanosti i tehnologije podići na rang podpredsjednika vlade kako mogao koordinirati resor visokog obrazovanja i znanosti s gospodarskim resorima u funkciji tehnološkog razvoja i općeg napretka hrvatskog društva.

SVEČANA PROSLAVA DANA FAKULTETA ELEKTROTEHNIKE, STROJARSTVA I BRODOGRADNJE

Godina velikih uspjeha i iznimno važnih rezultata

Piše MILA PULJIZ

U svečanom ozračju, u zgradi Fakulteta elektrotehnike, strojarstva i brodogradnje Sveučilišta u Splitu održana je proslava Dana fakulteta, njegova čak 59. godišnjica osnutka i uspješnog rada.

Uz domaćine, dekana prof. dr. sc. Svena Gotovca te prodekanu izv. prof. dr. sc. Branimira Lelu, izv. prof. dr. sc. Borisa Ljubenkova, prof. dr. sc. Vladana Papića, svečanosti su prisustvovali i prof. dr. sc. Dragan Ljutić, rektor Sveučilišta u Splitu, prof. dr. sc. Leandra Vranješ Markić, prorektorica za znanost i inovacije, prof. dr. sc. Đurđica Miletić, prorektorica za međunarodnu suradnju, prof. dr. sc. Goran Kardum, prorektor za nastavu, prof. dr. sc. Željko Radić, prorektor za pravne poslove i razvoj ljudskih potencijala, mnogi čelnici sastavnica Splitskog sveučilišta i srodnih tehničkih fakulteta te brojni profesori i studenti.

Svečanost je prigodnim govorom otvorio rektor Ljutić te ujedno čestitao, kazavši kako je FESB jedna od najznačajnijih i stožernih sastavnica Sveučilišta u Splitu. "Svaki put kada dođem na FESB, za mene je sam taj čin svečanost. Dobro znamo kako smo se sve ove godine penjali u znanosti te što znači FESB i njegova poveznica s CERN-om za naše Sveučilište i našu prepoznatljivost i zato vam veli-

Imamo čitav niz projekata u znanstveno-istraživačkoj djelatnosti, dva projekta HORIZON 2020, tri projekta na razini istraživanja i razvoja koji se financiraju iz EU fondova te čak 12 projekata Hrvatske zaklade za znanost. Neki projekti su još uvijek u evaluaciji i nadamo se njihovom uspjehu, naglasio je dekan prof. Sven Gotovac

ko hvala." Rektor je također istaknuo kako upravo ta povezanost s CERN-om mnogo znači, naročito za mlade ljude, jer im se time šalje poruka da ostanu u svome gradu. "Povezanost FESB-a s institucijom poput CERN-a puno znači za naše Sveučilište, naročito kada govorimo o funkcionalnoj integraciji. To prvenstveno znači da smo svi dio sveučilišta, i studenti i profesori, jer samo zajedništvom možemo pokretati nove studije, otvarati nove perspektive",

Prof. Sven Gotovac

dodao je rektor Ljutić.

"O uspjesima i rezultatima koje je FESB ostvario u protekloj godini, a kojih zbilja ima napretek, govorio je dekan prof. dr. sc. Sven Gotovac.

"Imamo čitav niz projekata, u znanstveno-istraživačkoj djelatnosti naši djelatnici su se mnogo angažirali, čemu svjedoče dva projekta HORIZON 2020, tri projekta na razini istraživanja i razvoja koji se financiraju iz EU fondova te čak 12 projekata Hrvatske zaklade za znanost. Neki projekti su još uvijek u evaluaciji, a za njih se također nadamo da će biti uspješni. U 2018. godini nalazimo se i u okviru projekata iz europskih strukturnih fondova koji su namijenjeni poboljšanju nastavne djelatnosti u smislu usklađivanja naših nastavnih planova sa zahtjevima gospodarstva pa smo tako nositelji za područje računarstva, na što smo vrlo ponosni. Što se tiče elektrotehnike, tu smo partneri sa Sveučilištem u Osijeku, kao i na stručnim studijima računarstva gdje smo partneri Algebri. U prethodnoj godini imamo i dvije patentne prijave", kazao je dekan Gotovac.

Dekan je također spomenuo kako je ponosan što svake godine imaju nekoga tko osvoji nekakvu državnu na-

gradu u raznim kategorijama. Godišnju Nagradu za znanost dobio je dr. sc. Ivo Maričić Kragić, prof. dr. sc. Dinko Begušić nagradu "Nikola Tesla" Hrvatske sekcije IEEE, doc. dr. sc. Josip Vasilj nagradu "Vera Johanides" mladom znanstveniku.

Nagrade za znanost Sveučilišta u Splitu uručene su izv. prof. dr. sc. Sandru Nižetiću, dr. sc. Marku Vukasoviću i doc. dr. sc. Silvestru Šesniću. Bitno je također spomenuti i prisutnost Fakulteta elektrotehnike, strojarstva i brodogradnje na mnogim stručnim sajmovima, konferencijama (SplitTech, SoftCOM, SmaGriMet, LHC Days in Split, International Conference of the Croatian Society of Mechanics, MTSM, Thematic CERN School of Computing itd.).

U povodu Dana fakulteta uručene su i dekanove nagrade za isvrstan uspjeh na studiju te priznanje koje je dodijeljeno brucosima za ostvaren najbolji plasman na razredbenom postupku prilikom upisa. Dekanovu nagradu dobili su Dino Sudić, Antonio Krističević, Domagoj Barbača, Frane Mišetić, Roko Lučić, Marko Škorić, Ante Lojić Kapetanović, Antun Meglič, Pavao Marušić, Goran Vidak i Ivan Bilonić. Priznanje su dobili Iva Madunić i Roko Smoljić.

PROMOCIJA STUDENATA KEMIJSKO-TEHNOLOŠKOG FAKULTETA

Podijeljeno 129 svjedodžbi i diploma

Prvi put su promovirani studenti koji su završili sveučilišni preddiplomski studij Prehrambene tehnologije

Piše MILA PULJIZ

U amfiteatru Zgrade tri fakulteta održana je svečana 53. promocija studenata Kemijsko-tehnološkog fakulteta Sveučilišta u Splitu. Ovom prigodom promovirano je 19 studenata sveučilišnog diplomskog studija Kemija, smjer: Organska kemija i biokemija, 26 studenata sveučilišnoga diplomskog studija Kemijska tehnologija, smjerovi: Materijali i Zaštita okoliša, 21 student sveučilišnoga preddiplomskog studija Kemija, 46 studenata sveučilišnoga preddiplomskog studija Kemijska tehnologija, smjerovi: Kemijsko inženjerstvo i Zaštita okoliša, 9 studenata sveučilišnoga preddiplomskog studija Prehrambena tehnologija i 8 studenata stručnog studija Kemijska tehnologija, smjerovi: Kemijska tehnologija i materijali te Prehrambena tehnologija.

Promotori na ovoj svečanosti bili su dekan Kemijsko-tehnološkog fakulteta prof. dr. sc. Igor Jerković, prodekan za nastavu izv. prof. dr. sc. Slobodan Brinić, prodekan za financije prof. dr. sc. Matko Ercegi prode-

kan za znanstveni rad prof. dr. sc. Dražan Jozić. Sve nazočne pozdravio je i rektor Sveučilišta u Splitu prof. dr. sc. Dragan Ljutić koji je ujedno čestitao svim diplomantima te im uputio nekoliko riječi. "Naše Sveučilište

poseban značaj pridaje znanosti jer znanost širi pozitivne krugove. Ja vam čestitam, želim vam mnogo uspjeha u daljnjem napredovanju i molim vas da krenete dalje i svojim primjerom pokazete što znate, a mi ćemo

vam otvoriti vrata kako na našem Sveučilištu, tako i u mnogim kompanijama" diplomantima je poručio rektor Ljutić.

Dekan Jerković istaknuo je u svom govoru i dvije posebno- sti održane promocije. "Danas

bilježimo rekordan broj promoviranih, vas čak 129. Drugi zanimljiv podatak je taj da ovu godinu prvi put promoviramo i studente koji su završili sveučilišni preddiplomski studij Prehrambene tehnologije."

Dekan Nenad Turk predao je zastavu EAEVE-a prof. Gognyju iz Nantesa

ODRŽANA 32. GODIŠNJA SKUPŠTINA EAEVE-a

Povijesni skup na Veterinarskome fakultetu

U stotoj godini osnutka i rada, VEF je prvi put postao domaćinom za više od 200 uglednih dekana i rektora ne samo europskih, nego i američkih, ruskih te azijskih institucija što je povijesni događaj i na svjetskoj razini važan skup, istakao je dekan prof. Nenad Turk

PIŠE
TATJANA KLARIĆ BENETA

Veterinarski fakultet Sveučilišta u Zagrebu bio je domaćin 32. godišnje skupštine Europske udruge ustanova za veterinarsku naobrazbu (European Association of Establishments for Veterinary Education, EAEVE) koja se održala od 29. svibnja do 1. lipnja 2019. godine u Zagrebu. Svečanim prijemom u auli Sveučilišta u Zagrebu, dobrodošlicu sudionicima 32. godišnje skupštine EAEVE-a poželjeli su rektor Sveučilišta u Zagrebu prof. **Damir Boras**, prorektor Sveučilišta u Zagrebu prof. **Miloš Judaš** i prof. **Mirjana Hruškar**, zamjenica gradonačelnika **Jelena Pavičić Vukičević** i dekan Veterinarskoga fakulteta u Zagrebu prof. **Nenad Turk**.

- U godini u kojoj Sveučilište u Zagrebu slavi svoju 350. obljetnicu, a Veterinarski fakultet 100. obljetnicu osnutka i rada u Zagrebu, ugostili smo sve vodeće dekane i rektore ne samo europskih, nego i ostalih svjetskih institucija koje obrazuju doktore veterinarske medicine. Ovaj je povijesni događaj, od međunarodne važnosti, bio velika obveza i čast za naš fakultet. Ponosni smo jer smo pokazali da smo dobri domaćini i uzorni organizatori te da ovako velik i na svjetskoj razini važan skup možemo organizirati jednako uspješno kao i zemlje koje, s mnogo više iskustva i potpore, to rade već godinama. Koliku će dobrobit Fakultetu ovo događanje donijeti, vidjet ćemo u godinama koje slijede, a nama ostaje da se veselimo što smo našu visokoobrazovnu i znanstvenu ustanovu u svakom pogledu podigli na razinu europskih i svjetskih fakulteta i sveučilišta veterinarske medicine – objasnio je dekan Turk.

Novi član Izvršnoga odbora

Na skupštini je prihvaćen zapisnik prošlogodišnje skupštine koja je održana u Hannoveru te su, tom prilikom, predsjednik EAEVE-a **Stéphane Martinot** i blagajnik EAEVE podnijeli godišnja izvješća o radu udruge. Važan događaj bio je prihvaćanje novih članova Izvršnoga odbora EAEVE, među kojima je potvrđen i dekan Veterinarskoga fakulteta Sveučilišta u Zagrebu Nenad Turk. On je potvrđen za pred-

stavnika regije 7 te je uz ostale novoizabrane predstavnike regija ušao u najvažnije upravljačko tijelo EAEVE-a. Na kraju skupa, dekan Turk simbolično je predao zastavu EAEVE-a prof. Marcu Gognyju, predstavniku Veterinarskoga fakulteta iz Nantesa koji će iduće godine organizirati 33. skupštinu EAEVE.

Edukacijski dio programa bio je posvećen novim izazovima u naobrazbi doktora veterinarske medicine i mogućnostima za unapređenje. Sudionici skupštine obišli su klinike

Prorektori Miloš Judaš i Mirjana Hruškar, zamjenica gradonačelnika Jelena Pavičić Vukičević, dekan Veterinarskoga fakulteta Nenad Turk i predsjednik EAEVE-a Stéphane Martinot

i zavode Veterinarskoga fakulteta, kao i predstavljenih dvadeset postera na teme laboratorija kliničkih vještina, metoda procjene u veterinarskoj naobrazbi i primjene načela 3R u zaštiti dobrobiti životinja koje se koriste u znanstvene svrhe. Sudionici su razgledali izložbu slika na temu animalistike akademskoga slikara **Bane Milenkovića** te izložbu skulptura konja akademskoga kipara **Hrvoja Dumančića**. Također su obišli i *Reptilomaniju+*, izložbu egzotičnih životinja koju već sedmu godinu

zaredom organiziraju studenti veterinarske medicine okupljeni u udruzi *Equus*. Veterinarski fakultet ugostio je više od 250 predstavnika iz preko 40 zemalja Europe i svijeta. Osim rektora i dekana većine europskih sveučilišta i fakulteta na Skupštini su sudjelovali i predstavnici svih važnijih svjetskih i europskih veterinarskih udruženja (WVA, FVE, AVMA, AAVMC, EBVS), kao i izaslanici iz Rusije, Ukrajine, Južne Koreje, Tajlanda te Australije i Novog Zelanda.

EAEVE

EAEVE je službeno tijelo za akreditaciju ustanova za veterinarsko obrazovanje u Europi. Njihova misija je evaluirati, promicati i razvijati kvalitetu i standarde institucija za veterinarsko obrazovanje unutar država članica Europske unije, ali i izvan nje. EAEVE sustav vrednovanja daje sigurnost javnosti koja može vjerovati kvaliteti diplomiranih veterinaru i uslugama koje pružaju, zatim studentima veterine koji znaju da njihovo obrazovanje obuhvaća dogovorene i prihvatljive standarde te veterinarskim obrazovnim institucijama koje znaju da su njihovi nastavni planovi i programi na visokoj razini dogovorene referentne razine Europske unije.

SVEUČILIŠTE U ZAGREBU DOMAĆIN UNICA REKTORSKOGA SEMINARA

Interes za digitalizaciju i obrazovanje

PIŠE
TATJANA KLARIĆ BENETA

Na Sveučilištu u Zagrebu krajem svibnja 2019. godine održan je dvodnevni UNICA rektorski seminar pod nazivom *Digitalizacija i edukacija. Mogu li sveučilišta ići u korak s industrijom 4.0.?*

Domaćin skupa, rektor Sveučilišta u Zagrebu **Damir Boras** kazao je kako je svrha UNICA rektorskoga seminara da sudionici rasprave različite teme vezane za promjene koje donosi industrija 4.0. te načine na koje sveučilišta mogu odgovoriti na nove izazove koje taj koncept donosi. Govorom o povijesti Sveučilišta u Zagrebu i njegovoj važnosti, podsjetio je da kako je ovaj skup upriličen u sklopu niza događanja kojima Sveučilište u Zagrebu - najveće i najstarije hrvatsko sveučilište u kontinuitetu nastave - ove godine proslavlja svoju 350. obljetnicu.

Okupljeni sudionici rektorskoga skupa ispred Sveučilišta u Zagrebu

DAMIR HUMSKI

Rektorski seminar okupio je gotovo 60 sudionika iz 18 institucija, koji su imali priliku razgovarati o dodanoj vrijednosti i novim oblicima međusveučilišne suradnje te istražiti pozadinu sve većega interesa za teme digitalizacije i obrazovanja. Seminar je također razmatrao specifične prednosti prekograničnih i međuinstitucionalnih partnerstva, uključujući zajedničke napore za pripremu sveučilišta i država člani-

ca za industriju 4.0. Događanjem je predsjedavao **Miloš Judaš**, prorektor za znanost, međuinstitucijsku i međunarodnu suradnju Sveučilišta u Zagrebu.

Kao ključni govornik gostovao je **Stefaan Hermans**, izvršni direktor za obrazovanje, mlade, sport i kulturu pri Europskoj komisiji, zadužen za političku strategiju i evaluaciju koji je održao govor *Prema europskome obrazovanju do 2025.* u kojemu je pojasnio

da će brze tehnološke promjene u svijetu imati snažan učinak na europska društva i sveučilišta. Kazao je da će te promjene promijeniti način pružanja obrazovanja i što obrazovanje može donijeti društvima te da usprkos tim izazovima, Europa još uvijek ne uspijeva mobilizirati svoje ljudske kapacitete kako bi riješila problem digitalnih vještina. Pritom smatra da sveučilišta imaju ključnu ulogu u prelasku sa statusa quo, ali

naglašava da će uspjeh ovisiti o zajedničkom radu, kako unutar lokalne zajednice, tako i preko granica.

Povezivanje različitosti te prijenos znanja i praksi jedna je od aktivnosti UNICE, objasnio je predsjednik mreže UNICA **Luciano Saso** te je istaknuo da su nove tehnologije bitno utjecale na obrazovanje i promijenile ga. Saso smatra bitnim naglasiti da je digitalizacija važna u svim područjima, a ne samo u STEM području, a isto je kazao i rektor Boras:

- Ne smijemo zaboraviti da se digitalizacija ne odnosi samo na tehničke i prirodne znanosti, već se jednako od-

nosi i na društvene i humanističke znanosti, medicinske, biomedicinske i biotehničke znanosti – dakle na cijeli segment profesionalnih poslova, ali i na naš svakodnevni život. Nema mjesta na kojemu ne bi moglo biti primjene digitalizacije, samo je potrebno posjedovati temeljna znanja i biti spreman prilagoditi se razvoju tehnologije – pojasnio je rektor Boras.

Osim digitalizacije, glavna tema panela bila je i međunarodna suradnja među sveučilištima. Svi sudionici ukazali su na važnost međunarodne suradnje te koliko ona može pridonijeti poboljšanju svakoga sveučilišta i napretku obrazovanja, pa tako i Sveučilišta u Zagrebu.

UNICA je mreža sveučilišta glavnih gradova Europe, njih 51, čija je uloga promoviranje akademske izvrsnosti, integracije i suradnje među članicama diljem Europe. Mreža svoje aktivnosti provodi kroz više tematskih skupina.

ŽELJKO HOLJEVAC, NOVI RAVNATELJ INSTITUTA 'IVO PILAR'

Slabo financiranje znanosti otežava društveni razvoj

Položaj svih znanosti u našem je društvu relativno nepovoljan jer su ulaganja u znanost niža od europskog prosjeka. Posebno su osjetljive društvene i humanističke znanosti čijem specifičnom profilu izmiče maksimiziranje dobrobiti posredovane samo tržišnim mehanizmima i komercijalnim zakonitostima, naglašava Željko Holjevac

PIŠE
IVAN PERKOV

Željko Holjevac studirao je povijest na Filozofskom fakultetu u Zagrebu, gdje je doktorirao 2006. Od 1998. do 2007. radio je kao asistent u Institutu društvenih znanosti "Ivo Pilar" na koji se prije nekoliko mjeseci vratio – sada u ulozi ravnatelja. Od 2007. do 2019. radio je na Odsjeku za povijest Filozofskoga fakulteta te došao do zvanja redovitoga profesora. Bio je prodekan za organizaciju i razvoj, a u akad. god. 2016./2017. i privremeni obnašatelj dužnosti dekana. U fokusu njegova znanstveno-nastavnog rada je hrvatska povijest ranoga novoga vijeka i 19. stoljeća u europskom kontekstu, posebice povijest hrvatsko-mađarskih odnosa u tome razdoblju. Istraživački je više puta boravio u inozemstvu, radeći najviše u arhivima i knjižnicama u Beču i Budimpešti. Predsjednik je Društva za hrvatsku povijesnicu, član Organizacijskog odbora Međunarodnog kulturno-povijesnog simpozija Mogersdorf i član Slovačko-hrvatskog povjerenstva za humanističke znanosti. Kao autor ili suautor objavio je nekoliko knjiga i niz znanstvenih radova, uredio nekoliko zbornika radova i uredničkih knjiga, a okušao se i u pisanju udžbenika povijesti za osnovne i srednje škole. S profesorom Holjevcem razgovarali smo o "rastanku" s Filozofskim, preuzimanju "ravnanja" Institutom te programima i planovima za budućnost.

Preuzeli ste odgovornu funkciju upravljanja Institutom "Ivo Pilar". Kakvu ste situaciju zatekli?

– Dužnost ravnatelja Instituta "Ivo Pilar" preuzeo sam 25. ožujka 2019. Zatekao sam dobro ustrojenu ustanovu sa stotinjak zaposlenika koji rade u administrativnom središtu u Zagrebu i područnim centrima u Dubrovniku, Gospiću, Osijeku, Puli, Splitu, Varaždinu i Vukovaru. Znanstvenici rade na nacionalnim i međunarodnim znanstvenim projektima, posebno na kompetitivnim projektima Europske unije. U nakladničkoj djelatnosti ističu se *Društvena*

Prof. Željko Holjevac

Zgrada Instituta 'Ivo Pilar'

istraživanja, časopis koji se referira u Current Contentsu i više međunarodnih baza. Dakako, postoje i stanovite poteškoće. Jedna od njih vezana je s odlukama Vlade Republike Hrvatske i uputama Ministarstva znanosti i obrazovanja o traženju suglasnosti za radna mjesta na temelju koeficijentata oslobođenih predviđenim odlascima u mirovinu i o zabrani novog zapošljavanja. Druga je povezana s prelaskom na novi način financiranja sustava znanosti i javnih instituta kojima je doznačen samo dio financijskih sredstava, a ostatak treba biti definiran programskim ugovorom. Zabrana novog zapošljavanja i nekonzistentna politika javnog financiranja znanosti otežavaju temeljna istraživanja i jasnije planiranje razvoja.

Zbog čega ste napustiti Filozofski fakultet, kojem ste kratko vrijeme bili i na čelu, i upustiti se u novi, neizvjesan izazov?

– Na Filozofskom fakultetu radio sam od 2007. na Odsjeku za povijest. Osim što sam godinu dana obavljao poslove dvojice prodekan, 2016./2017. bio sam i obnašatelj dužnosti dekana. Dvije temeljne zadatke koje mi je povjerio Senat Sveučilišta, izbore za raspušteni Studentski zbor Filozofskog fakulteta i izbor sadašnje dekanice, proveo sam u skladu s procedurom i većina u Fakultetskom vijeću je bila zadovoljna. Onda je Fakultetsko vijeće pokrenulo postupak protiv mene pred Etičkim povjerenstvom, koje je jednoglasno zaključilo da sam uznemiravao kolegice i kolege, koji su potpisali poziv za pravno ništavnu sjednicu Fakultetskog vijeća 2016. jer sam ih upozorio da ovlast za sazivanje sjednice Statut daje izrijekom dekanu. Osim toga, izvješće stručnog povjerenstva za ocjenu disertacije mogeg asistenta prosljeđeno je Fakultetskom vijeću bez obzira na to što je zbog neznanstvenih primjedaba 2018. odbačeno na sjednici Vijeća Odsjeka za povijest, što je vanjski član istupio iz po-

vjerenstva i što je Fakultetsko vijeće još 2003. zaključilo da će razmatrati samo ona izvješća koja su prethodno razmotrena i prihvaćena na sjednici Vijeća odsjeka. Taj je zaključak retroaktivno opozvan, a pokušaj da se promjenom ili proširenjem povjerenstva osigura nepristrana ocjena disertacije nije prošao, pa je postupak ocjene obustavljen na zahtjev asistenta, koji je napustio studij na Filozofskom fakultetu i upisao doktorski studij na drugom sveučilištu. U takvim okolnostima dobio sam ponudu Instituta "Ivo Pilar" da se prijavim na natječaj za ravnatelja. U Institutu sam radio od 1998. do 2007. kao znanstveni novak, a poslije sam, kao rođeni Ličanin, surađivao u znanstvenom podizanju područnog centra Instituta u Gospiću. Bio sam jedini pristupnik na natječaju i dobio sam jednoglasnu potporu, pa sam odlučio napustiti Filozofski fakultet.

Koje su okosnice vašega programa rada?

– Glavne su okosnice moje koncepcije razvoja i usmjerenja Instituta "Ivo Pilar": osnažiti profil Instituta kao kompetitivne istraživačke ustanove koja stvara nove znanstvene, društvene, kulturne i druge vrijednosti u znanstvenoj zajednici, povećati broj i kvalitetu domaćih i međunarodnih znanstvenih projekata, produbiti komunikaciju s lokalnim zajednicama i europskim okruženjem, povećati znanstvenu produktivnost i kreirati snažniji utjecaj institut-

skih istraživanja na društvo, gospodarstvo i visoko obrazovanje s ciljem da se Institut što više javno prepoznaje kao akademska adresa na kojoj se izvode respektabilna istraživanja i na kojoj se inovacije ohrabruju i potiču.

Koju ulogu Institut može i treba zauzimati u našoj akademskoj zajednici i društvu?

– "Istraživanjem do činjenica" geslo je Instituta koji primjenom suvremene metodologije i visokih standarda pripomaže razvojnim procesima u Republici Hrvatskoj. U nacionalnom kontekstu, lokalnim zajednicama i međunarodnom okruženju prepoznati su znanstveni ugled i kompetitivne prednosti Instituta, kao što su diseminacija znanja, široke mogućnosti za afirmiranje znanstvenike i mlade istraživače, multidisciplinarni pristup istraživanjima i uključenost u europske i međunarodne znanstvene projekte. Kao najveći hrvatski javni institut u području društvenih znanosti, Institut može i treba odgovarati na različite znanstvene izazove i provoditi ambiciozna multidisciplinarna istraživanja, koja generiraju polivalentno znanje o društvenim i humanističkim fenomenima u službi javnog interesa na načine koji respektiraju nacionalni i kulturni identitet i koja koriste našem društvu.

Položaj društvenih i humanističkih znanosti u našem je društvu relativno nepovoljan. Kako se s time namjeravate boriti?

– Položaj svih znanosti u našem je društvu relativno nepovoljan jer su ulaganja u znanost niža od europskog prosjeka. Posebno su osjetljive društvene i humanističke znanosti čijem specifičnom profilu izmiče maksimiziranje dobroti posredovane samo tržišnim mehanizmima i komercijalnim zakonitostima. Kao humanist, zagovaram ravnopravno tretiranje društvenih i humanističkih znanosti u odnosu na ostale znanosti. Kao autor ili suautor desetak knjiga, zalažem se za optimalnu važnost knji-

ga i ostalih znanstvenih publikacija u odnosu na znanstvene radove u časopisima koji se referiraju u relevantnim bazama.

Kako ocjenjujete suradnju Instituta i Sveučilišta i kako je vidite u sljedećim mjesecima i godinama?

– Institut "Ivo Pilar" utemeljen je 1991. kao Institut za primijenjena društvena istraživanja u okviru Sveučilišta u Zagrebu. Zakonom o ustanovama 1993. postao je javni institut, a 1997. nazvan je po hrvatskom pravniku, publicisti širokih interesa i geopolitičaru dr. Ivi Pilaru. Programsko usmjerenje Instituta koji samostalno razvija svoje djelatnosti ima tri ishodišta: pojedinačni interes znanstvenika, javni interes za obradu pojedinih pitanja i poslovni interes Instituta. Stoga Institut razvija suradnju s akademskom zajednicom u Hrvatskoj i svijetu u rasponu, npr. od Hrvatskoga katoličkoga sveučilišta u Zagrebu do Sveučilišta Georgia u SAD-u. Znanstvenici Instituta suraduju na znanstvenim projektima i sudjeluju u sveučilišnoj nastavi na više sastavnica Sveučilišta u Zagrebu. Suradnja sa Sveučilištem u Zagrebu ima perspektivu, a kako će se ona razvijati u budućem razdoblju ovisit će o prioritetima i interesima objiju strana.

Što, po vašem mišljenju, treba implementirati u novi zakonodavni okvir za dobrobit Instituta "Ivo Pilar", ali i ostalih javnih instituta?

– Trebalo bi osigurati razvojno poticajan sustav planiranja i raspoređivanja radnih mjesta, kao i nijansirano diversificirati javno (institucijsko, programsko, projektno, dodatno i dr.) financiranje, kako bi se više sredstava moglo usmjeriti prema optimiziranju istraživačkih kapaciteta. U novi zakonodavni okvir trebalo bi implementirati mjere koje će javnim institutima olakšati proizvodnju znanja koja su činjeno potkrijepljena, kompetitivno orijentirana, empirijski utemeljena i interaktivno primjenjiva na globalnoj, nacionalnoj i lokalnoj razini.

EdUca

Piše INES SABALIĆ

Europska komisija planira ozbiljno investirati u sveučilišta

U Bruxellesu se često ponavlja da jedan uloženi euro u znanost i istraživanje donosi 13 eura povrata. Gdje se taj golemi povrat novaca vidi? Vidi se u sektorima koje EU već dugo gura, a to su aktivnosti, radna mjesta povezana s politikom klimatskih promjena, u čistoj energiji, digitalizaciji, AI-u.

Iz Hrvatske dosad nismo imali dovoljno dobrih projekata u programu Obzor, koji je najvažniji, najbogatiji, glavni, kanal za financiranje znanosti, istraživanja i - sveučilišta. Znanost i sveučilišta idu ruku po ruku, nedjeljivi su, prst i nokat. U novom europskom proračunu, od 2021-2027., EU će davati sredstva za ono što se svi akteri - države članice, Europska komisija, Europski parlament, dogovorili da je važno. Tko želi ta sredstva, i zna ih uzeti, mogao bi. Oni koji nisu, možda nisu dovoljno proučili svaku sitnicu koja vodi do dobivanja projekta, od forenzičke analize projekata koji su već dobili financiranje, preko pronalazanja partnera koji će najbolje odgovarati, do žargona koji se upotrebljava.

Međutim, čak 75 posto prijavljenih projekata - a sama Komisija priznaje je među njima bilo jako dobrih, odbijeni su. I sama Komisija, u svom zadnjem izvještaju, zdvaja nad time - ako je povrat jednog eura 13 eura, a 75 posto je odbijeno, koliko je samo izgubljeno, i za grupu koja je projekt prijavila, i za za neku instituciju, grad, državu članicu! To je razlog zbog čega je program Obzor biti skoro dvostruko od 2021 do 2027., nego što je sada.

Komisija također konstatira da su europska sveučilišta u cjelini nedovoljno financirana, i da se sve manje financiraju javnim sredstvima. Dakle, vrlo skoro, od 2021. godine, na raspolaganju biti dvostruko više sredstva, a na pameti Europske komisije je da ozbiljno investiraju u sveučilišta. Misle na duge pruge, jer sveučilišta su rasadnici pameti, a programima se nastoji tu po Europi raskrpanu pamet kanalizirati, kako bise, u krajnjoj liniji, zadržalo ono što Europa jest, a to je zajednica u kojoj se dobro i kvalitetno živi.

Sve što je vezano za STEM, imat će prednost, a na žalost, humanističke discipline ili pravo, neće. Razlog je u porijeklu programa Obzor, iz ranijih, manjih programa, ili, briselsko-žargonski rečeno "okvira", koji su bili zamišljeni usko, isključivo kao podrška

ka tehničkim znanostima.

Jedva se otvaraju i podrške razvoju humanističkih disciplina i prava, jer se primijetila strahovita nejednakost. Nekome je došlo do glave da se u ovom velikom napretku vezanom za STEM ipak treba i razmisliti kamo to vodi, koje su posljedice. Već je jasno da se sve što se, zahvaljujući tehničkim znanjima i napravi, ali to treba staviti u filozofski, sociološki, pravni kontekst. Za sad se sve što je "razmišljanje" može prošvercati kao dodatak pravom, čvrstom istraživanju, najviše oko toga kako će AI promijeniti društvo, ili klimatske promjene utjecati na migracije, a zatim i na probleme koje će to izazvati, i tome slično. Tko zna, gledajući ove klimatske promjene, nedavno je rekao jedan dvostruki doktor znanosti zaposlen u Europskoj komisiji, tko zna što će se dogoditi ako se klimatski pojas tako promijene, da sve što je Magreb i Bliski istok postane umjereni pojas. Tko zna - možda će migracije imati drugačiji smjer? Dobro, to što je rekao je dugačka igra razmišljanja jednog vrhunskog stručnjaka, ali poanta je - netko će trebati misliti i o tome dublje nego se to radi na društvenim mrežama.

No, financijski snažan, moćan po tome što prati sektore koji su se nametnuli, Obzor je glavni program. Nemoguće je, na primjer, nakon golemog političkog uspjeha Švedanke Grete Thunberg, i nakon što su Zeleni u Europskom parlamentu toliko ojačali da mogu postavljati uvjete - ignorirati da je dosad sporedna debata iskočila u prvi plan! Kod nas još nije, ali ne vidim načina da nas zaobide. No, poanta je za sveučilišta - tu su sredstva, tu je novac, i tu su mogućnosti uključivanja u sve to što je Europa srednje struje. Kad kažemo "tu su sredstva", mislimo - tu, u programu Obzor i Obzor plus, ali i tu, u društvenoj debati koja daje pečat vremenu. Tu su i kontakti, i radna mjesta, i razmjena dobre prakse, i podizanje ranga. Sve je moguće, ali treba izbjeći glavnu opasnost za zemlju koja je geografski na rubu Europe, a to je da ispadne iz matice. Europa se vrti svojom brzinom, u svojim temama, interesima, društvenim raspravama. Tko u tome ne sudjeluje, ispada iz povijesnog vremena, iz - povijesti. Ali, to je već filozofska tema, za što se europska sredstva ne dodjeljuju!

Danko Relić, voditelj Centra za planiranje zanimanja u biomedicini i zdravstvu

CENTAR ZA PLANIRANJE ZANIMANJA U BIOMEDICINI I ZDRAVSTVU

Za (mlade) liječnike i zdravstvene djelatnike isplati se boriti!

Nepovjerenje u sustav, neizvjesnost i manjak informacija glavni su razlozi zbog kojih zdravstveni djelatnici, ali ne samo oni, počinju razmišljati o odlasku iz domovine

PIŠE IVAN PERKOV

Uprava zagrebačkoga Medicinskog fakulteta je 2012. godine, tada na čelu s akademikom Davorom Miličićem, prepoznala potrebu za osnivanjem Centra za planiranje zanimanja u biomedicini i zdravstvu, po uzoru na slične centre u brojnim zemljama s kojima se volimo uspoređivati. Cilj osnivanja centra bio je pokušati u što većoj mjeri pomoći studentima u pronalaganju adekvatnog radnoga mjesta. 2015.g. za predstojnika Centra imenovan je Danko Relić, dr. med. koji od tada s timom vrijednih mladih ljudi radi na razvijanju programa i alata vezanih za kvalitetno planiranje zanimanja u biomedicini i zdravstvu, trenutačno s posebnim naglaskom na liječnike. Tim Centra čine mladi liječnici Mario Mašić, Maksimilijan Mrak, Elvira Kereković, Ino Kermc i Filip Njavro te psihologinja Antea Britvić. Aktualna Uprava Fakulteta na čelu s dekanom prof. Marijanom Klaricom podržava i potiče rad Centra u svim aktivnostima. S voditeljem Dankom Relićem popričali smo o njihovim aktivnostima, problemima s kojima se mladi liječnici u Hrvatskoj susreću i planovima za budućnost.

Koje su ključne aktivnosti Centra, jesu li studenti zainteresirani i imate li dovoljno kapaciteta da odgovorite na njihov interes?

-Sve su aktivnosti Centra usmjerene na studente i mlade zdravstvene djelatnike, a najvažnije su anketiranje, informiranje i profesionalno usmjeravanje. Pratimo razmišljanja i stavove studenata tijekom cijelog studija te rezultate/izvještaje šaljemo upravi fakulteta, kao i ostalima koji pokazuju interes (npr. resorna ministarstva, komore i sl.). Informiramo studente organizacijom konferencije „Dani zdravstvenih karijera u RH“ te provodimo profesionalno usmjeravanje na razini izbora specijalizacije nakon studija budući da u našem zdravstvenom sustavu trenutačno imamo čak 49 različitih specijalizacija. Studenti su jako zainteresirani za naše aktivnosti te odlično reagiraju na ono što radimo, ali smo trenutačno podkapacitirani u kadrovskom smislu i ne možemo odgovoriti na sve njihove zahtjeve i interes. Iz navedenog razloga smo trenutačno više usmjereni na studente medicine/liječnike, ali u budućnosti svakako gledamo u smjeru proširenja aktivnosti i na ostale zdravstvene djelatnike.

Možete li reći nešto više o Danima karijera za zdrav-

stvene djelatnike?

-Centar je ove godine četvrtu godinu zaredom organizirao konferenciju „Dani zdravstvenih karijera u Republici Hrvatskoj“ – na konferenciji studenti i mladi zdravstveni djelatnici imaju priliku pratiti izlaganja te sudjelovati u raspravama koje im mogu pomoći u pronalasku adekvatnog mjesta u hrvatskom zdravstvenom sustavu. Činjenica da je u četiri godine konferenciju posjetilo više od 1800 sudionika, 100 izlagača te da je preko 2500 zainteresiranih pratilo događanja na konferenciji putem izravnog prijenosa na internetu govori jako puno. Ovakvo informiranje pokazalo se kao pun pogodak, brojke potvrđuju da smo na pravom putu i to nas veseli. S druge strane, nije ohrabrujuća činjenica da se najvažniji dionici zdravstvenog sustava okupljaju mahom na ovoj konferenciji, razmjenjuju svoja razmišljanja, prijedloge, iskustva te donose zaključke koji uglavnom ostanu nerealizirani. Imamo situaciju da se već četvrtu godinu zaredom raspravljalo o pripravnicičke stažu za doktore medicine koji je, nažalost, ukinut.

Trenutno ste prisutni samo na zagrebačkoj Medicini, postoje li mogućnosti i planovi za širenje aktivnosti?

-Kao što sam napomenuo, nedostaje nam kadrova s obzirom da sve kolegice i kolege uz aktivnosti u Centru rade i svoje redovite poslove - mahom specijalističko usavršavanje raznih grana medicine. Sukladno tome, teško je očekivati bilo kakvo širenje aktivnosti u ovom trenutku. Zagrebački Medicinski fakultet je kroz povijest potaknuo i aktivno sudjelovao u osnivanju ostalih medicinskih fakulteta u Hrvatskoj i regiji pa bismo i u ovom slučaju vrlo rado podijelili svoja znanja i iskustva sa svima koji su zainteresirani. Primarno tu mislim na hrvatska učilišta biomedicinskoga područja. Siguran sam da suradnjom više centara ovoga tipa možemo doprinijeti još boljem i kvalitetnijem razvoju karijera kolega koji rade u zdravstvu – a to je jako važno ne samo za njih, nego za „krajnje korisnike“ zdravstvene zaštite - pacijente.

Kako gledate na problem odlaska velikog broja mladih liječnika i zdravstvenih djelatnika i kako se protiv toga borite?

-U javnom je zdravstvenom sustavu Hrvatske stanje alarmantno iz više razloga. Prvi je taj što će u idućih 10 godina nešto više od 4000 najiskusnijih hrvatskih liječnika (trenutačno imamo 14.500 liječnika u sustavu) prirod-

nim odljevom otići iz javnog zdravstvenog sustava. Drugi je taj što većina liječnika - više od 50% - svoju liječničku djelatnost obavlja u jednom od 4 velika hrvatska grada - Zagrebu, Splitu, Rijeci i Osijeku. Nadalje, problem je i taj što najviše liječnika imamo na tercijarnoj, nešto manje na sekundarnoj, a najmanje na primarnoj razini zdravstvene zaštite – u uređenijim zemljama s kojima se često volimo uspoređivati ta raspodjela je obrnuta što je logično i, na kraju krajeva, jedino održivo. Do sada je u inozemstvo otišlo preko 600 liječnika, a prosjek godina onih koji odlaze je 37. Dakle odlaze kolege u najboljim godinama nakon što su se u potpunosti afirmirali u svojim strukturama. Situacija nije bolja niti što se tiče ostalih zdravstvenih djelatnika – oko 1.000 medicinskih sestara i tehničara u dobi od 25 do 45 godina je napustilo Hrvatsku u proteklih 5 godina. Teško se mi kao centar i fakultet možemo učinkovito boriti protiv toga – to nije naš zadatak - za to su zadužene više instance, prije svih - nadležna ministarstva. Hrvatska može preuzeti modele uspješnijih zemalja koje zdravstvene kadrove planiraju na nacionalnoj razini. Za tako nešto je potrebna kvalitetna dubinska analiza, izrada strateških dokumenata

te primjena i implementacija smjernica koje se pokazuju relevantnima.

Je li točno da se broj liječnika u Hrvatskoj proteklih godina povećava?

-Apsolutni broj liječnika u Hrvatskoj proteklih godina konstantno raste što je svakako dobro. U zadnjih 30 godina povećao se za preko 50% i danas smo s 3,3 liječnika na 1.000 stanovnika gotovo dosegli europski prosjek od 3,6 liječnika na 1.000 stanovnika. Kao što sam već spomenuo, problematična je geografska raspodjela i raspodjela po razinama zdravstvene zaštite te organizacija liječnika i ostalog zdravstvenog kadra. Sustavu bi svakako pomoglo uvođenje vremensko-kadrovskih normativa koji bi bili temelj za uvođenje reda u svakodnevni posao zdravstvenih djelatnika. To bi dovelo do višeg stupnja organizacije zdravstvenoga sustava u cjelini.

Istraživanja pokazuju da nisu samo ekonomski razlozi čimbenik odlaska... Koje probleme zbog kojih mladi odlaze prepoznajete u sustavu?

-Točno, provodimo anketu među studentima završne godine studija medicine četvrtu godinu zaredom sa jako velikim odazivom (preko 80%) te nam stalno navode kako su im u životu najvažniji sljedeći aspekti - obiteljski život, dobri međuljudski odnosi, sigurno zaposlenje, pomaganje drugim ljudima, a tek na petom mjestu su financije i zarada. Nepovjerenje u sustav, neizvjesnost i manjak informacija su glavni razlozi zbog kojih zdravstveni djelatnici, ali ne samo oni, počinju razmišljati o odlasku iz domovine negdje gdje će imati bolje radne uvjete - gdje će se njihov rad više vrednovati i cijeniti, gdje će moći lakše napredovati itd.

Stignete li se, uz obaveze na fakultetu vezane za nastavu i doktorat, specijalizaciju, pa i dužnosti u Vijeću mladih Predsjednice, posvetiti ovoj tematici koliko bi htjeli?

-Sve što ste nabrojali se u velikoj mjeri isprepliću i nadopunjuju te mi pomogne sagledati problematiku iz različitih perspektiva što smatram vrlo korisnim i pozitivnim. Zna biti prilično iscrpljujuće i oduzimati dosta vremena budući da su sve to zaduženja i poslovi za koje je neophodan ozbiljan pristup i posvećenost. Uvijek se može više i bolje te tome treba težiti, ali mogu reći da sam, s obzirom na okolnosti, trenutačno zadovoljan razinom posvećenosti ovoj tematici od strane svih nas koji u centru radimo.

Što za kraj poručujete studentima u biomedicini i zdravstvu - svojim budućim kolegama?

-Kada im se približi izbor karijere, trebaju slušati isključivo sebe, možda će nekad i pogriješiti i krivo procijeniti, ali uvijek postoje mogućnosti za ispravak. Najgore je kada čovjek radi nešto što ne voli samo zato što mu je to na bilo koji način nametnuto. Ako čovjek nije ispunjen onim što radi, uz to ide nezadovoljstvo i njega samoga i okoline – a to je nepotrebno i loše. Svakako bih kolegama za kraj savjetovao da svoju karijeru pokušaju ostvariti u svojoj domovini – itekako je moguće.

Piše **MILA PULJIZ**

ANTE CIZMIĆ/HANZA MEDIA

PRESTIŽNA STIPENDIJA 'ZA ŽENE U ZNANOSTI' MLADOJ SPLITSKOJ ZNANSTVENICI

Ana Barić u bitki protiv Hashimoto sindroma

Sredinom travnja održana je svečana dodjela stipendija u organizaciji L'Oréala Adria i Hrvatskog povjerenstva za UNESCO pri Ministarstvu kulture. Ovaj program stipendiranja nastao je 2006. godine i od tada svake godine četiri mlade znanstvenice koje se nalaze u završnoj fazi stjecanja doktorata iz područja prirodnih znanosti (uključujući i interdisciplinarna područja) imaju priliku dobiti stipendiju. Četiri perspektivne mlade znanstvenice te dobitnice ovogodišnjih stipendija su Ana Barić (Medicinski fakultet Sveučilišta u Splitu), Svjetlana Dekić (Prirodoslovno-matematički fakultet Sveučilišta u Zagrebu), Andreina Belušić Vozila (Geofizički odsjek Prirodoslovno-matematičkog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu) i Lidija Barić (Medicinski fakultet Sveučilišta J. J. Strossmayera u Osijeku). Porazgovarali smo s Anom Barić.

Možete li nam opisati temu vaše disertacije?

– Od 2014. godine suradnica sam na projektu "Cjelogenomska analiza povezanosti Hashimotovog tireoiditisa", voditeljice prof. dr. sc. Vesne Boraske Perice. Projekt financira Hrvatska zaklada za znanost, a provodi se u suradnji s Katedrom za medicinsku biologiju MEF-ST-a i Kliničkim zavodom za nuklearnu medicinu KBC-a Split. U skopu projekta izrađujem i svoju doktorsku disertaciju naziva "Analiza kliničkih karakteristika i fenotipova u bolesnika s Hashimotovim tireoiditisom", pod mentorstvom prim. prof. dr. sc. Ante Punde i izv. prof. dr. sc. Vesne Boraske Perice. Naša radna skupina, pod voditeljstvom prof. dr. sc. Borask Perice, do sada je objavila nekoliko značajnih publikacija u uglednim znanstvenim časopisima, i to je rezultat usklađenog timskog rada koji je uhodan već godinama. Svatko od nas izvršava svoje zadatke i na taj način pridonosimo uspješnosti projekta.

Što je cilj vašeg istraživanja?

– Cilj je našeg istraživanja bolji dijagnostički i terapijski pristup bolesnicima s Hashimotovim tireoiditisom, koji je najučestalija endokrinološka autoimuna bolest današnjice, obuhvaća više od 10% populacije, učestalost raste s dobi i desetak je puta učestaliji u žena. Vodeći je uzrok smanjene funkcije štitnjače u zemljama s dostatnim unosom joda, među kojima je i Hrvatska. Do nastanka bolesti dovodi genetska predispozicija i čimbenici okoliša, među kojima se ističe stresan način života, nagle promjene tjelesne težine i razine hormona (npr. nakon poroda), prekomjeran unos joda (ali nije isključivi uzrok), manjak vitamina D i selen a te brojni drugi, još nedovoljno istraženi čimbenici.

Koliki poticaj za vas ima ova nagrada?

– Iznimna mi je čast što sam jedna od četiri ovogodišnje dobitnice prestižne stipendije "Za žene u znanosti".

Cilj je našeg istraživanja bolji dijagnostički i terapijski pristup bolesnicima s najučestalijom endokrinološkom autoimunom bolesti današnjice, koja obuhvaća više od 10% populacije i desetak je puta učestaliji u žena – kaže Ana Barić

Iz svojeg iskustva mogu reći da danas nije teško biti žena u znanosti

klearnu medicinu jer mi pružaju podršku u radu. Ponosna sam na njih.

Koga biste izdvojili kao uzor u onome što radite? Kako ste odabrali svoj profesionalni put?

– Najveći uzor u mojem radu je moj mentor prof. dr. sc. Ante Punda, koji me je tijekom specijalističkog usavršavanja, osim stručnog znanja, naučio koliko je važan empatijski pristup pacijentu, dobra suradnja s kolegama, uvažavanje svih razina djelatnosti u našem okruženju, te odgovornost prema poslu i struci uz stalnu želju za novim znanji-

“

Doktorsku disertaciju 'Analiza kliničkih karakteristika i fenotipova u bolesnika s Hashimotovim tireoiditisom' izrađujem pod mentorstvom prim. prof. Ante Punde i izv. prof. Vesne Boraske Perice

ma i kontinuirano učenje. Također, uključivanjem u znanstveni projekt uzor mi je postala i prof. Vesna Boraska Perica kao vrhunska znanstvenica i predana mentorica. Njima sam zahvalna na svemu što sam do danas postigla.

Je li ponekad teško biti žena u znanosti i što biste poručili ženama znanstvenicama, kao i onima koje još uvijek možda ne znaju žele li se time baviti?

– Iz svojeg iskustva mogu reći da danas nije teško biti žena u znanosti. Naravno da je zahtjevno kombinirati znanstveni rad u kliničkoj praksi, ali uz podršku obitelji puno je lakše i do sada sam se uvjerila da se svaki trud i odricanje isplati. Danas je znanost lako dostupna, dovoljno je samo malo volje i želje za novim znanjem. Za primjer, u razgovoru s jednom uglednom profesoricom koja je svoju znanstvenu karijeru gradila prije tridesetak godina shvatila sam koliko je nama lakše. Ona je za pretraživanje literature morala odlaziti u europske knjižnice, i ja joj se divim. Nama je danas sve dostupno preko osobnog računala i to neka bude ohrabrenje svim mladim ženama koje se premišljaju o znanstvenoj karijeri.

IZ ŽIVOTOPISA

Ana Barić rođena je u Splitu 1985. godine. Diplomirala je na Medicinskom fakultetu Sveučilišta u Splitu, smjer doktor medicine, a od 2012. godine zaposlena je na Kliničkom zavodu za nuklearnu medicinu KBC-a Split. Pet godina kasnije položila je specijalistički ispit iz nuklearne medicine na Kliničkom zavodu za nuklearnu medicinu i zaštitu od zračenja KBC-a Split. Početkom rada na Kliničkom zavodu zainteresirala se za znanstveno-istraživački rad u sklopu kliničke prakse te je 2012. upisala poslijediplomski doktorski studij Biologija novotvorina na Medicinskom fakultetu u Splitu. Sukladno kliničkoj djelatnosti, stipendistica Ana Barić bavi se znanstvenim istraživanjem na području nuklearne medicine i tireoidologije.

MINISTAR DAVOR BOŽINOVIĆ ODRŽAO PREDAVANJE STUDENTIMA PRAVNOG FAKULTETA U SPLITU

Migracije - najkontroverznije pitanje međunarodnog prava

PIŠE MILA PULJIZ

Na Pravnom fakultetu u Splitu, 31. svibnja održano je predavanje za studente na temu "Migracije i Republika Hrvatska". Predavanje je održao ministar unutarnjih poslova RH Davor Božinović, ujedno i bivši ministar obrane, veleposlanik RH, diplomat, ali i doktor znanosti iz područja međunarodnih odnosa i nacionalne sigurnosti. Docent Božinović autor je knjiga kao što su "Globalna sigurnost – sigurnosni izazovi 21. stoljeća", "Uzajamna tranzicija – NATO, EU i Jugoistok Europe" te jedan od autora knjige NATO – Euroatlantska integracija. Autor i koautor je više znanstvenih i stručnih radova iz područja međunarodnih odnosa i sigurnosti. Predavač je na diplomskim, poslijediplomskim i doktorskim studijima Sveučilišta u Zagrebu, kao i na Diplomatskoj akademiji Ministarstva vanjskih poslova i Ratnoj školi "Ban Josip Jelačić".

Gosta, pozvanoga predavača dočekali su dekan Pravnog fakulteta prof. dr. sc. Mirko Klarić i pročelnica Katedre za međunarodno pravo prof. dr. sc. Vesna Barić Punda.

U uvodnoj riječi dekan Klarić je podsjetio kako Pravni fakultet u Splitu za svoje studente vrlo često organizira određena tematska predavanja pozvanih predavača, a prethodni gost predavač bio je i predsjednik Vlade RH Andrej Plenković.

Ovo je predavanje održano u okviru nastavnog i izvedbenog plana katedre za međunarodno pravo, kolegija Međunarodno pravo. Pročelnica Barić Punda je posebice naglasila da kada se radi o složenim institutima međunarodnog prava, nastoji se studentima omogućiti održavanje onih predavanja koja o tim temama svakodnevno svjedoče, a pitanje migracije je, ne samo danas u suvremenom svijetu, jedno od najkompleksnijih i najzahtjevnijih pitanja međunarodnog prava, ali i pitanja nacionalne sigurnosti država.

Dvosatno predavanje odr-

Problem ilegalnih migracija neće nestati jer su svi faktori, prvenstveno prenapučenost, koji tjeraju migrante da bježe i riskiraju život još tu, a potomaka je sve više i više. Samo za Nigeriju se predviđa da će do 2050. godine imati 300 milijuna stanovnika, istaknuo je ministar Božinović

žano je u prepunoj dvorani pred oko 200 studenata, nakon čega je ministar odgovarao studentima na njihova pitanja o izloženoj temi. O iznimnoj zainteresiranosti studenata najbolje govori činjenica da je zbog prepunjeno-

sti prvotno planirane dvorane predavanje održano u drugoj, duplo većoj.

Ministar Božinović predavanje je otvorio kratkim povijesnim uvodom te je posebno istaknuo kako su pitanja migracija najkontroverznija

pitanja međunarodnog prava. "Problem ilegalnih migracija neće nestati jer su svi faktori koji tjeraju migrante da bježe i riskiraju svoj život na splavovima još uvijek tu, a njihovih potomaka je sve više i više", kazao je. Nakon

uvodnog dijela, ministar Božinović dotaknuo se teme migrantske/izbjegličke krize 2015. godine, gdje je od rujna iste godine do ožujka sljedeće godine u Europu došlo oko milijun i pol ljudi, a kroz Hrvatsku, odnosno istočnu Slavoniju je prošlo nešto više od 650.000 izbjeglica. Kao jednu od posljedica migracija, ministar Božinović istaknuo je krijumčarenje ljudi te kazao kako se prema izvješću Interpola procjenjuje da su u 2015. godini, dakle na samom vrhuncu migrantskog vala, organizirane zločinačke skupine od krijumčarenja ljudi zaradile 5,7 milijardi eura. Ovaj iznos značajno je pao sljedeće godine kada je postignut dogovor o zaustavljanju migrantskog vala između Europske unije i Turske.

Kao razloge koji tjeraju migrante na napuštanje zemlje, ministar Božinović istaknuo je prenapučenost. "Samo za Nigeriju se pretpostavlja da

će do 2050. godine imati 300 milijuna stanovnika, a uzmi-te u obzir da cijela EU ima oko pola milijarde, s time da njihov broj konstantno raste dok u Europi pada. Isto tako, stanovništvo seli sa sela u grad, ali gradovi nisu ni zamišljeni ni građeni da prime toliko ljudi, režimi su uglavnom takvi da vlada korupcija, nasilje, nema pravila igre već su ljudi na rubu ionako već osiromašenog društva. Uz to nadovežimo još i klimatske promjene koje uništavaju usjeve, čime je zelenih površina sve manje. Jedna od opcija koja ovim lju-

“

'Migrantska situacija je problem na koji možemo odgovoriti samo vrlo jasnom politikom i operativnom provedbom hrvatske policije'

dima preostaje kako bi preživjeli jest da pobjegnju."

Hrvatska ima najdužu vanjsku granicu EU-a, ukupne dužine 1377 km, a čuva je oko 6500 policajaca. U ovom trenutku na hrvatskim granicama nalazi se oko 10.000 ljudi te je svima njima cilj proći kroz RH, ali ne i zadržati se u njoj. Ministar je, također, dodao kako će se tehničko opremanje, obuka, dodatno angažiranje policijskih snaga ali i mnoge druge aktivnosti nastaviti i dalje provoditi, a kao glavni način saniranja problema na izvorištu ministar je izdvojio održiv i dugotrajan pristup migracijama.

"Migrantska situacija je vrlo ozbiljan problem, na koji možemo odgovoriti samo vrlo jasnom politikom i jasnom operativnom provedbom te politikom koju provodi hrvatska policija", završio je ministar Božinović svoje vrlo uspješno akademsko predavanje.

SVEUČILIŠTE U ZAGREBU
UČITELJSKI FAKULTET
Savska cesta 77, Zagreb

KLASA: 112-02/19-01/07 URBROJ: 251-378-04-19-04
Zagreb, 14. lipnja 2019.

RASPISUJE NATJEČAJ

za izbor u:

1. nastavno zvanje i na radno mjesto **predavača** u umjetničkom području, polje: Likovne umjetnosti, grana: Likovna pedagogija, na neodređeno vrijeme, u punom radnom vremenu, na Katedri umjetničkog područja Učiteljskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu – 1 izvršitelj

2. znanstveno-nastavno zvanje i na radno mjesto **izvanredni profesor**, u znanstvenom području: Društvene znanosti, znanstveno polje: Pedagogija, na neodređeno vrijeme, u punom radnom vremenu, na Katedri za pedagogiju i didaktiku Učiteljskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu – 1 izvršitelj
3. znanstveno-nastavno zvanje i na radno mjesto **izvanredni profesor**, u znanstvenom području: Društvene znanosti, znanstveno polje: Informacijske i komunikacijske znanosti, znanstvena grana: Informacijski sustavi i informatologija, na neodređeno vrijeme, u punom radnom vremenu, na Katedri za informacijske znanosti Učiteljskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu, lokacijski odsjek u Čakovcu – 1 izvršitelj
4. **naslovno** znanstveno-nastavno zvanje **izvanredni profesor** u znanstvenom području: Biomedicina i zdravstvo, polje: Kliničke medicinske znanosti
5. nastavno zvanje i na radno mjesto **predavača** u

umjetničkom području, polje: Likovne umjetnosti, grana: Likovna pedagogija na Učiteljskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu, lokacijski odsjek u Čakovcu – na neodređeno vrijeme, u punom radnom vremenu 1 izvršitelj Sve informacije o uvjetima natječaja objavljene su i nalaze se na službenoj internetskoj stranici Učiteljskog fakulteta <https://www.ufzg.unizg.hr/uciteljski-fakultet-sveucilista-u-zagrebu/natjecaji/> Prijave s dokazima o ispunjavanju uvjeta dostavljaju se u roku od 30 dana od objave natječaja na navedenu adresu, s naznakom: »Za natječaj-Kadrovska služba«. Zakašnjele prijave i prijave bez dokaza o traženim uvjetima neće se razmatrati. Rezultati izbora bit će objavljeni na službenoj internetskoj stranici Učiteljskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu <https://www.ufzg.unizg.hr/uciteljski-fakultet-sveucilista-u-zagrebu/natjecaji/>

Mirko Bošnjak

RONALD GORŠIĆ/HANZA MEDIA

RAZGOVARALA

TATJANA KLARIĆ BENETA

Premda sanacija još uvijek traje, ovaj etapni rezultat značajan je i zbog načina na koji se do njega došlo i zbog perspektive koju otvara. Jer ovaj je uspjeh posljedica sustavnog rada u svim djelatnostima bitnima za Studentski centar – prehrani, smještaju, studentskom zapošljavanju i kulturi – te na reorganizaciji cjelokupnog rada Centra. O tome smo razgovarali s upraviteljem Sanacijske uprave, dipl. pravnikom Mirkom Bošnjakom.

Na čemu se temelji ovaj uspjeh?

- Prerano je govoriti o konačnu uspjehu. Reorganizacija još nije gotova, potrebno je dovršiti niz procesa koji su preduvjet uistinu uspješne sanacije. Naravno, ono najvažnije je ne ponašati se neodgovorno u trošenju proračunskog novca, nego osigurati kvalitetno rekonstruiranje koje će sustav učiniti održivim, tj. dovesti ga u stanje u kojem prihodi pokrivaju rashode. Da podsjetim, 2013. ukupno je dugovanje SC-a iznosilo više od 150 milijuna kuna, od čega su 34 milijuna bila kreditni dug kojim se osiguravalo novac za plaće. S obzirom na sve probleme s kojim se Sanacijska uprava SC-a proteklih godina suočavala, ovako dobar rezultat rijetko je tko očekivao. Naime, prema javno dostupnom „financijskom izvještaju“ neprofitnih organizacija za razdoblje od 1.1. do 31. 12. 2018., SC je iskazao dobit iz redovnog poslovanja u iznosu od čak 15 milijuna i 600 tisuća kuna.

Smatrate li vaš model upravljanja dugoročno održivim?

- Ponavljam, sanaciju smo dužni izvesti kako treba – ne samo u smislu podmirjenja dugovanja, nego i u pogledu organizacije, korištenja ljudskih potencijala, odgovornosti u trošenju proračunskog novca za subvencije obroka i smještaja te namjenska sredstva iz državnog proračuna. Imajući u vidu okolnosti i okruženje te činjenicu da u Europi ne postoji ovakav model financiranja studentskog standarda, koji je naslijeđen iz bivšeg sustava s osnovnom značajkom da je povoljan za prosječnu, siromašnu, hrvatsku obitelj koja bez ovog modela financiranja svoje dijete ne bi ni mogla poslati na studij, ovaj model smatram potrebnim. Do kada? Valjda dok ne sazriju uvjeti da se prosječna primanja na razini Hrvatske približe Austriji ili Švicarskoj. To bitno zaoštrava našu odlučnost da ne dopustimo neodgovorno ponašanje i trošenje proračunskog novca da se ne bismo doveli do još jedne sanacije.

Koje su ključne odluke provedene, a koje su tek na redu? Jesu li radna mjesta sigurna?

- Sanacijska je uprava provela reorganizaciju zastarjelog organizacijskog modela, uvela kontrolu poslovnih procesa i uspostavila kvalitetnije upravljanje ljudskim potencijalima. U idućem je razdoblju potrebno dovršiti novu sistematizaciju rada, o čemu se upravo pregovora sa sindikatom i Radničkim vijećem. Neće biti tehničkog viška! Novu ćemo administrativnu organizaciju realizirati prirodnim procesima, poput odlazaka u mirovinu, i time sma-

njiti administrativni aparat. Uprava aktivno radi na učinkovitijem upravljanju ljudskim potencijalima, oslanjajući se na državne poticaje za zapošljavanje mladih, dodatno školovanje ili prekvalifikaciju radnika. Pozitivne promjene koje smo unijeli te veći red u poslovanju uljevaju optimizam da možemo postati i ostati samoodrživi sustav. Čini se da to nije samo naše uvjerenje jer smo iz nadležnih ministarstava primili pozitivne signale da je shvaćen sistematski pristup sanacijske uprave, osobito nakon što se to odjelotvorilo u pozitivnom financijskom rezultatu pa u odnosu prema ovoj sanacijskoj upravi pušu neki novi, ugodniji vjetrovi.

Jesu li vaši krajnji korisnici – studenti, uključeni u nadzor i jesu li zadovoljni uslugama?

- Primarna je uloga studentskih centara pružanje obroka i smještaja studentima. Ovdje samo usput, ali važno je naglasiti da se subvencionirana cijena studentskog obroka nije mijenjala od 2013. otkad su ipak značajno porasle cijene i ključnih namirnica i energije. Na tom problemu zajednica studentskih centara aktivno radi. Država subvencionira studentske obroke sa 71.24 posto, odnosno s 50 posto za tzv. brzu hranu. Na godišnjoj razini studentski restorani isporučuju ukupno osam milijuna studentskih obroka. Kako bi se osigurala kvalitetnija, a održiva usluga, uveli smo bitno preciznije evidencije utroška namirnica, te bolje sustave kontrole za provjeru normativa i kvalitete obroka. Pri tom smo značajno ojačali ulogu studentske kontrole

ZAGREBAČKI STUDENTSKI CENTAR NA ČVRSTIM TEMELJIMA

Izvrсни rezultati dosadašnje sanacije

Pozitivan rezultat od preko 15,6 milijuna kuna značajan je za cjelokupno visoko obrazovanje RH, jer ukazuje na održivost postojećeg modela bez kojega značajan broj naših mladih ne bi sebi mogao priuštiti studij

le restorana, i to kroz projekt u kojemu najvećim dijelom sudjeluju studenti Prehrambeno-biotehnoškog fakulteta u Zagrebu, ali i svi ostali studenti koji su iskazali interes i prošli potrebnu obuku. Svi oni vode evidencije i zabilješke, od dolaska na blagajnu do procjene normativa dobivenog obroka. Takva povratna informacija bitna nam je za stvaranje dugoročno održivog sustava kvalitete studentske prehrane.

Je li se u procesu sanacije uopće moglo ulagati u infrastrukturu?

- Nikakvi kapitalni investicijski projekti u razdoblju sanacije već po naravi stvari jednostavno nisu mogući. Stoga smo prije nego potrebnu rekonstrukciju studentskih domova uspjeli realizirati pomoću novca EU-a. Njime smo obnovili 15 domova s više od 4000 kreveta, opremivši sve sobe suvremenim namještajem, hladnjacima, priključcima na internet, rekonstruirali kupaonice i zajedničke prostore... Povećali smo energetske učinkovitost zgrada uštedeći znatnu količinu energije, oplemenili okoliš zelenilom, urbanom opremom, rasvjetom, tehničkom zaštitom i sportskim igralištem... Kao idući projekt rekonstrukcije planiramo urediti Lašćinu, najstariji studentski dom koji u današnjem stanju troši neracionalna sredstva za održavanje prostora i zgrade.

Bilo je u procesu sanacije i nezadovoljnika, posebno u sektoru kulture...

- O tome se u javnosti mnogo pisalo uključujući i ovaj vaš, odnosno bolje reći naš, Universitas, pa se ne bih ovdje zadržavao na općim mjestima, dosadašnjim polemikama u kojima je Sanacijska uprava nerijetko bila metom najneprijateljenijih objeda. Nakon otklanjanja utvrđenih ne-

pravilnosti, kulturu SC-a nastojimo vratiti studentima. Imenovanjem **Davora Šišmanovića** novim pomoćnikom upravitelja SC-a zaduženog za kulturu promijenio se i pristup programskom sadržaju. Ojačana je suradnja s akademijama, otvorena su vrata novim studentskim projektima pri čemu smo se, najjednostavnije rečeno, orijentirali na one projekte koji studentsku populaciju zanimaju i tek time napravili stvarni zaokret u odnosu na prijašnje stanje. Tako se u kinu Forum Studentskog doma "Stjepan Radić" održavaju filmske projekcije, pokrenuta je studentska amaterska kazališna skupina, s radom je nastavila plesna škola, u SC-u je održana sveučilišna Brucošijada, a u nekad kulturnom „Pauku“ na Savi Brucošijada Filozofskog fakulteta. Sukladno navedenim promjenama programskom usmjerenja nije čudno da je u Teatru ITD samo u studenom 2018. prodano 65 posto više karata studentima u odnosu na isto razdoblje iz 2017. kada je na čelu Kulture bilo staro rukovodstvo.

Kako gledate na uključenosť studenata u rad preko SC-a?

- Na tom je planu najveći pomak napravljen usvajanjem novog Zakona o studentskim poslovima koji je stupio na snagu početkom godine. Njime je osigurana bolja zaštita studenata koji rade preko servisa, prvenstveno utvrđivanjem minimalne satnice. No, najvažnijim smatram što se prilikom pregovora o donošenju novog zakona odustalo od ideje da se posredovanje u studentskom zapošljavanju dopusti i privatnim agencijama, jer društvena odgovornost studentskih centara i privatnih agencija nije i ne može biti ista jer jedino postojeći sustav bitno pridonosi osiguravanju student-

skog standarda. Naime, posredovanje studentskih centara u studentskom zapošljavanju čisti je socijalni korektiv koji ne smije biti ugrožen. Privatnik nema nikakve obveze ulagati prihod u studentski standard, a za razliku od studentskih centara čija je to osnovna društvena odgovornost. Taj je korektiv ne samo ostao netaknut, nego mu je pridodano i povećanje od 0,5 posto namjenske naknade u svrhu financiranja kulturnih, sportskih, znanstvenih i edukacijskih aktivnosti koje isključivo provode studenti i studentske organizacije što znači da su namijenjene isključivo studentima. Studentski je servis i modernizirao način rada pa se od siječnja ove godine studentni ugovor može preuzeti i elektronički na zadovoljstvo studenata i u korist bolje organizacije rada zaposlenika Servisa. Studentima je osobito značajno preuzimanje neplaćenih ugovora na teret SC-a koji takve ugovore studentima isplaćuje iz sredstava SC-a naplaćujući se potom od poslodavca koji studentski honorar nije na vrijeme isplatio.

Kako biste saželi svoj dosadašnji mandat?

- Pa jednostavno bih ponovio da rezultate dosadašnje sanacije, bez obzira na to što sanacijski postupak nije završio, smatram utoliko značajnijim ukoliko uvjerljivo upućuje na ekonomsku održivost postojećeg modela bitnog za studentski standard koji je jedinstven u Europi. Bez obzira što je značajnim dijelom model rezultat prošlih vremena, izdržao je probu vremena te se i danas pokazuje potrebnim i korisnim u svojoj osnovnoj zadaći, a to je da značajnom broju mladih ljudi omogućiti studiranje jer bez ove vrste sustavne potpore u svom socijalnom statusu ne bi sebi to mogli priuštiti.

INTERVJU: BORIS ŠKIFIĆ, UČITELJ I KNJIŽEVNIK

Imati može svatko, malo tko može biti

Svaka generacija donosi svoju priču koja se svodi na biti i znati. E sad, taj omjer u zadnje vrijeme se donekle poremetio, ali učenje je stalna mijena, i vjerujem da će se to vremenom promijeniti i vratiti u normalu. Naime, u današnje vrijeme mnoge generacije se trude više znati nego biti, na taj način profitirati, kaže Boris Škifić

RAZGOVARAO:
IVAN PERKOV

Poticaja za razgovor s Borisom Škifićem uvijek je puno, tema još više. Za ovoga profesora hrvatskoga jezika i književnosti u splitskoj II. gimnaziji malo tko u Splitu nije barem čuo – poznat je po osebujnom stilu predavanja i britkoj nemilosrdnosti u kritikama školstva i društva. Još je poznatiji po ljubavi prema svojem poslu, želji da učenicima usadi životne vrijednosti i spremnosti da ih odgaja. S profesorom koji je u učionici proveo desetljeća, popričali smo o književnosti, lektiri i pedagogiji, ali i o reformama, državnoj maturi, potplaćenosti i negativnoj selekciji u obrazovnom sustavu.

U učionici ste desetljećima... kako vidite promjene među generacijama učenika? Kamo, kao društvo idemo?

- Da, u učionici sam proveo gotovo više života nego izvan učionice. Biti u učionici i poučavati nije posao, to je mnogo iznad bilo kojeg postojećeg posla. Poput potrage za smislom svojeg nekakvog paralelnog života. Biti istinski učitelj koji obrazuje i odgaja učenike, najvažnija je djelatnost za sreću i probitak nekog naroda. Psihijatar Wilhelm Reich je na pitanje kada će im narod biti sretan, rekao, parafraziram: onda kada budete svoje učitelje plaćali deset puta više od svojih generala. Što se tiče promjena među generacijama učenika, ako zanemarimo nove tehnološke uvjete učenja i postojanja, ništa značajno se nije promijenilo zadnjih tisuću godina. Svaka generacija donosi svoju priču koja se svodi na biti i znati. E sad, taj omjer u zadnje vrijeme se donekle poremetio, ali učenje je stalna mijena, i vjerujem da će se to vremenom promijeniti i vratiti u

normalu. Naime, u današnje vrijeme mnoge generacije se trude više znati nego biti, na taj način profitirati. Ako znaš a nisi pošten čovjek, ti si opasan čovjek, jer kvalitetno znanje je isključivo ono znanje koje prati poštenog, dobrog i istinoljubivog čovjeka. O tome je u 16. stoljeću jako dobro zapisao Michel de Montaigne u eseju *Oodgoju djece*. Danas kao društvo živimo u inkvizicijskom srednjovjekovnom stanju duha, uvjeren sam da ćemo jednog dana krenuti put renesanse i maknuti se od ove srednjovjekovne be-

“

Da bi vaše dijete čitalo, čitajte, i ono će poželjeti čitati, sasvim sigurno

dastoće od primitivizma. Imam osjećaj da je renesansni duh tik pred vratima. Što se mene tiče, ja sam ta vrata davno otvorio.

U tom ste razdoblju mogli uočiti i kadrovske promjene – kako u sustavu, tako i među kolegama. Postoji li u našim školama i sustavu negativna selekcija i ako da, zašto?

- Iskreno rečeno kadrovske promjene u sustavu, u Ministarstvu, i među kolegama me nimalo ne zanimaju niti obraćam pažnju na te okolnosti. Jedino što me zanima jest razred i učenici. Donekle, to me ponekad takne, ali ne značajno da bih o tome posebno razmišljao. Mogu živjeti i raditi bez toga. Ponekad u mojoj blizini zasmrdi ta negativna selekcija od sveopće korumpiranosti koja se raširila na ovim prostorima kao nuklearni oblak nad Hirošimom ili Černobilom. Posljedice će se osjećati dugo vremena. Korupcija je zauzela sve pore našeg društva, uplivala u sve tokove ži-

vota, zavukla se u svaku rupicu mogućeg postojanja. U školstvu korupcija je postala sveopća pojava. Kao jutrom popiti kavu. Ništa posebno i sasvim normalno u stilu, pa svi to rade. Ponekad se zasramim što sam uopće čovjek a ne učitelj, što moram živjeti i biti svjedok svega toga. Onog trenutka, kada ulazim u razred, sve to odbacujem kao nepostojeće i obraćam se čistog srca učenicima, no ponekad tu zločinačku ruku nepoštenih i korumpiranih beskičmenjaka osjetim u svijetu u kojem živim, u blizini gdje radim, i tada bih volio da me nema i da svi zaborave na mene i moje postojanje, da postanem trunak prašine koje će vjetar odnijeti u nepovrat.

Prošli ste i mnoge reforme – što mislite o ovoj najnovijoj – tzv. Školi za život? Spominje se da je posao preplaćen, a nije optimalno realiziran.

- Smiješno koliko i tužno, ali toga ovdje ima koliko god želiš. Da, prošao sam u svom

Profesor Škifić iznosi dosadu iz razreda

‘Danas kao društvo živimo u inkvizicijskom srednjovjekovnom stanju duha, uvjeren sam da ćemo jednog dana krenuti put renesanse i maknuti se od ove srednjovjekovne bedastoće od primitivizma. Imam osjećaj da je renesansni duh tik pred vratima’

radnom vijeku mnoge reforme, i to su bile samo formalne reforme pa me nisu ni dotakle, posebno. Scenarij je bio uvijek isti. Pojave se neki novi reformatori najavljujući čuda, prepisuju i usminkaju Rosandićevu metodiku, dignu veliku lovu u stilu *drpi i briši*, i nestanu. Da se ubiješ od sramote. Ova nova reforma nalikuje na taj scenarij svakim danom sve više i tu nam nema nikakve dileme, i tu nema nikakve pomoći. A sve je to, između ostalog, sasvim jednostavna priča o kanalizacijskom sustavu. Kanalizacija smrdi i izvor je svih mogućih zaraza, ali grad ne bi mogao preživjeti bez kanalizacije. Politika i političari su kanalizacija našeg društva, ono bez čega ne možemo, ali svakom normalnom čovjeku je jasno da je to posao, kao i oni koji se bave tim poslom, smrdljiva tvorevina od koje se treba maknuti ako misliš biti pošten i dostojanstven čovjek. Kada ta kanalizacija obuhvati prosvjetu i kulturu, to je najpogubnije, najbesramnije i najsmrdljivije što se može zbiti jednom narodu. Škola za život je u raljama politike i tu završava baš svaka iole normalna priča o bilo kakvoj reformi pa se lakoćom Škola za život vremenom pretvara u Školu za umiranje. Bez dodira politike, trebalo bi krenuti od vrtića, smanjiti na pola predmete u školama, izvršiti strogu selekciju učitelja, kao i tjednu kontrolu njihova rada u obrazovnom, a i posebno u odgojnom smislu, te učiteljima dignuti plaću u razinu najplaćenijih ljudi u državi. Ideja, kojom se nosi svaka pa i ova nova refor-

na razini države, iskreno nemam pojma, ali postoje ljudi koji su jako dobro plaćeni za taj posao pa bi oni to trebali riješiti. Ja sam oduvijek bio zagovornik sistema gdje će svaki učenik nakon osnovne upisati školu koju želi, i nakon srednje upisati fakultet koji želi. Prije samog upisa učenik s roditeljima treba obaviti razgovor s učiteljima i ostalim djelatnicima škole, fakulteta, i nakon toga odlučiti. Uz to treba postojati prohodnost među školama i fakultetima, ako je učenik, student neuspješan prvo polugodište, prvi semestar, ili slično, mora mijenjati školu, fakultet. Nekako mi se to čini humanije i djelotvornije, poštenije. Zanimljivi su mi ti ocjenjivači koji tamo gore danonočno, uz pomoć računala, ocjenjuju maturalne radove učenika, neki ljudi za koje nemamo pojma odakle su, koji su, ili jesu li oni baš pravi za donositi tako neke važne odluke, a nemaju pojma o kome odlučuju. Neka nadrealna, kafkijanska, nestvarna slika. I tako na državnoj maturi učitelji su postali čuvari, nijemi policajci, provodnici koji prate učenike do zahoda, inspektori koji gledaju imaju li učenici kakvu bubu u ušima za prepisivanje, a učenici su postali nekakvi nepoznati zombiji bez lica i osobnosti, neke nepoznate kreatore koje negdje nešto pišu. Meni je to poprilično ponižavajuće.

Idemo na ljepše teme, ili možda ne... Vaš sud o lektiri i halabuci koja se o njoj nedavno digla?

- Mnogi, koji nemaju pojma o čemu pričaju, misle, u svojoj gluposti, da su pozvani govoriti o onome što ne razumiju. To je ta halabuka prljavih usta. Najčešće dolaze iz političkih, upravljačkih, psihijatrijskih, crkvenih i drugih krugova, a najmanje o tome govore učitelji koji su jedini pozvani da o tome govore. A tek tvorcima Škole za život. Izbaciti "Junake Pavlove ulice", pa to je za proplakati od tuge jer je to suludo i bolesno. Svatko onaj, koji ne razumije da su "Junaci Pavlove ulice", "Mali princ", "Lovac u žitu" presudna djela za odgoj mladih, a uz to jedna od najgenijalnijih djela koja su od pamtljivijeka napisana, svatko taj nema dvije čiste u mozgu. Staviti ta djela u neobveznu lektiru, što će na kraju kod učitelja postati svaka nepostojeća lektira, jest čisti pedagoški zločin. Drugi vid neobjašnjive gluposti oko lektira odvija se kao buka nekakvih umišljenih moralnih čistunaca oko nekih djela koja su kao neprimjerna za učenike. Ne obraćam pažnju na njih, nisu vrijedni nikakvog primjećivanja, ali te to ponekad dotakne i osjetiš nepodnošljivu mučninu zbog ljudske gluposti. Nema dvojbe da lektiru treba osuvremeniti, da pobude zanimanje za čitanje, ali neka klasična djela moraju ostati na popisu za lektiru. Lektira je najvažniji dio učeničkog školovanja, u odgojnom i obrazovnom smislu, jer što će ti sve znanje ovog svijeta, ako nemaš u sebi ljepotu i bogatstvo duše svoje.

Poznati ste po osebnom stilu predavanja književnosti. Imaju li mladi profesori danas uopće priliku izgraditi svoj stil za

svim tim nastavnim listićima i rigidnim planovima?

- Ma kakvi nastavni listići, kakvi planovi. Svaki učitelj ne da može, nego mora izgraditi svoj prepoznatljiv osobni stil podučavanja. Učiteljevanje je posebna priča u čovjekovu postojanju. Nema dobrog učitelja ako nije sam dobar, istinoljubivi pošten čovjek. Nema dobrog učitelja ako svakog učenika ne doživljava kao posebni fenomen. Nema dobrog učitelja ako ne shvaća da je on tu zbog učenika, a ne obrnuto. Nema dobrog učitelja koji ne uči od učenika i koji se ne umije ispričati učeniku ako pogriješi. Nema dobrog učitelja ako ne stvara radost i smijeh na svom satu. Nema dobrog učitelja ako ne zna prenijeti to znanje. Siguran sam da književnost najviše utječe na razvoj učenika i njegovo osobno formiranje kao čovjeka jer svako veliko djelo u sebi nosi dozu humanosti i visoku razinu moralnosti i poštenja. Svaki mladi učitelj, ako je zaista učitelj, bez obzira na sve oko sebe, može izgraditi svoj stil i može činiti prava čudesa u razredu, može biti istinski čudotvorac.

Kao gimnazijski profesor – odgajate i obrazujete buduće studente. Kako ih škola, a kako vi osobno, pripremate za daljnje školovanje i buduće karijere?

- Gimnazija je totalna bezvezarija od škole ako gledamo zanatski. Nakon završetka gimnazije, učenik ne zna ništa konkretno raditi. No gimnazija ima neke druge važne prednosti. Najvažnije od svega što se učenici pripremaju za studij, za ljude koji će biti intelektualni korpus neke nacije. No u svemu tome nešto je drugo jako bitno, što bi se trebalo steći u svakoj školi, posebno u gimnaziji, a ne stječe se u mjeri u kojoj bi trebalo. Nitko nikada više tim učenicima neće reći što je dobro, pozitivno, pošteno, moralno. A da bi čovjek bio uspješan u svojim nekakvim kasnijim poslovima, mora prvenstveno biti čovjek, što podrazumijeva, poštenje, istinu i dobrotu. Možeš biti što god želiš, doktor znanosti, toga danas unašem društvu ima najviše, konobar, liječnik, soboslikar, ali ako nisi pošten, kukac si, a ne čovjek, prema tome bolje da nisi ni postojao. Škola kao i gimnazija u tom procesu treba biti važan čimbenik, da učenik bude čovjek, a ne puzajuća ništavnost od kukca.

Imate prilično decidan stav o prepisivanju bilo kakve vrste. Možete li nam ga obrazložiti?

- A što se tu ima obrazložiti. Ili jesi ili nisi. Ako prepisuješ, maleno si govno koje i ne smrdi, i takav ćeš biti cijeli život. Čovjek ima za sve opravdanje pa i za to. Ima tu istine, previše predmeta, natrpano gradivo, nemilosrdni učitelji, no za prepisivanje nema opravdanja. Zbog neke bijedne ocjene ili opravdanja izostanaka si lažljiv i nepošten, a što će biti kasnije, kada ti se pruži prilika biti nepošten za veći probitak ili profiterstvo. Prepisivanje treba istinski i trajno iskorijeniti, oko toga nema nikakve dileme.

Poznato je da se u Hrvatskoj prilično malo čita. Koje su posljedice toga?

- Oni koji ne čitaju, siromašni su duhom, i njihovo je

kraljevsko nebesko. Eto posljedica. Čitati, čitati i stalno čitati. Tko je loš čovjek, neće mu čitanje nimalo pomoći da bude bolji čovjek, ali će mu život duhovno biti zanimljiviji, tko je dobar, bit će još bolji jer svako veliko djelo u sebi od tebe čini boljeg čovjeka. Čitanje je najbolja i najljepša škola koju čovjek može proći, naravno uz svoje životno iskustvo koje pretaje u čitanju. Gledao sam scene iz podzemne moskovske željeznice, svi čitaju, mlado i staro, kod nas, dok se vozim autobusom, vidim, gotovo svi u rukama drže mobitele.

“

Škola za život je u raljama politike i tu završava baš svaka iole normalna priča o bilo kakvoj reformi pa se lakoćom Škola za život vremenom pretvara u Školu za umiranje

Kako da mladi roditelji danas postignu da im djeca zavole čitati stare, dobre knjige?

- Djeca ne slušaju, nego gledaju. Možete vi štogod želite reći djetetu da radi, ono će imitirati ono što vi radite ne obraćajući pažnju što mu je rečeno. Ako kradete, a pričate djetetu da ne krade, ono će krasti bez obzira što vi rekli. Da bi vaše dijete čitalo, čitajte, i ono će poželjeti čitati, sasvim sigurno. Postoje djeca koja čitaju bez obzira na sve oko njih, bez obzira na li njihovi ukućani čitaju, no to je rijetkost i nije pravilo.

Preporučite nam neke knjige... Kako uspijevate generacije učenika zainteresirati za književnost i što im, za kraj poručujete?

- Neke klasike je u životu nužno pročitati za higijenu svoje duše i svog karaktera. Bio bi to predug popis za ovaj razgovor. Važno je reći, nikakav stroj nikada neće zamijeniti u potpunosti čovjeka i njegovo čitanje. Jednako tako nikada *e-knjige* neće zamijeniti papirnatu knjigu, knjiga u ruci ima nešto posebno i nezamjenljivo. Da, stvarno imam uspjeha u tome, zainteresiram ih za književnost, pretpostavljam zbog pristupa, spuštanja na njihovu razinu mladenačke svijesti, zanimljivom pričom ili određenim stavom, ali iskreno nemam pojma jesam li dobar učitelj, uvijek sumnjam u ono što radim, otkad znam za sebe. No jedno je sigurno, oduvijek sam htio biti učitelj. Govorili su mi, nema ti od toga kruha, drugi će ubirati vrhnje tvoga rada. Takve priče me nisu nikada zanimale. U konačnici, mi smo biti ili imati. Imati može svatko, samo rijetki mogu biti. Svima, pa posebno učenicima, poručujem budite biti, nema ništa ljepše na ovom svijetu, ni smislenije, u to sam postao siguran. Imati će doći samo od sebe, točno onoliko koliko vam je potrebno za biti.

“

Učiteljevanje je posebna priča u čovjekovu postojanju. Nema dobrog učitelja ako nije sam dobar, istinoljubivi i pošten čovjek

ma, da učenik mora bit više uključen u nastavu i da uči s razumijevanjem, a ne bube-tanjem, je odlična ideja, no realizacija je nešto sasvim drugo. Osobno svim srcem želim, bez ikakve dileme, da ovdje uspije nekakva istinska prosvjetna reforma bez uplitanja politike, bez uplitanja korumpiranosti i lopovluka, za dobrobit naših budućih učenika, što znači i za dobrobit našeg naroda.

Prije nekoliko godina ste oštro kritizirali državnu maturu. Je li se vaše mišljenje promijenilo?

- Moja kritika je ostala ista, a ona se uvijek svodi na učenika. Ništa, a posebno ne završni ispit, ne smije od učenika činiti broj, šifru. Učenik ne bi smio bit broj, zarez, bod ili nešto slično, niti takav način smije određivati njegovu budućnost. Kako to riješiti, da matura bude u potpunosti učenikova, imenom i prezimenom, životopisom i slično, od usmenog do pismenog, ili nečeg sličnog,

ODRŽAN SKUP SVIH PARTNERA PROJEKTA ARISTOIL NA SVEUČILIŠTU U SPLITU

Hrvatska ima najviše ulja s povišenom razinom fenola

PIŠE TEA BILUŠIĆ

Od 28. do 30. svibnja 2019. Sveučilište u Splitu je bilo domaćin skupa svih partnera na projektu ARISTOIL, projektu financiranom iz programa INTERREG MED koji se provodi od listopada 2016. godine. Puni naziv projekta je „Jačanje kompetitivnosti proizvodnje maslinova ulja na području Mediterana kroz razvoj i primjenu inovativnih tehnologija u preradi i kontroli kvalitete maslinova ulja s ciljem isticanja njegova zdravstvenog aspekta“. Uz Sveučilište u Splitu ostali partneri na projektu su: Sveučilište u Ateni – Farmaceutski fakultet (Grčka), Sveučilište u Cordobi (Španjolska), provincija Malaga (Španjolska), Euromediteranski centar za održivi razvoj (Italija), provincija Larnaca-Famagusta (Cipar), tvrtka ARISTOLEO (Cipar). Glavni koordinator projekta je udruga gradova poluotoka Peloponez pod nazivom EXFINIPOLI. Završetak projekta ARISTOIL predviđa se za siječanj 2020.

Za trajanja projekta Sveučilište u Splitu sudjelovalo je u prikupljanju više od 350 uzoraka ekstra djevičanskog maslinova ulja s područja Splitsko-dalmatinske županije, Istre i Kvarnera, Primorsko-goranske županije, Šibensko-kninske županije,

Rezultati analiza ekstra djevičanskih maslinovih ulja (ukupno njih više od 3500 od strane svih zemalja partnera na projektu) pokazali su da Hrvatska ima najveći postotak ulja s udjelom ukupnih fenola iznad 250 mg/kg

Zadarske županije te Dubrovačko-neretvanske županije. Uzorci ulja sakupljeni su nakon berbi 2016., 2017. i 2018. godine. Uzorci maslinovih ulja analizirani su s obzirom na udio fenolnih sekoiridoida (oleokantala, oleuropeina, oleaceina, verbaskozida, hidroksitirozola). Navedene analize rađene su s ciljem određivanja proizvodnih potencijala pojedinih zemalja partnera na projektu, a u svrhu proizvodnje ekstra djevičanskog maslinova ulja s povišenom razinom fenola. Za Hrvatsku kao partnera je

izuzetno važno i zanimljivo bilo to što su dosadašnji rezultati analiza prikupljenih ekstra djevičanskih maslinovih ulja (ukupno njih više od 3500 od strane svih zemalja partnera na projektu) pokazali da je u odnosu na sve druge zemlje partnere na projektu, Hrvatska imala najveći postotak ulja s udjelom ukupnih fenola iznad 250 mg/kg (više od 97% sakupljenih ulja sadržavalo je udio fenolnih spojeva iznad granice od 250 mg/kg).

Krajnji cilj provedenih analiza je, kako je već istaknuto, po-

većati tržišnu vrijednost maslinova ulja tako da se ulje s povišenom razinom fenola (> 250 mg/kg) deklarira kao proizvod sa zdravstvenim učinkom na krvožilni sustav čovjeka, što je moguće prema važećoj EU legislativi (EU 432/2012 EFSA). Na taj bi se način maslinovo ulje na tržištu nudilo ne samo kao prehrambeni proizvod, već i kao tzv. funkcionalna hrana koja bi se konzumirala na dnevnoj bazi, u manjim pakiranjima i s ciljem prevencije bolesti krvožilnog sustava. Uz aktivnosti pri-

kupljanja ekstra djevičanskih maslinovih ulja i njihovih analiza, tijekom trajanja projekta ARISTOIL definirane su smjernice za proizvođače maslinova ulja u cilju proizvodnje ulja s povišenom razinom fenola pri čemu je održan niz edukacijskih treninga za proizvođače maslinova ulja u svim zemljama partnerima na projektu, uspoređena je metodologija detekcije prirodnih spojeva iz skupine fenolnih sekoiridoida primjenom NMR i HPLC-MS tehnika, te je održan niz radi-

onica i seminara za potrošače o zdravstvenom aspektu maslinova ulja.

Na sastanku partnera projekta u Splitu definirane su smjernice za osnivanje tzv. *living laba* u svakoj zemlji partneru na projektu ARISTOIL s ciljem okupljanja ključnih partnera u kontinuiranom razvoju proizvodnje maslinova ulja s povišenom razinom fenola, potom smjernice za osnivanje tzv. HEALTHMED klastera koji bi okupljao proizvođače ulja s područja Mediterana, a imao bi za cilj omogućavanje tržišnog plasmana ulja s oznakom „zdravstveno vrijedno“ što je posebno važno za male proizvođače ulja kakvi prevladavaju na području Hrvatske. U rujnu 2019. u gradu Kalamata (Grčka) se planira organizirati skup s ciljem umrežavanja proizvođača maslinova ulja iz zemalja partnera na projektu ARISTOIL. Projekt ARISTOIL djelomično su financijski pomogli Splitsko-dalmatinska županija, Istarska županija te HEP d.d. prof. dr. sc. Tea Bilušić, koordinatorica projekta ARISTOIL na Sveučilištu u Splitu.

Project co-financed by the European Regional Development Fund

MEĐUNARODNA AKTIVNOST HRVATSKIH STUDIJA

Sklopljen Sporazum o suradnji s Hrvatima u Šeljinu

Istaknuta je važnost sve intenzivnijeg povezivanja a plodna suradnja počela se odvijati istoga tjedna kada je sporazum potpisan

Nakon što je odlukom Znanstveno-nastavnog vijeća Hrvatskih studija 28. rujna 2017. prihvaćen projekt **Suradnja s hrvatskim autohtonim zajednicama u dijaspori**, a kao voditeljica projekta potvrđena prof. **Sanja Vulić**, počela je vrlo plodna aktivnost na tom projektu, koja obuhvaća i uspostavljanje trajne suradnje Hrvatskih studija s različitim hrvatskim ustanovama u dijaspori, te ostalim ustanovama u inozemstvu koje promiču hrvatski nacionalni identitet. Prvi takav sporazum o trajnoj suradnji sklopljen je 16. studenoga 2017. s Osnovnom školom Nikole Zrinskoga u Keresturu u Mađarskoj i s Hrvatskom manjinskom samoupravom u tom mjestu. Nedavno je potpisan i drugi takav spora-

zum, ovoga puta s Hrvatskom narodnom samoupravom u Šeljinu (Sellye) u Mađarskoj, s Osnovnom školom i muzičko-umjetničkom školom Geze Kissa u Šeljinu te s Centrom Obrazovnog okruga u Siget. Šeljin je grad na krajnjem jugu Mađarske, u Baranjskoj županiji, sjeverno od Slatine.

Svečano potpisivanje sporazuma organizirano je 9. travnja 2019. u Osnovnoj školi Geze Kissa u Šeljinu, kojemu su nazočili brojni ugledni gosti. Pozdravne govore održali su generalni konzul Republike Hrvatske u Pečuhu **Drago Horvat**, predsjednik Hrvatske državne samouprave u Mađarskoj **Ivan Gugan**, ravnatelj Hrvatskog obrazovnog centra Miroslava Krležu u Pečuhu **Gábor Györfv**

Attila Nagy, parlamentarni zastupnik **Csaba Nagy** te troje potpisnika sporazuma. Nakon bogatoga kulturnoga programa bio je središnji događaj te svečanosti – potpisivanje sporazuma o suradnji. U ime Hrvatske narodnosne samouprave u Šeljinu sporazum je potpisao predsjednik Samouprave **Robert Ronta**, koji je ujedno, kao ravnatelj Osnovne škole i muzičko-umjetničke škole Geze Kissa u Šeljinu potpisao sporazum i u ime te ustanove. Po posebnoj punomoći rektora Sveučilišta u Zagrebu prof. dr. sc. **Damira Borasa** i pročelnika Hrvatskih studija izv. prof. dr. sc. **Marija Grčevića**, sporazum je u ime Hrvatskih studija Sveučilišta u Zagrebu potpisala prof. dr. sc. **Sanja Vulić**. Svečanost je nastavljena prigodnim recita-

Hrvatski studiji - suradnja s dijasporom

lom i domjenkom. Potpisivanje sporazuma medijski je pratila Mađarska televizija iz Pečuha te Hrvatska televizija i Hrvatski radio iz Mađarske, koji su također snimili prilog o predmetu Nastava hrvatskoga jezika u dijaspori. Svi su istaknuli važnost sve intenzivnijeg povezivanja Hrvatskih studija s ustanovama Hrvata u Mađarskoj.

Plodna suradnja počela se odvijati istoga tjedna kada je potpisan sporazum. Od 8. do 12. travnja tri su studentice diplomskog studija kroatologije (**Mateja Ribičić**, **Darija Pilski** i **Marijana Beževan**), u okviru predmeta **Nastava hrvatskoga jezika u dijaspori** (koji

je dio projekta „Suradnja s hrvatskim autohtonim zajednicama u dijaspori“), uspješno održale nastavničku praksu na tom predmetu. Dan prije potpisivanja sporazuma prof. dr. sc. **Sanja Vulić** održala je znanstveno-popularno predavanje naslovljeno „Hrvatski dijalekti i hrvatski nacionalni identitet“, koje su slušali brojni nastavnici i studenti hrvatskoga jezika iz Mađarske. Idućega su dana studentice, asistentica **Lidija Bogović** i prof. **Vulić** zajedno s domaćinima iz Šeljina, među ostalima, posjetile Hrvatsko kazalište u Pečuhu i Hrvatski obrazovni centar u tom gradu, gdje ih je srdačno dočekao

ravnatelj **Gábor Györfv**. Četvrti dan boravka bio je rezerviran za posjet Budimpešti. Nakon razgledavanja Mađarskoga parlamenta, sudionice ovoga radnoga posjeta Mađarskoj boravile su u Hrvatskom obrazovnom centru u Budimpešti te u ustanovi Croatica u Budimpešti, gdje ih je primio ravnatelj **Čaba Horvath**.

Studentice su imale priliku upoznati se s bogatom nakladničkom djelatnošću te ustanove na hrvatskom jeziku.

Petodnevni radni boravak u Mađarskoj zaključen je u Šeljinu oproštajem od iznimno ljubaznih domaćina **Roberta i Rite Ronte**. R.I.

IVAN OJĐANIĆ

ODRŽANO PRVO MEĐUNARODNO STUDENTSKO STARTUP NATJECANJE

PIŠE MIRELA ŠIRIĆ

Od 20. do 22. svibnja u organizaciji Studentškog poduzetničkog inkubatora Ekonomskog fakulteta u Splitu održano je prvo međunarodno studentsko startup natjecanje STUp! 2019.

STUp! je na jednome mjestu okupio studente, poduzetnike i stručnjake s ciljem promoviranja startup scene i poduzetništva, uz natjecateljski dio kojim su se mladi startupovi predstavili potencijalnim investitorima.

Natjecanje su otvorili Dario Miočević (prodekan za znanost i međunarodnu suradnju na Ekonomskom fakultetu), Leandra Vranješ Markić (prorektorica za znanost i inovacije na Sveučilištu u Splitu) te Ana Maretić (predstavica Odjela za gospodarstvo Grada Splita). U natjecateljskom dijelu, u 4 grupe predstavilo se 30 natjecateljskih timova iz više europskih zemalja u 5-minutnom pitch formatu.

Natjecateljski timovi dolaze iz više europskih zemalja, poput Engleske, Španjolske, Portugala, Poljske, Estonije, a pojedini članovi timova i iz drugih zemalja, poput Singapura, Argentine, Indije, Nigerije.

Članovi žirija, Renata Br-

STUp! 2019. sjajna afirmacija poduzetništva

'Kao pobjednici, zaista smo zadovoljni. Ali, čak i bez toga, premašena su naša očekivanja' - kaže Slaven Damjanović iz pobjedničkog tima

kić (WBAF), Edward Platt (Investment manager, 360 Lab), Iva Rakocevic (DYNAX Invest), Stevica Kuharski (Fil Rouge Capital), Ivo Špigel (Co-founder of Perpetuum Mobile and ZIP), Vanja Perić (Managing Partner at Wealth Management Canada), Karlo Kukec (Tech park Varaždin), Zoran Puljić (Director of Mozaik Foundation), Aoife Hegarty (Go Beyond Investing) uspješni su poduzetnici, predstavnici venture capital fondova i akceleratora. Osim ocjenjivanja studentskih startupova, članovi žirija su kroz tribinu pod

naslovom „Investors and partners on stage“ predstavili fondove, udruge ili poduzeća koja predstavljaju, ali i prenijeli svoja iskustva i znanja o poduzetništvu i startupima. Od 30 studentskih startup projekata, šest ih se plasiralo u finale, četiri sa Sveučilišta u Malagi: Biofy, Heart Connections, Tusso i Nicehop, te dva sa Sveučilišta u Splitu: eAgrar i Vendor. Predstavnici splitskog Sveučilišta prethodno su prošli program Studentskog poduzetničkog inkubatora Ekonomskog fakulteta Sveučilišta u Splitu. Prije proglašenja pobjednika, generalni direktor tvrtke Uber za područje jugoistočne Europe i član Upravnog odbora Hrvatske udruge poslovnih anđela (CRANE), Davor Tremec održao je predavanje „Startup financing“ o načinima financiranja novih projekata. Prema glasovima članova žirija za pobjednika prvog STUp! natjecanja proglašeni su studenti splitskog Sveučilišta, članovi tima eAgrar, čiji se projekt bazira na sustavu praćenja utjecaja vremenskih prilika na tlo, praćenja temperature, vlažnosti i tlaka zraka. Članovi pobjedničkog tima su Slaven Damjanović, Martin Pervan, Dražen Pervan i Marko Čalić.

„Kao pobjednici, zaista smo zadovoljni. Ali, čak i bez toga, STUp! 2019. godine premašio je naša očekivanja. Upoznali smo mnogo ljudi s velikim znanjem koji bi nam mogli pomoći u budućnosti, dobili smo nova prijateljstva, nove sjajne savjete i sve to iskustvo potaknut će naš startup i pomoći nam da rastemo i budemo još bolji. Ocjenjivački sud je bio zaista odličan, s nekima od njih smo i nakon natjecanja ostali u kontaktu. Također, dobili smo i marketinšku pomoć, nakon što smo uspostavili kontakt s nekim novim potencijalnim kupcima“, kaže nam Slaven Damjanović iz pobjedničkog tima.

Drugo i treće mjesto zauzeli su timovi iz Malage: Biofy i Nicehop.

Victoria Rubio iz tima Biofy podijelila je svoje dojmove: „Moj tim i ja smo smatrali da je to lijep poticaj koji poboljšava startup projekte kako bismo iskusili stvarne životne situacije kada treba predstaviti i braniti svoju poziciju potencijalnim investitorima. Stovi-

še, to je bila izvrsna prilika za susret s projektima drugih međunarodnih poduzetnika i uspostavljanje odnosa i mogućih suradnji s njima. Split je lijep grad, središte grada je jako šarmantno i doista sam uživala u obilasku grada koji je organizirala manifestacija. Što se tiče Sveučilišta, mislim da je to bilo sjajno mjesto za događaj.“

Ovaj projekt, kao dodatni poticaj razvoju splitske startup scene, organiziran je uz veliki angažman studenata volontera i voditeljice SPI-a Lane Ugrčić, pod pokroviteljstvom Grada Splita i uz potporu sponzora koji su prepoznali njegov značaj: HBOR, Turistička zajednica grada Splita, Coca-Cola HBC Hrvatska, Promet Split, Uber, Vinarija Vučića, Vinarija Đuzel, e-radionica, Perivoy, Jurin Dvor i Ojdanica Photography.

„Odlučio sam prisustvovati STUpu! 2019. kako bih mogao surađivati s poduzetnicima istomišljenicima i stručnjacima iz industrije. Učenje i razumijevanje poslovnih trikova i tržišnih strategija, obrazovnih programa akceleratora/poslovanja, početnih priča, iskustva, kao i dobivanje savjeta od osnivača startup poduzeća, stvaranje dragocjenih kontakata i eventualno stjecanje potencijalnih mogućnosti suradnje od velike su važnosti. Bilo je stvarno korisno jer sam dobio uvid u to što dodati i popraviti na sljedećem terenu. Također, imao sam jako zanimljive razgovore 1 na 1 o tome kako započeti i nastaviti svoje poslovanje, kao i potencijalnu suradnju u budućnosti. Svaka čast cijelom organizacijskom timu“, kaže nam Raphael Ejime, član tima Ripple Inc.

„S obzirom na to da se nakon pohađanja ovog eventa osjećam samopouzdanijim i spremnijim za potpuno ostvarenje projekta, držim kako je STUp potreban za sve one u sličnim situacijama“, kaže nam Ante Palac iz tima Vendor.

Sudionici su izrazili zadovoljstvo natjecanjem uz nadu da će se na istom mjestu pojaviti iduće godine i pobijediti. Organizatori se nadaju kako je ovo natjecanje samo početak te da će isti postati stalna, s vremenom i tradicionalna, aktivnost Studentškog poduzetničkog inkubatora Ekonomskog fakulteta u Splitu.

Sveučilište u Splitu
Fakultet građevinarstva, arhitekture i geodezije
raspisuje
NATJEČAJ

1. za izbor jednog nastavnika na radno mjesto I. vrste u znanstveno-nastavnom zvanju redoviti profesor u trajnom zvanju za znanstveno područje Tehničke znanosti, znanstveno polje Građevinarstvo na neodređeno vrijeme u punom radnom vremenu na Katedri za metalne i drvene konstrukcije
2. za izbor jednog nastavnika na radno mjesto I. vrste u znanstveno-nastavnom zvanju izvanredni profesor za znanstveno područje Tehničke znanosti, znanstveno polje Građevinarstvo na neodređeno vrijeme u punom radnom vremenu na Katedri za metalne i drvene konstrukcije hidrologiju
3. za izbor jednog nastavnika na radno mjesto I. vrste u znanstveno-nastavnom zvanju redoviti profesor u trajnom zvanju za znanstveno područje Tehničke znanosti, znanstveno polje Građevinarstvo na neodređeno vrijeme u punom radnom vremenu na Katedri za hidrologiju
4. za izbor jednog nastavnika na radno mjesto I. vrste u znanstveno-nastavnom zvanju izvanredni profesor za znanstveno područje Prirodne znanosti, znanstveno polje Matematika na neodređeno vrijeme u punom radnom vremenu na Katedri za matematiku i fiziku
5. za izbor jednog nastavnika na radno mjesto I. vrste u umjetničko-nastavnom zvanju docent za područje Umjetnosti, polje Li-

kovne umjetnosti na neodređeno vrijeme u nepunom radnom vremenu (50% od punog radnog vremena) na Katedri za arhitektonsko projektiranje.

Na natječaj se mogu javiti osobe oba spola sukladno Zakonu o ravnopravnosti spolova (NN 82/08, 69/17).

Pristupnik koji ostvaruje pravo prednosti pri zapošljavanju prema posebnim propisima dužan je u prijavi na natječaj pozvati se na to pravo odnosno priložiti propisane dokaze o tom statusu.

Pristupnici koji se pozivaju na pravo prednosti pri zapošljavanju u skladu sa člankom 102. i 103. Zakona o hrvatskim braniteljima iz Domovinskog rata i članova njihovih obitelji (NN br. 121/17) imaju prednost pri zapošljavanju u odnosu na ostale kandidate samo pod jednakim uvjetima i dužni su, osim dokaza o ispunjavanju traženih uvjeta priložiti i sve potrebne dokaze dostupne na poveznici Ministarstva hrvatskih branitelja: <https://branitelji.gov.hr/zaposljavanje-843/843>.

Prijave se podnose protokolu Fakulteta osobno ili poštom u roku od 30 dana od dana objave natječaja u Narodnim novinama, na adresu: Fakultet građevinarstva, arhitekture i geodezije u Splitu, Matice hrvatske 15, s naznakom - za natječaj.

Pristupnici su dužni ispunjavati uvjete utvrđene Zakonom o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju (NN br. 123/03, 198/03, 105/04, 174/04, 46/07, 63/11, 94/13, 139/13, 101/14, 60/15 i 131/17), a uz vlastoručno potpisanu prijavu na natječaj treba u 2 primjerka priložiti:

- životopis

- presliku diplome diplomiranog inženjera građevinarstva odnosno magistra inženjera građevinarstva (točka 1.,2. i 3.)

- presliku diplomiranog inženjera matematike odnosno magistra matematike ili profesora matematike odnosno magistra edukacije matematike (točka 4.)

- presliku diplome diplomiranog inženjera arhitekture odnosno magistra inženjera arhitekture (točka 5.)

- dokaz o stečenom akademskom stupnju doktora znanosti (točke 1.,2.,3. i 4.)

- odluku o izboru u odgovarajuće znanstveno zvanje (točke 1.,2.,3. i 4.)

- opis nastavne, znanstvene i stručne djelatnosti (točke 1.,2.,3. i 4.)

- popis znanstvenih i stručnih radova (točke 1.,2.,3. i 4.)

- opis nastavne i stručne djelatnosti (točka 5.)

- popis umjetničkih i stručnih radova (točka 5.)

- odluku o izboru u odgovarajuću umjetničku komponentu umjetničko-nastavnog zvanja (točka 5.)

- portfolio (točka 5.)

Prijavom su pristupnici izričito suglasni da Fakultet smije koristiti, prikupljati i obrađivati podatke u svrhu provedbe natječaja.

Fakultet zadržava pravo provođenja testiranja znanja i vještina te održavanja razgovora za prijavljene pristupnike koji zadovoljavaju formalne uvjete navedene u natječaju.

Osobe koje podnesu nepotpune i nepravodobne prijave ne smatraju se pristupnicima prijavljenima na natječaj.

SVEUČILIŠTE U ZAGREBU
Klasa: 112-01/19-01/25
Urbroj: 380-040/040-19-1
Zagreb, 29. svibnja 2019.

Na temelju članka 40. Zakona o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju („Narodne novine“, br.: 123/03, 198/03 Uredba), 105/04, 174/04, 02/07 – OUSRH, 46/07, 45/09, 63/11, 94/13, 139/13, 101/14 – OIRUSRH, 60/15 – OUSRH i 131/17) i članka 13. Statuta Sveučilišta u Zagrebu, Sveučilište u Zagrebu objavljuje

NATJEČAJ za izbor

1. jednog izvršitelja (m/ž) na radno mjesto I. vrste u znanstvenom zvanju **viši znanstveni suradnik**, u znanstvenom području prirodne znanosti, u znanstvenom polju biologija, na neodređeno vrijeme, s punim radnim vremenom, u Centru za istraživanje i prijenos znanja u biotehnologiji, u Laboratoriju za molekularnu biomedicinu;

2. jednog izvršitelja (m/ž) na radno mjesto I. vrste u znanstvenom zvanju **znanstveni suradnik**, u znanstvenom području biomedicina i zdravstvo, u znanstvenom polju temeljene medicinske znanosti, na neodređeno vrijeme, s punim radnim vremenom, u Centru za istraživanje i prijenos znanja u biotehnologiji, u Laboratoriju za imunologiju.

Pristupnici moraju ispunjavati uvjete utvrđene Zakonom o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju („Narodne novine“, br.: 123/03, 198/03 (Uredba), 105/04, 174/04, 02/07 – OUSRH, 46/07, 45/09, 63/11, 94/13, 139/13, 101/14 – OIRUSRH, 60/15 – OUSRH i 131/17) i Statutom Sveučilišta u Zagrebu.

Prednost za izbor na radno mjesto pod 1):
- iskustvo u područjima virusologije (humani

RNA virusi) i vakcinologije, poznavanje bioinformatičkih metoda i iskustvo u uvjetima biološke zaštite stupnja 2 (BSL2)

Prednost za izbor na radno mjesto pod 2):

- iskustvo u području upalnih bolesti crijeva i biologije T limfocita, iskustvo u pripremi primarnih staničnih kultura i napredno znanje protočne citometrije (multiparameterska analiza)

Uz pisanu prijavu na natječaj pristupnici moraju priložiti:

1. životopis, podatke o školovanju, dosadašnjim zaposlenjima, stručno-znanstvenom usavršavanju, sudjelovanju na znanstvenim i stručnim sastancima, te stručnim radionicama/tečajevima (popis), popis održanih predavanja na znanstvenim skupovima, prikaz znanstvene i stručne djelatnosti (sudjelovanje/vodstvo istraživačkih ili tehnoloških projekata te razvojnih studija), popis znanstvenih radova, uz naznaku radova koji su objavljeni ili prihvaćeni za objavu u časopisima s međunarodnom recenzijom koji su uvršteni u bazu Clarivate Analytics Web of Science Core Collection (uz svaki rad treba istaknuti IF i kvartil prema klasifikaciji Journal Citation Reports – Clarivate Analytics Web of Science u godini objave ili prema najnovijem izvješću te citiranost svakog rada bez samo citata), druge podatke relevantne za prosudbu natječajnih uvjeta

2. presliku diplome o završenom studiju i stečenom akademskom stupnju

3. presliku Odluke o izboru u znanstveno zvanje

4. presliku domovnice ili dokaz o državljanstvu druge države, a strani državljanici dužni su priložiti i dokaz o znanju hrvatskog jezika (napredna razina)

Na natječaj se mogu ravnopravno prijaviti osobe oba spola. Svi traženi dokumenti mogu se podnijeti u preslici. Odabrani kandidat/kinja

dužan je predložiti izvornike ili ovjerene preslike istih prije sklapanja ugovora o radu. Podnošenjem prijave na natječaj, pristupnici natječaja suglasni su da Sveučilište u Zagrebu kao voditelj zbirke osobnih podataka može prikupljati, koristiti se i dalje obrađivati podatke u svrhu provedbe natječajnog postupka sukladno propisima koji reguliraju zaštitu osobnih podataka. Poslodavac može provesti testiranje kandidata zavisno od potrebe, uključujući i psihološko testiranje.

Rok za podnošenje prijave je 30 dana od objave natječaja u Narodnim novinama.

Potpunom prijavom smatra se prijava koja sadrži sve podatke i priloge navedene u ovom natječaju. Pripisnikom prijavljenim na natječaj smatrat će se samo osoba koja podnese pravovremenu i potpunu prijavu sa svim priložima te ispunjava formalne uvjete iz natječaja. Nepotpune i nepravovremene prijave neće se razmatrati niti će se podnosiocima nepotpunih prijava pozvati na dopunu prijave.

Sveučilište u Zagrebu pridržava pravo, djelomično ili u cijelosti, u svako vrijeme poništiti natječaj.

O rezultatima natječaja kandidati će biti obaviješteni pisanim putem ili putem elektroničke pošte. Natječajna dokumentacija odnosno podaci o kandidatima čuvaju se šest mjeseci od završetka natječaja, a dulje u slučaju sudskog ili sličnog postupka, u kojem slučaju se čuvaju do završetka postupka. Nakon isteka roka čuvanja dokumentacija se uništava, s time da svaki kandidat po isteku roka čuvanja može preuzeti svoju dokumentaciju.

Prijave na natječaj s traženom dokumentacijom poslati poštom na adresu: **Sveučilište u Zagrebu, Trg Republike Hrvatske 14, 10000 Zagreb**, s naznakom "Prijava na natječaj" (navesti radno mjesto za koje se prijavljuje).

SVEUČILIŠTE U SPLITU FILOZOFSKI FAKULTET

raspisuje **NATJEČAJ**

za upis u program cjeloživotnog obrazovanja PROGRAM ZA STJECANJE PEDAGOŠKIH KOMPETENCIJA ZA STRUKOVNE UČITELJE, SURADNIKE U NASTAVI I MENTORE

Program za stjecanja pedagoških kompetencija za strukovne učitelje, suradnike u nastavi i mentore (dalje: Program PPDMS) je izrađen sukladno odluci Ministarstva znanosti i obrazovanja o donošenju programa stjecanja pedagoških kompetencija za strukovne učitelje, suradnike u nastavi i mentore (KLASA: 02303/14-06/00003; URBROJ: 533-25-16-0009, 19. siječnja 2016.).

Program PPDMS je namijenjen osobama:

- koje rade ili se žele zaposliti u ustanovi za strukovno obrazovanje na radnim mjestima strukovnog učitelja i suradnika u nastavi

- koje su u radnom odnosu, a žele biti mentori učenicima pri izvođenju praktične nastave i vježbi kod poslodavca.

Pravo upisa u program imaju osobe koje su sukladno odredbama Zakona o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi (NN 87/2008, 86/2009, 92/2010, 105/2010-isp., 90/2011, 5/2012, 16/2012, 86/2012, 126/2012, 94/2013, 136/14-RUSRH, 152/2014, 7/2017 i 68/2018), Zakona o strukovnom obrazovanju (NN 30/2009, 24/2010, 22/2013 i 25/2018) te Zakona o obrtu (NN 143/2013) stekle preduvjete za zapošljavanje u ustanovama za strukovno obrazovanje te osobe u radnom odnosu kod poslodavca koje imaju radno iskustvo u zanimanju za koje će izvoditi praktičnu nastavu i vježbe.

Završetkom Programa polaznici stječu 60 ECTS-a.

Naknada u iznosu od 6.000,00 kuna i upisnina u iznosu od 200,00 kuna uplaćuju se jednokratno prilikom upisa.

Za prijavu na natječaj prilaže se:

- ispunjena prijavnica (obrazac preuzeti ovdje);
 - preslika odgovarajuće diplome, odnosno svjedodžbe (pristupnici koji su odgovarajući studij završili u inozemstvu prilažu i rješenje o priznavanju inozemne visokoškolske kvalifikacije);
 - domovnica ili dokument izdan putem sustava e građani, odnosno dokaz o državljanstvu;
 - rodni list ili dokument izdan putem sustava e građani;
 - potvrda o zaposlenju u odgojno-obrazovnoj ustanovi (ako je pristupnik zaposlen u odgojno-obrazovnoj ustanovi).
- Napomena: prilikom upisa pristupnik dostavlja diplomu/svjedodžbu u izvorniku na uvid.
- Ako troškove naknade i upisa snosi ustanova prilikom upisa potrebno je priložiti odluku ovlaštenog tijela ustanove o pokrivanju troškova.

Natječaj je otvoren do 15. kolovoza 2019. godine.

Prijave se šalju poštom na adresu: Filozofski fakultet u Splitu, Poljička cesta 35, 21 000 Split, uz naznaku "za upis na PPDMS"

Filozofski fakultet u Splitu, u slučaju poslovne neopravdanosti, zadržava pravo donošenja odluke o neorganiziranju Programa PPDMS, o čemu će prijavljeni biti pravodobno obaviješteni.

Dodatne informacije mogu se dobiti na telefon 021/545-551, na e-mail: mtudor@ffst.hr ili morana@ffst.hr i na mrežnim stranicama Fakulteta www.ffst.unist.hr.

FILOZOFSKI FAKULTET U SPLITU

raspisuje **NATJEČAJ**

za upis polaznika u program
cjeloživotnog učenja

Razlikovni program (razlikovna godina) za upis na sveučilišni diplomski studij Rani i predškolski odgoj i obrazovanje

Razlikovni program predstavlja razlikovnu obvezu namijenjenu dopuni obrazovanja odgojiteljima predškolske djece sa završenim dvogodišnjim studijem. Njegovim završetkom stječe se 60 ECTS bodova. Pravo prijave na natječaj imaju isključivo odgojitelji predškolske djece sa završenim studijem u dvogodišnjem trajanju.

Razlikovni program namijenjen je onim odgojiteljima predškolske djece koji žele nastaviti obrazovanje na sveučilišnom diplomskom studiju Rani i predškolski odgoj i obrazovanje.

Nastavni plan i program razlikovnog programa dostupan je putem poveznice: <http://www.ffst.unist.hr/studiji/rani-i-predskolski-odgoj-i-obrazovanje/#1524413915123-342cac97-8803>

Naknada u iznosu od 7.500,00 kn te upisnina u iznosu od 200,00 kn uplaćuju se jednokratno prilikom upisa.

Rok za podnošenja prijave otvoren je do **30. kolovoza 2019.** Obavijest o ostvarenom pravu upisa bit će objavljena 9. rujna 2019. godine na mrežnim stranicama Filozofskog fakulteta u Splitu.

Prijavi se prilažu:

- popunjeni prijavni obrazac dostupan na linku <http://www.ffst.unist.hr/wp-content/uploads/2018/03/prijavnica-za-Razlikovni.pdf>
 - preslika domovnice
 - preslika diplome ili svjedodžbe o završenom studiju
 - prijepis ocjena.
- Prijave se šalju poštom na adresu Filozofski fakultet u Splitu, Poljička cesta 35, 21000 Split s napomenom, „Za Razlikovni program“ ili predaju

osobno na protokol ustanove (ista adresa). Neotpune prijave neće se razmatrati.

Upisi će se održati u rujnu. Datum upisa bit će naveden naknadno. Nastava će se izvoditi petkom i subotom, prema rasporedu koji će biti oglašen na mrežnim stranicama Fakulteta. Predavanja će započeti u listopadu u čemu će polaznici naknadno biti obaviješteni. Polazniku koji položi sve ispite Razlikovnog programa izdaje se potvrda o završetku Razlikovnog programa. Završeni Razlikovni program preduvjet je za prijavu na natječaj za upis na sveučilišni diplomski studij Rani i predškolski odgoj i obrazovanje dok se pravo upisa na studij stječe sukladno uvjetima propisanim javnim natječajem koji objavljuje Filozofski fakultet u Splitu.

Filozofski fakultet u Splitu, u slučaju poslovne neopravdanosti, zadržava pravo donošenja odluke o neorganiziranju programa, o čemu će prijavljeni biti pravodobno obaviješteni.

Dodatne informacije mogu se dobiti na e-mail mtudor@ffst.hr ili bmendes@ffst.hr

SVEUČILIŠTE U SPLITU
FILOZOFSKI FAKULTET

raspisuje **NATJEČAJ** za izbor

- jednog nastavnika u znanstveno-nastavno zvanje i radno mjesto **redovitog profesora u trajnom zvanju** za znanstveno područje humanističkih znanosti, polje povijest, grana hrvatska i svjetska moderna i suvremena povijest, na neodređeno vrijeme s punim radnim vremenom, **na Odsjeku za povijest**
- jednog nastavnika u znanstveno-nastavno zvanje i radno mjesto **redovitog profesora** za znanstveno područje društvenih znanosti, polje sociologija, grana posebne sociologije, na neodređeno vrijeme s punim radnim vremenom, **na Odsjeku za sociologiju**
- jednog nastavnika u znanstveno-nastavno zvanje i radno mjesto **redovitog profesora** za znanstveno područje humanističkih znanosti, polje filologija, grana germanistika, na neodređeno vrijeme s punim radnim vremenom, **na Odsjeku za njemački jezik i književnost**
- jednog nastavnika u znanstveno-nastavno zvanje i radno mjesto **izvanrednog profesora** za znanstveno područje društvenih znanosti, polje pedagogija, grana opća pedagogija, na neodređeno vrijeme s punim radnim vremenom, **na Odsjeku za pedagogiju**
- jednog nastavnika u znanstveno-nastavno zvanje i radno mjesto **izvanrednog profesora** za znanstveno područje društvenih znanosti, polje kineziologija, grana kineziološka edukacija, na neodređeno vrijeme s punim radnim vremenom, **na Odsjeku za učiteljski studij**
- jednog nastavnika u znanstveno-nastavno zvanje i radno mjesto

izvanrednog profesora za znanstveno područje humanističkih znanosti, polje filologija, grana kroatistika **na Odsjeku za hrvatski jezik i književnost**

7. jednog nastavnika u znanstveno-nastavno zvanje i radno mjesto **izvanrednog profesora** za znanstveno područje humanističkih znanosti, polje filologija, grana anglistika, na neodređeno vrijeme s punim radnim vremenom, **na Odsjeku za engleski jezik i književnost**

8. jednog nastavnika u znanstveno-nastavno zvanje i radno mjesto **izvanrednog profesora** za znanstveno područje društvenih znanosti, polje sociologija, grana sociološka metodologija, na neodređeno vrijeme s punim radnim vremenom, **na Odsjeku za sociologiju**

9. jednog nastavnika u **naslovno** nastavno zvanje **predavača** za znanstveno područje društvenih znanosti, polje pedagogija na Odsjeku za rani i predškolski odgoj i obrazovanje

Pristupnici trebaju ispunjavati uvjete utvrđene odredbama Zakona o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju (NN br. 123/03, 198/03, 105/04, 174/04, 2/07. - Odluka USRH, 46/07, 45/09, 63/11, 94/13, 139/13, 101/14, 60/15 i 131/17) te na njemu utemeljenim propisima. Pripisnici trebaju priložiti: potpisanu prijavu s naznakom radnog mjesta za koje se prijavljuju, životopis, dokaz o državljanstvu (presliku), dokaz o stručnoj spremi (dokaz o završenom sveučilišnom studiju, dokaz o akademskom stupnju - izvornik ili ovjerenu presliku), elektronički zapis Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje (izvornik), odluku o izboru u znanstveno zvanje (ako je imaju - izvornik ili ovjerenu presliku), prikaz znanstvene, nastavne i stručne djelatnosti te popis i separate radova relevantnih za izbor kao i druge dokaze iz kojih je razvidno da ispunjavaju uvjete za izbor.

Na Natječaju mogu ravnopravno sudjelovati pristupnici oba spola. Sva dokumentacija pristupnika predaje se u jednom primjerku. Živo-

topis, prikaz znanstvene, nastavne i stručne djelatnosti i popis radova, uz tiskani, trebaju biti dostavljeni i u elektroničkom obliku (CD ili USB stick).

Ako su pristupnici kvalifikaciju stekli u inozemstvu trebaju dostaviti rješenje o stručnom priznavanju inozemne visokoškolske kvalifikacije (izvornik ili ovjerenu presliku), a strani državljanici trebaju dostaviti i dokaz o poznavanju hrvatskog jezika (napredno znanje - izvornik ili ovjerenu presliku).

Rok za podnošenje prijave je **30 dana** od dana objave Natječaja. Prijava na natječaj s dokumentacijom dostavlja se na adresu: Filozofski fakultet u Splitu, Poljička cesta 35, 21 000 Split. Podnošenjem prijave na natječaj, pristupnici natječaja daju izričitu suglasnost da Filozofski fakultet u Splitu kao voditelj zbirke osobnih podataka može obrađivati njihove osobne podatke sukladno odredbama pozitivnih propisa o zaštiti osobnih podataka, a u svrhu provedbe natječajnog postupka.

Pristupnici koji se pozivaju na pravo prednosti pri zapošljavanju sukladno posebnim propisima dužni su se u prijavi na natječaj pozvati na to pravo te imaju prednost u odnosu na ostale kandidate samo pod jednakim uvjetima utvrđenim natječajem, a na temelju uredne, potpune i pravovremene prijave na natječaj. Za pristupnike koji se pozivaju na pravo prednosti pri zapošljavanju temeljem odredbi Zakona o pravima hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i članova njihovih obitelji (NN 121/17), popis potrebne dokumentacije dostupan je na poveznici <https://branielji.gov.hr//zaposljavanje-843/843>

Zakašnjele i nepotpune prijave neće se razmatrati niti će podnosiocima biti pozvani na naknadnu dopunu prijave.

O rezultatima natječaja pristupnici će biti obaviješteni u zakonskom roku.

OKRUGLI STOL NA PBF-u

Menadžerske mudrosti u prehrambenoj industriji

Studenti su se upoznali s realnom situacijom u poduzetničkom sektoru u Hrvatskoj, čuli 'tajne' i zanimljivosti o planiranju, organiziranju, vođenju, kontroli te ostalim koracima koji čine uspješnog poduzetnika

PIŠE **TENA DOMINKO**

Utorak, 4. lipnja 2019. godine na Prehrambeno-biotehnološkom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu održan je okrugli stol "Menadžerske mudrosti", u organizaciji studenata kolegija Menadžment, nositelja, profesora Vladimira Žanića. Cilj ovog okruglog stola bio je da se studenti upoznaju s realnom situacijom u poduzetničkom sektoru u Hrvatskoj, čuju "tajne" i zanimljivosti o planiranju, organiziranju, vođenju, kontroli te ostalim koracima koji čine uspješnog menadžera u poduzetništvu.

Usmjerenost na najbolje

Studenti su tijekom semestra izabrali uzorak poduzeća iz prehrambenog sektora, koji su analizirali temeljem raznih financijskih pokazatelja i koristeći strateške alate nastavili proučavati ono poduzeće koje je imalo najbolje rezultate. Studenti su bili podijeljeni u timove, a svaki tim je odabrao jednu granu prehrambene industrije. Mnogi su stupili u kontakt s

Studenti s menadžerima

menadžerima, posjetili su ih u njihovim poduzećima i pokušali ih zainteresirati za dolazak na okrugli stol.

Na okruglom stolu sudjelovali su: **Stjepan Kolednjak**, direktor prodaje poduzeća Biovitalis d.o.o., **Marija Kovač**, direktorica poduzeća Aromar

d.o.o., **Marijo Martić**, osnivač i direktor poduzeća Marjan voće d.o.o., **Zdenko Mihelić**, komercijalni direktor i bivši član uprave poduzeća Zdenka - mliječni proizvođač d.o.o., **Zvonko Popović**, vlasnik i direktor poduzeća Kanaan d.o.o., te **Sani Vukoja**, izvršni

direktor maloprodaje i marketinga, Pan-pek, d.o.o.

Okrugli stol organiziran je kao tribina te su poduzetnici odgovarali na pitanja zainteresiranih studenata. Svaki je poduzetnik izložio misiju i viziju svoga poduzeća te objasnio studentima zašto se odlučio za strategiju koju poduzeće provodi. Također, neki su otkrili i kako motiviraju svoje zaposlenike - od materijalnih nagrada do uspostavljanja prijateljskih odnosa s njima. Zanimljive su bile i njihove priče o najtežoj odluci koju su kao menadžeri morali donijeti.

Neke od poruka koje su studenti čuli:

"Budite hrabri zakoračiti u nepoznato jer ćete tek tada spoznati granice svojih mogućnosti" - **Stjepan Kolednjak**, Biovitalis d.o.o.

"Ako želite biti uspješni

morate voljeti ono što radite" - **Zvonko Popović**, Kanaan d.o.o.

U jednoj poruci studentima svi su se složili - "Ne bojte se izići iz komfor zone te na sebe preuzeti velike rizike!"

Poticaj za ostanak u Hrvatskoj

Ovaj događaj studentima je predstavljao vrhunac rada na projektu u sklopu kolegija Menadžment, u okviru kojeg su se prvi put susreli s izazovima u gospodarstvu i upravljanju. Svoja iskustva željeli su podijeliti s drugim, mlađim kolegama, jer su radeći vježbe i seminare bolje upoznali što se sve podrazumijeva pod vođenjem poduzeća te razumjeli koliko je to složen posao koji nikada ne staje i nema fiksno radno vrijeme. Također, prvi put su doživjeli iskustvo poslov-

nog sastanka s menadžerima uspješnih hrvatskih poduzeća. Takvo iskustvo nisu imali priliku ostvariti sve do završne godine studija, a smatraju kako će im to u budućnosti i potražiti za poslom biti izuzetno korisno.

Studenti su se tijekom izrade seminara i organizacije okruglog stola upoznali s poduzećima zbog kojih bi ipak mogli ostati u Hrvatskoj.

Također, stupivši u kontakt s menadžerima pokazali su inicijativu i želju za uspostavljanjem novih kontakata, što bi im u budućnosti moglo donijeti poslovne prilike jer ih je tako možda primijetio netko od budućih poslodavaca. Kroz ovaj okrugli stol željeli su skrenuti pažnju studentima PBF-a i ostalim mladima, da im i Hrvatska otvara mnoge mogućnosti za napredovanje.

PREDSTAVLJENA MONOGRAFIJA ODSJEKA ZA RESTAURIRANJE UMJETNINA ALU

Dvadeset godina truda i zalaganja

Monografija "20 godina Odsjeka za konzerviranje i restauriranje umjetnina Akademije likovnih umjetnosti Sveučilišta u Zagrebu" predstavljena je 12. lipnja 2019. godine u prostorijama Odsjeka.

Na početku svečanosti, okupljene je pozdravio pročelnik Odsjeka **Vladan Desnica** koji je zahvalio svima koji su sudjelovali u stvaranju monografije, a najviše glavnoj urednici monografije, profesorici **Tamari Ukrainčik**, koja je prihvatila izazov i od velike količine materijala sa svojim timom izabrala one koji će najbolje predstaviti proteklih dvadeset godina Odsjeka za konzerviranje i restauriranje umjetnina.

Navedeno je potvrdio i de-

kan **Tomislav Buntak** rekavši da je uloženi veliki trud i napor kako bi ovo monografsko izdanje bilo predstavljeno u tako reprezentativnom obliku. Dekan Buntak kazao je da se kroz monografiju može vidjeti čitav niz uspjeha, postignuća, napornog i predanog rada u prvih dvadeset godina Odsjeka te je zahvalio svima koji su u tom razdoblju uložili volju i trud kako bi Odsjek postao jedan od važnijih odsjeka koji tvore identitet Akademije likovnih umjetnosti Sveučilišta u Zagrebu, te ujedno pomaže očuvanju baštine i umjetničke tradicije.

Davši povijesni prikaz nastanka i razvoja Odsjeka, voditeljica arhiva Akademije likovnih umjetnosti **Arijana Novina**, ponovila je riječi pokojnog

dekana Akademije likovnih umjetnosti **Slavomira Drinovića**, koji je uoči desete obljetnice Odsjeka za konzerviranje i restauriranje umjetnina kazao da je pred restauratorom veliki zahtjev jer on mora sjediniti znanstvenika, umjetnika, liječnika, manualnog radnika, akrobata, obrtnika i alkemičara.

Sadržajni dio monografije predstavili su **Tamara Ukrainčik** i **Jagor Bučan**. Pojasnili su da je temelj školovanja konzervatora-restauratora uspostavljanje odgovarajuće ravnoteže između teorijskog i praktičnog podučavanja. Stoga se u monografiji, uz nastavu povijesti umjetnosti, daje pregled radova likovne grupe kolegija, konzerviranja i re-

stauriranja štafelajnih slika, zidnih slika, polikromiranih drvenih skulptura, kamene i arhitektonske plastike te prirodnoznastvene grupe kolegija s korištenim tehnikama i tehnologijama. Uz to, predstavljene su znanstveno-istraživački projekti te iskustva restauratorske prakse, terenske nastave, završnih izložbi te zajedničkih aktivnosti.

Budući da slika govori više nego tisuću riječi, cijela je monografija opremljena brojnim fotografijama, koje čine ovu monografiju iznimno toplom jer se iz njih iščitava velika količina znanja, truda, zalaganja, upornosti i zajedničkog rada svih nastavnika i studenata Odsjeka za konzerviranje i restauriranje.

Odsjek za konzerviranje i restauriranje umjetnina

Zagreb

Novi redoviti profesori hrvatskih sveučilišta

Snježana Banović

izabrana u umjetničko-nastavno zvanje red.prof.–trajno u umjetničkom području, polje prim. umjetnost, grana produkcija scenskih i izvedbenih umjetnosti

Lepomir Čoga

izabran je u znanstveno-nastavno zvanje redovitog profesora – trajno u području biotehničkih znanosti, polje poljoprivreda

Dražen Dragičević

izabran je u znanstveno-nastavno zvanje redovitog profesora – trajno u području društvenih znanosti, polje pravo

Hana Horak

izabrana je u znanstveno-nastavno zvanje redovite profesorice – trajno u području društvenih znanosti, polje pravo, grana trgovačko pravo i pravo društava

Ivana Jaramaz Reskušić

izabrana u znan.-nast. zvanje red. prof. područje društ. znanosti, polje pravo, grana rimsko pravo

Ljubo Jurčić

izabran je u znanstveno-nastavno zvanje redovitog profesora – trajno u području društvenih znanosti, polje ekonomija

Dragutin Kermek

izabran je u znanstveno-nastavno zvanje redovitog profesora – trajno u području društvenih znanosti, polje informacijske i komunikacijske znanosti

Alka Obadić

izabrana je u znanstveno-nastavno zvanje redovite profesorice – trajno u području društvenih znanosti, polje ekonomija

Sanda Renko

izabrana je u znanstveno-nastavno zvanje redovite profesorice – trajno u području društvenih znanosti, polje ekonomija

Branka Sladović Franz

znan.-nast.zvanje red.prof.–područje društ.znan. polje soc. djelatnosti, grana teorija socijal. rada

Iris Goldner Lang

izabrana je u znanstveno-nastavno zvanje redovite profesorice – trajno u području društvenih znanosti, polje pravo, grana europsko javno pravo

Amir Čatić

izabran je u znanstveno-nastavno zvanje red. prof. u području biomedicine i zdravstva, polje dentalna medicina, grana protetička dentalne medicine

Ivana Dražić Lutilsky

izabrana je u znanstveno-nastavno zvanje redovite profesorice u području društvenih znanosti, polje ekonomija

Veronika Gašpar

izabrana je u znanstveno-nastavno zvanje redovite profesorice u području humanističkih znanosti, polje teologija

Irena Majstorović

izabrana je u znanstveno-nastavno zvanje redovite profesorice u području društvenih znanosti, polje pravo, grana obiteljsko pravo

Tomislav Mašek

izabran je u znan.-nast. zvanje red. prof. u području biomedicine i zdravstva, polje veterinarska medicina, grana animalna proizvodnja i biotehnologija

Tomislav Pletenac

izabran je u znanstveno-nastavno zvanje redovitog profesora u području humanističkih znanosti, polje etnologija i antropologija, grana etnologija

Nikica Prvanović Babić

red.prof. biomed. i zdravstva, polje veterinarska med., grana veterinarske kliničke znanosti

Dunja Rogić

izabrana je u znanstveno-nastavno zvanje redovite profesorice u području biomedicine i zdravstva, polje farmacija, grana medicinska biokemija

Silvia Rusac

izabrana je u znanstveno-nastavno zvanje redovite profesorice u području društvenih znanosti, polje socijalne djelatnosti, grana socijalna gerontologija

Marko Šikić

izabran je u znanstveno-nastavno zvanje redovitog profesora u području društvenih znanosti, polje pravo, grana upravno pravo i uprava

Ana Štambuk

izabrana je u znanstveno-nastavno zvanje redovite profesorice u području društvenih znanosti, polje socijalne djelatnosti, grana socijalna gerontologija

Ivana Tlak Gajger

izabrana je u znan.-nast. zvanje red. prof. u području biomedicine i zdravstva, polje veterinarska medicina, grana animalna proizvodnja i biotehnologija

Rijeka

Željko Tuković

izabran je u znanstveno-nastavno zvanje redovitog profesora u području tehničkih znanosti, polje strojarstvo

Lara Badurina

izabrana je u umjetničko-nastavno zvanje redovite profesorice – prvi izbor u umjetničkom području, polje likovne umjetnosti, grana kiparstvo

Lidija Bilić Zulle

izabrana je u znanstveno-nastavno zvanje redovite profesorice – prvi izbor u području biomedicine i zdravstva, polje javno zdravstvo i zdravstvena zaštita, grana javno zdravstvo

Sanja Štifter

izabrana je u znanstveno-nastavno zvanje redovite profesorice – prvi izbor u području biomedicine i zdravstva, polje kliničke medicinske znanosti, grana patologija

Antun Vrlić

izabran je u umjetničko-nastavno zvanje redovitog profesora – prvi izbor u umjetničkom području, polje likovne umjetnosti, grana slikarstvo

Maja Štula

izabrana je u znanstveno-nastavno zvanje redovite profesorice – trajno u području tehničkih znanosti, polje računarstvo

Split

Borka Jadrijević
izabrana je u znanstveno-nastavno zvanje redovite profesorice – prvi izbor u području prirodnih znanosti, polje matematika

Milica Klaričić Bakula
izabrana je u znanstveno-nastavno zvanje redovite profesorice – prvi izbor u području prirodnih znanosti, polje matematika

Zagreb

Novi emeritus hrvatskih sveučilišta

Josip Kos
redoviti profesor u mirovini Veterinarskog fakulteta

Novi dekani

Zagreb

Nina Begičević Ređep
izabrana je za dekanicu Fakulteta organizacije i informatike

Ivan Koprek
izabran je za dekana Fakulteta filozofije i religijskih znanosti

SVEUČILIŠTE U SPLITU, FAKULTET ELEKTROTEHNIKE, STROJARSTVA I BRODOGRADNJE

objavljuje

NATJEČAJ

Za izbor:

1. jednog nastavnika u znanstveno-nastavno zvanje redoviti profesor-trajno zvanje za znanstveno područje tehničkih znanosti, polje strojarstvo i odgovarajuće radno mjesto;
2. jednog nastavnika u znanstveno-nastavno zvanje izvanredni profesor za znanstveno područje tehničkih znanosti, polje elektrotehnika i odgovarajuće radno mjesto na Katedri za osnove elektrotehnike;
3. jednog nastavnika u znanstveno-nastavno zvanje izvanredni profesor za znanstveno područje tehničkih znanosti, polje elektrotehnika i odgovarajuće radno mjesto na Katedri za električna mjerenja;
4. jednog suradnika u zvanju poslijedoktorand za znanstveno područje tehničkih znanosti, polje strojarstvo na određeno vrijeme;
5. jednog suradnika u zvanju asistent za područje prirodnih znanosti, polje matematika na određeno vrijeme;
6. jednog suradnika u zvanju asistent za znanstveno područje tehničkih znanosti, polje temeljne tehničke znanosti na određeno vrijeme.

Pristupnici koji se javljaju na natječaj moraju pored uvjeta navedenih u natječaju, ispunjavati i opće uvjete propisane Zakonom o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju (NN 123/03, 198/03, 105/04, 174/04, 2/07-Odluka USRH, 46/07, 45/09, 63/11, 94/13, 139/13, 101/14-Odluka USRH, 60/15 i 131/17), a pristupnici pod točkama 1. do 3. i uvjete iz Odluke Rektorskog zbora o nužnim uvjetima za ocjenu nastavne i stručne djelatnosti (NN 106/06) odnosno Odluke Rektorskog zbora o nužnim uvjetima za ocjenu nastavne i znanstveno stručne djelatnosti (NN 122/17) te su o svemu dužni dostaviti odgovarajuće dokaze.

Pristupnici uz potpisanu prijavu prilažu: životopis, dokaz o državljanstvu, a strani državljani dužni su priložiti i dokaz o poznavanju hrvatskog jezika C2 razina, dokaz o odgovarajućoj stručnoj spremi iz koje se može utvrditi da pristupnik ispunjava uvjete za izbor u odgovarajuće zvanje i radno

mjesto, bibliografiju te podatke o znanstvenoj, nastavnoj i stručnoj djelatnosti (životopis te bibliografiju s podacima o znanstvenoj, nastavnoj i stručnoj djelatnosti, potrebno je dostaviti i na CD-u), dokaz o navedenim poželjnim iskustvima u radu, dokaz o ispunjavanju uvjeta Rektorskog zbora.

Ako su pristupnici kvalifikaciju stekli u inozemstvu trebaju dostaviti rješenje o priznavanju inozemne visokoškolske kvalifikacije, a strani državljani trebaju dostaviti i dokaz o poznavanju hrvatskog jezika (napredno znanje).

Pristupnici prema posebnim propisima ostvaruju pravo prednosti, moraju se u prijavi pozvati na to pravo, odnosno uz prijavu priložiti svu propisanu dokumentaciju prema posebnom zakonu.

Pristupnici koji se pozivaju na pravo prednosti pri zapošljavanju sukladno posebnim propisima dužni su se u prijavi na natječaj pozvati na to pravo te imaju prednost u odnosu na ostale kandidate samo pod jednakim uvjetima utvrđenim natječajem, a na temelju uredne, potpune i pravovremene prijave na natječaj. Za pristupnike koji se pozivaju na pravo prednosti pri zapošljavanju temeljem odredbi Zakona o pravima hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i članova njihovih obitelji (NN 121/17), popis potrebne dokumentacije dostupan je na poveznici <https://branitelji.gov.hr/zaposljavanje-843/843>.

Sve zakašnjele i nepotpune prijave neće se razmatrati niti će podnositelji takvih prijava naknadno biti pozvani da dopune prijave.

Isprave se prilažu u neovjerenoj preslici, a pri izboru kandidata će priložiti izvornik.

Prijavom na natječaj, pristupnici natječaja su suglasni da Fakultet elektrotehnike, strojarstva i brodogradnje u Splitu može prikupljati, koristiti i dalje obrađivati podatke u svrhu provedbe natječajnog postupka sukladno odredbama Zakona o zaštiti osobnih podataka.

Natječaj traje 30 dana od dana objave u Narodnim novinama.

Na natječaj se mogu javiti osobe oba spola sukladno čl. 13. st. 2. Zakona o ravnopravnosti spolova N.N. 69/17.

O rezultatima natječaja pristupnici će biti obaviješteni pisanim putem.

Prijave s dokazima o ispunjavanju uvjeta natječaja dostavljaju se na adresu: Fakultet elektrotehnike, strojarstva i brodogradnje u Splitu, Ruđera Boškovića 32., 21000 Split.

SVEUČILIŠTE U SPLITU FILOZOFSKI FAKULTET

raspisuje NATJEČAJ

za upis u program cjeloživotnog obrazovanja PEDAGOŠKO-PSIHOLOŠKO-DIDAKTIČKO-METODIČKO OBRAZOVANJE RADI STJECANJA PEDAGOŠKIH KOMPETENCIJA (Program PPDMO)

Program PPDMO traje dva semestra, a završava se provjerom znanja i stjecanjem 60 ECTS-a.

Pravo upisa ostvaruju osobe koje, prema odredbama Zakona o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi, osim pedagoških kompetencija, ispunjavaju ostale uvjete za rad u osnovnim i srednjim školama.

Uvjeti za upis na Program PPDMO na Filozofskom fakultetu u Splitu:

završen odgovarajući nenastavnički studij u području društvenih, humanističkih, interdisciplinarnih znanosti, i to: preddiplomski sveučilišni ili stručni studij (stečenih najmanje 180 ECTS-a), sveučilišni diplomski studij, integrirani preddiplomski i diplomski sveučilišni studij (stečenih 300 ECTS-a), odnosno jednakopriznati četverogodišnji sveučilišni dodiplomski studij prije uvođenja Bolonjske reforme.

Naknada u iznosu od 8.000,00 kuna i upisnina u iznosu od 200,00 kuna uplaćuju se jednokratno prilikom upisa. Za prijavu na natječaj prilaže se:

- a) ispunjena prijavnica (obrazac preuzeti ovdje);
 - b) preslika diplome o završenom odgovarajućem studiju;
 - c) domovnica ili dokument izdan putem sustava e građani;
 - d) rodni list ili dokument izdan putem sustava e građani;
 - e) potvrda o zaposlenju u odgojno-obrazovnoj ustanovi (ako je pristupnik zaposlen u odgojno-obrazovnoj ustanovi).
- Napomena: prilikom upisa pristupnik dostavlja diplomu u izvorniku na uvid.

Pristupnici koji su odgovarajući studij završili u inozemstvu prilažu i rješenje o priznavanju inozemne visokoškolske kvalifikacije.

Ako troškove naknade i upisa snosi ustanova prilikom upisa potrebno je priložiti odluku ovlaštenog tijela ustanove o pokrivanju troškova.

Natječaj je otvoren do 15. kolovoza 2019. godine.

Prijave se šalju poštom na adresu: Filozofski fakultet u Splitu, Poljička cesta 35, 21 000 Split, uz naznaku "za upis na PPDMO".

Filozofski fakultet u Splitu, u slučaju poslovne neopravdanosti, zadržava pravo donošenja odluke o neorganiziranju Programa PPDMO, o čemu će prijavljeni biti pravodobno obaviješteni.

Dodatne informacije mogu se dobiti na e-mail mtudor@ffst.hr ili morana@ffst.hr i na mrežnim stranicama Fakulteta www.ffst.unist.hr.

SVEUČILIŠTE U SPLITU KEMIJSKO-TEHNOLOŠKI FAKULTET

raspisuje NATJEČAJ za izbor

Ad1.) jednog zaposlenika (m/ž) na radno mjesto I. vrste u znanstveno-nastavnom zvanju redoviti profesor u trajnom zvanju za znanstveno područje Tehničke znanosti, znanstveno polje Kemijsko inženjerstvo, znanstvena grana Analiza, sinteza i vođenje kemijskih procesa, za rad u Zavodu za elektrokemiju i zaštitu materijala, na neodređeno vrijeme, u punom radnom vremenu

Ad2.) jednog zaposlenika (m/ž) na radno mjesto I. vrste u znanstveno-nastavnom zvanju redoviti profesor za znanstveno područje Prirodne znanosti, znanstveno polje Kemija, znanstvena grana Anorganska kemija, za rad u Zavodu za opću i anorgansku kemiju, na neodređeno vrijeme, u punom radnom vremenu

Ad3.) jednog zaposlenika (m/ž) na radno mjesto I. vrste u znanstveno-nastavnom zvanju izvanredni profesor za znanstveno područje Prirodne znanosti, znanstveno polje Kemija, znanstvena grana Biokemija i medicinska kemija, za rad u Zavodu za biokemiju, na neodređeno vrijeme, u punom radnom vremenu

Ad4.) jednog zaposlenika (m/ž) na radno mjesto I. vrste u znanstveno-nastavnom zvanju izvanredni profesor za znanstveno područje Prirodne znanosti, znanstveno polje Kemija, znanstvena grana Analitička kemija, za rad u Zavodu za analitičku kemiju, na neodređeno vrijeme, u punom radnom vremenu

Ad5.) jednog zaposlenika (m/ž) na radno mjesto I. vrste u znanstveno-nastavnom zvanju izvanredni profesor za znanstveno područje Prirodne znanosti, znanstveno polje Kemija, znanstvena grana Analitička kemija, za rad u Zavodu za analitičku kemiju, na neodređeno vrijeme, u punom radnom vremenu

Pristupnici, osim općih uvjeta utvrđenih Zakonom o radu (NN 93/14 127/17), moraju ispunjavati i uvjete utvrđene odredbama Zakona o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju (NN 123/03, 198/03, 105/04, 174/04, 02/07, 46/07, 45/09, 63/11, 94/13, 139/13, 101/14, 60/15 i 131/17).

Uz potpisanu prijavu na natječaj, pristupnici su dužni priložiti u tiskanom obliku i na CD-u:

1. životopis
2. preslik diplome o stečenom doktoratu znanosti
3. prikaz znanstvene, nastavne odnosno stručne djelatnosti, popis radova, radove, odnosno separate radova relevantnih za izbor te drugu odgovarajuću dokumentaciju o ispunjavanju uvjeta za izbor
4. dokaz o znanju hrvatskog jezika (C2-napredno znanje) za pristupnike koji su strani državljani
5. rješenje o priznavanju inozemne obrazovne kvalifikacije za pristupnike koji su kvalifikaciju stekli u inozemstvu

Pristupnici, koji se na temelju posebnih propisa pozivaju na pravo prednosti pri zapošljavanju, obvezni su u prijavi na natječaj, pozvati se na to pravo, te priložiti sve dokaze koje posebni propisi propisuju za ostvarivanje tog prava. Takvi pristupnici ostvaruju prednost pri zapošljavanju u odnosu na ostale pristupnike, samo pod jednakim uvjetima. Za pristupnike koji se u prijavi na natječaj pozivaju na pravo prednosti pri zapošljavanju prema Zakonu o hrvatskim braniteljima iz domovinskog rata i članovima njihovih obitelji (NN 121/17), popis dokaza potreban za ostvarivanje tog prava dostupan je na poveznici Ministarstva hrvatskih branitelja <https://gov.hr/voja-uprava/hrvatski-branitelji/zaposljavanje/prednost-pri-zaposljavanju/403>

Podnošenjem prijave na natječaj, pristupnici natječaja izričito su suglasni da KTF kao voditelj zbirke osobnih podataka može prikupljati, koristiti i dalje obrađivati podatke u svrhu provedbe natječajnog postupka, sukladno Općoj uredbi o zaštiti podataka (Uredba EU 2016/679 Europskog parlamenta i Vijeća), Zakona o provedbi Opće uredbe o zaštiti podataka (NN 42/18) i drugim pozitivnim propisima.

Rok za podnošenje prijave je trideset (30) dana od dana posljednje objave natječaja.

Prijave s dokazima o ispunjavanju uvjeta iz natječaja, podnose se neposredno ili poštom na adresu: Kemijsko-tehnološki fakultet u Splitu, Ruđera Boškovića 35, 21000 Split, s naznakom „Za natječaj“. Nepravovremene i nepotpune prijave neće se razmatrati, niti će podnositelji takvih prijava naknadno biti pozvani na dopunu prijave. O rezultatima Natječaja pristupnici će biti obaviješteni u zakonskom roku.

SVEUČILIŠTE U SPLITU
PRIRODOSLOVNO MATEMATIČKI FAKULTET
raspisuje
NATJEČAJ

1. za izbor jednog nastavnika u znanstveno-nastavno zvanje i na radno mjesto redoviti profesor, za znanstveno područje prirodnih znanosti, polje biologija na neodređeno vrijeme

Uvjeti:

- doktorat iz polja biologije

- istraživač R4 razine sa stupnjem karijere s više od 10 godina iskustva u istraživanju

- poželjno radno iskustvo u održavanju nastave na preddiplomskim, diplomskim i poslijediplomskim sveučilišnim studijima iz područja biologije

- poželjno područje istraživanja: evolucija gena rezistencije na antibiotike i virulencije u morskim mikroorganizmima

2. za izbor jednog nastavnika u znanstveno-nastavno zvanje i na radno mjesto izvanredni profesor, za znanstveno područje prirodnih znanosti, polje fizika na neodređeno vrijeme

Uvjeti:

- doktorat iz polja fizike

- istraživač R3 razine sa stupnjem karijere više od 10 godina iskustva u istraživanju

- poželjno radno iskustvo u održavanju nastave na preddiplomskim, diplomskim i poslijediplomskim studijima iz područja fizike

- područje istraživanja: teorijska fizika kondenzirane tvari, biofizika
Pristupnici koji se javljaju na natječaj moraju, pored uvjeta navedenih u natječaju, ispunjavati i opće uvjete propisane Zakonom o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju (NN 123/03, 198/03, 105/04, 174/04, 2/07-Odluka USRH, 46/07, 45/09, 63/11, 94/13, 139/13, 101/14-Odluka USRH, 60/15, 131/17). Pristupnici moraju ispunjavati i uvjete iz Odluke Rektorskog zbora o nužnim uvjetima za ocjenu nastavne i stručne djelatnosti u postupku izbora u znanstveno-nastavna zvanja (NN 106/06, 127/06) odnosno Odluke Rektorskog zbora o nužnim uvjetima za ocjenu nastavne i znanstveno stručne djelatnosti u postupku izbora u znanstveno-nastavna zvanja (NN 122/17), te o svemu dužni dostaviti odgovarajuće dokaze.

Pristupnici uz potpisanu prijavu na natječaj prilažu: životopis, dokaz o državljanstvu, a strani državljani dužni su priložiti i dokaz o poznavanju hrvatskog jezika (napredna razina), dokaz o odgovarajućoj stručnoj spremi iz koje se može utvrditi da pristupnik ispunjava uvjete za izbor u odgovarajuće zvanje, bibliografiju s podacima o znanstvenoj, nastavnoj i stručnoj djelatnosti (životopis te bibliografiju s podacima o znanstvenoj, nastavnoj i stručnoj djelatnosti, potrebno je dostaviti i na CD-u), radove te ostale dokaze o ispunjavanju uvjeta Rektorskog zbora.

Pristupnici koji se pozivaju na pravo prednosti pri zapošljavanju sukladno posebnim propisima dužni su se u prijavi na natječaj pozvati na to pravo te imaju prednost u odnosu na ostale kandidate samo pod jednakim uvjetima utvrđenim natječajem, a na temelju uredne, potpune i pravovremene prijave na natječaj. Pristupnici koji se pozivaju na pravo prednosti pri zapošljavanju u skladu s člankom 102. i 103. Zakona o hrvatskim braniteljima iz Domovinskog rata i članovima njihovih obitelji (Narodne novine br. 121/17), dužni su priložiti, osim dokaza o ispunjavanju traženih uvjeta, i sve potrebna dokaze iz članka 103. stavak 1. dostupne na poveznici Ministarstva hrvatskih branitelja <https://branitelji.gov.hr/zaposljavanje-843/843>.

Podnošenjem prijave na natječaj, pristupnici su izričito suglasni da PMF kao voditelj zbirke osobnih podataka može prikupljati, koristiti i dalje obrađivati podatke u svrhu provedbe natječajnog postupka sukladno odredbama Zakona o zaštiti osobnih podataka.

Na natječaj mogu ravnopravno sudjelovati pristupnici obaju spolova. Prijave se dostavljaju u roku od 30 dana od objave natječaja, na adresu: Sveučilište u Splitu, Prirodoslovno-matematički fakultet, Ruđera Boškovića 33, 21 000 Split.

Neppravovremene i nepotpune prijave neće se razmatrati niti će se podnositelji nepotpunih prijava pozivati na dopunu prijave.

O rezultatima natječaja pristupnici će biti obaviješteni u roku.

SVEUČILIŠTE U ZAGREBU
PRIRODOSLOVNO-MATEMATIČKI FAKULTET
Zagreb, Horvatovac 102a
objavljuje

**ISPRAVAK
DIJELA NATJEČAJA**

objavljenog u Narodnim novinama, internet stranicama Fakulteta, na stranicama Hrvatskog zavoda za zapošljavanje, na Euraxessu od 24. svibnja 2019. godine, te u Universitasu od 27. svibnja 2019. godine za izbor u suradničko zvanje i na radno mjesto poslijedoktoranda iz područja prirodnih znanosti, polje biologija, na određeno vrijeme, u punom radnom vremenu, za rad na projektu HRZZ „Selektivno ciljanje matičnih stanica sarkoma askorbinskom kiselinom“ u Zavodu za molekularnu biologiju na Biološkom odsjeku PMF-a – 1 izvršitelj.

Mijenja se dio teksta natječaja koji se odnosi na rok za podnošenje prijave na način da umjesto teksta koji glasi:

„Rok za podnošenje prijave je 30 dana po objavljivanju natječaja u „Narodnim novinama.“

Treba stajati tekst koji glasi:

„Rok za podnošenje prijave je 50 dana po objavljivanju natječaja u „Narodnim novinama.“

Ostali dio natječaja ostaje nepromijenjen.

POIGRAVANJE S PRIRODOM

Možemo li oživjeti dinosaure?

Nažalost ili na sreću, kad se i pokušava oživjeti izumrle organizme, vjerojatnost da se nađe i kopira njihov neoštećeni genski materijal je mala. Posebice kod vrsta koje su duže vremena izumrle, time su njihovi ostaci stariji i u lošijem stanju, kao što je to slučaj s okaminama dinosaura gdje je njihov DNK u fragmentima

PIŠE

SAŠA ZAVRTNIK

Izumiranje određene vrste predstavlja prestanak njezina postojanja na Zemlji. Izumiranja kao takva nisu ništa novo i sastavni su dio cjelokupne povijesti života na planetu. Dapače, često su upravo ona promijenila sliku života našeg planeta. Smatra se da je dosad bilo pet velikih, odnosno masovnih izumiranja života, a prema nekima tu je i šesto, ono pleistocensko. Najvažnije, po procjeni više od 83 posto izumrlih vrsta ondašnje bioraznolikosti, zasigurno je ono s kraja perma prije nekih 252 milijuna godina, a ima i podataka koji ukazuju na više od 90 posto izumrlih vrsta, iako je općenito najpoznatije ono s kraja krede prije 65 milijuna godina kada izumire oko 50 posto tadašnjih vrsta, od kojih su najpoznatiji dinosauri. Također se smatra da je dosad sveukupno izumrlo 99,9 posto svih do sada postojećih vrsta, tako da je ono što danas imamo jedva ili manje od 0,1 posto svekolikoga postojećega života. Unatoč toj maloj brojci, znamo kojim tempom ga i mi kao ljudska vrsta danas ugrožavamo i koliko smo drugih neljudskih vrsta živih bića u svome djelovanju i širenju doveli do propasti i ruba izumiranja.

Filmska fikcija ili realna mogućnost

Ali što ako bi izumiranja mogla postati stvar prošlosti? Što ako se izumrli organizam može ponovno vratiti u život? Književno djelo, bestseller Michaela Crichtona "Jurassic park" iz 1990. godine, kod nas prevedeno i objavljeno kao "Jurski park" 1993. godine, kao i ekranizacija istog djela redatelja Stevena Spielberga iz 1993. godine pridonijeli su promišljanju spomenutog pitanja na primjeru dinosaura na globalnoj razini. Indikativno je što je filmska franšiza u konačnici zaradila više od milijardu američkih dolara i predstavila prekretnicu u filmskoj industriji koristeći CGI (Computer Genera-

O autoru

Saša Zavrtnik diplomirao je na Veterinarskom fakultetu, a ima i diplomu magistra teologije Trinity Graduate School of Apologetics and Theology. Doktorand je na studiju Inženjerstvo okoliša na Geotehničkom fakultetu, gdje već 10 godina radi u Laboratoriju za geokemiju okoliša. Autor je četiriju knjiga: "U početku bijaše Život", "Stvoriteljeva ostavština", "Zdravi međuodnos ljudi i životinja" i monografije "Laboratorij za geokemiju okoliša – povijesni pregled prvih 10 godina postojanja i djelovanja" te više popularnih, znanstvenih i stručnih članaka. Suradnik je u nastavi na engleskom jeziku na Veterinarskom fakultetu iz kolegija Positive impact of animals on human health. Član je Hrvatskog bioetičkog društva.

ted Image) efekte. Ova djela su potaknula i mlade i stare na razmišljanje, kao i preispitivanje ove intrigantne, složene i osjetljive tematike. Iako sama ideja oživljavanja izumrlih organizama nije nova, ona zapravo seže u prvu polovicu osamdesetih godina prošlog stoljeća, a najave i naponi koji idu u tom smjeru i dalje ne zastarijevaju.

U kontekstu oživljavanja izumrlih vrsta može se raditi o pokušaju vraćanja u život vrsta koje prema evolucionističkom modelu razvoja života nisu koegzistirale s čovjekom, poput dinosauruskih vrsta. O tome govori spomenuto književno i filmsko djelo. No, može se raditi i o nekom recen-

tijem izumrlom organizmu koji je dijelio svoj životni prostor sa suvremenim čovjekom, poput vunastog mamuta ili sibirskog spiljskog lava. Ovdje, međutim, postoji ključna razlika, posebice u dostupnom biološkom materijalu za eventualno umnožavanje, tj. kloniranje istih. Naime, od dinosaura su nam ostale praktički samo okamine, dok primjerice od mamuta imamo cijele jedinke nađene u permafrostu, trajno smrznute, s mišićjem, kožom, dlakom, čak i neprobavljenim sadržajem u želucu. Ne čudi da kad neka vrsta prestane postojati, dapače, već je jako dugo nema na pozornici ovog planeta, eventualna mogućnost oživljavanja takvog izumrlog organizma zvuči i djeluje snaž-

no, upečatljivo, primamljivo pa čak i poželjno. Ali, uz to, ona otvara pandorinu kutiju s mnogim ključnim i teškim pitanjima, koja kao da u stvarnosti ostaju potisnuta i/ili neodgovorena. Nije sve to samo tako lako i bezazleno kako se možda čini i kako je u navedenim djelima prezentirano.

Bioetička i sigurnosna (ne) prihvatljivost oživljavanja

Naime, nakon izumiranja određene vrste stanje u danom ekosustavu prilagođava se novonastaloj situaciji i drugi organizmi pune novoo-slobođene ekološke niše kao i karike prehrambenih lanaca. Život ide dalje, on nađe novi, drukčiji put. Stoga se opravdano možemo pitati čemu onda oživljavanje koje može ugroziti ponovno uspostavljenju prirodnu ravnotežu i trenutno živuće vrste? Utjecaj, koji bi se pritom nedvojbeno očitovao, bilo da je on direktan ili indirektan, mogao bi imati dalekosežne posljedice na ljudsku vrstu, ali i na život kakav ga danas poznajemo u cjelini.

Tko zna, možda bi se s oživljavanjem izumrlih vrsta oživjele i njima svojstvene bolesti koje su nama danas nepoznate, a koje bi mogle ugroziti naš opstanak i/ili opstanak neke druge vrste. U vezi s tim možemo se zapitati da li eventualnom reintrodukcijom izumrlih vrsta u današnje vrijeme i biosferu, bilo da je ona planirana ili posljedično nekontrolirana, smijemo na taj način ugroziti, kao i prava živućih, postojećih organizama. Nadalje, neizvjesno je kakva bi bila prava izumrlih organizama povratnika. Što su

Izloženo na Lošinjskim danima bioetike

zapravo ti oživljeni organizmi – replike nekadašnjih vrsta s novom prilikom ili bio-gen-inženjerski potrošni proizvodi, patentirani, u vlasništvu svojih takozvanih tvoraca i prodavani najboljem ponuđaču za tko zna koju i kakvu ljudsku zadovoljštinu?

Nažalost ili na sreću, kad se i pokušava oživjeti izumrle organizme, vjerojatnost da se nađe i kopira njihov neostećeni genski materijal je mala. Posebice kod vrsta koje su duže vremena izumrle,

time su njihovi ostaci stariji i u lošijem stanju, kao što je to slučaj s okaminama dinosaura gdje je njihov DNK u fragmentima. To znači da bi ga se u praksi, ako bi njegove fragmente uopće i uspjeli posložiti, nekako moralo “krpati”. Ovo, pak, ukazuje na činjenicu kako takav klonirani ponovno oživljeni organizam povratnik ne bi bio u potpunosti identičan svome izumrlom prethodniku. Zato bi i netko vjerojatno na njega stavio patent, svoj vlasnički žig.

Svaki organizam u svom izgledu, građi, funkcioniranju i ponašanju, rezultat je ne samo svojstvenoga genotipa, već i okolišnih uvjeta, a oni danas nikako nisu isti kao što su bili za života izumrlih organizama

Poigravanje s prirodom

Pošto je svaki organizam u svom fenotipu, što znači svom izgledu, građi, funkcioniranju i ponašanju, rezultat ne samo svojih gena, svojoj vrsti svojstvenoga genotipa, već i okolišnih uvjeta, tu je i problem oko toga da oni danas nikako nisu isti kao što su bili prije, za života izumrlih organizama. A onda ni to dodatno ne ide u prilog istovjetnosti ponovno oživljenog organizma s njegovim izvornikom jer ne može biti i razvijati se pod istim uvjetima. I što bi onda zapravo takvi organizmi bili – samo neki zamjenski primjerci, ni blizu savršene replike nekadašnjih stvorenja.

Dinosauri, kao najčešći primjer izumrlih vrsta, zbog svoje veličine, pa i veličanstvenosti, ostavljaju utisak, njima se divimo od najranije mladosti i jako su dobar alat

za podučavanje. Jednostavno, efektni su. I baš zato, s obzirom na to da su u određenom vremenu i iz određenih razloga izumrli, iskoristili su svoju priliku, znanstvenici i ostali trebali bi se zapitati da li bi njihovo eventualno oživljavanje bilo nešto nasilno u našem vremenu, da li bi to bio čin nasilja nad prirodom koja ih je odabrala da izumru. Možda bi na prvu to bio čin vrijedan divljenja, no postoji opravdana bojazan da bi se mogao prometnuti u ludost koja bi se skupo naplaćivala.

Uistinu ne bi smjeli zanemariti bioetička pitanja s dalekosežnim implikacijama poput ovih, samo radi nečijeg osobnog dobitka, napredovanja, priznanja. Znanost, koja se danas u nekim segmentima pokazuje kao da je zasjela na mjesto Boga, očito samo odgovara na pitanje može li ona nešto učiniti, a ne i treba li i smije li to učiniti. Isto tako, koja bi zapravo bila svrha tog čina i činjenja? Hoće li i kako to utjecati na prava i slobode drugih živih bića? Mogu li se napori, intelekt, vrijeme i financijska sredstva uložena u takav pothvat oživljavanja izumrlih vrsta mudrije iskoristiti, primjerice za konkretno poboljšavanje kvalitete života pojedinca i zajednice? Ima li znanost granica ili je na kraju ipak sve samo industrija – pošteno je pitanje koje bi sebi trebali svi postaviti.

Vjerujte mi, jedan sam od onih koji bi stvarno želio vidjeti, pa i dotaći, pravog *Brachiosaurusa* ili *Stegosaurusa*, no možda ipak ne pod svaku cijenu. Naime, opstanak života kakav poznajemo je u pitanju.

SVEUČILIŠTE U SPLITU MEDICINSKI FAKULTET

KLASA: 112-01/19-01/0003 UR. BROJ: 2181-198-04-04-19-0004
SPLIT, 28. SVIBNJA 2019. GODINE

objavljuje

NATJEČAJ ZA IZBOR U ZVANJE

jednog nastavnika u znanstveno-nastavnom zvanju i na radnom mjestu izvanrednog profesora za područje biomedicine i zdravstva, polje kliničke medicinske znanosti, na Katedri za internu medicinu.

Pristupnici su dužni dostaviti vlastoručno potpisanu prijavu te trebaju ispunjavati uvjete propisane Zakonom o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju (NN 123/03, 198/03, 105/04, 174/04, 46/07, 45/09, 63/11, 94/13, 139/13, 101/14, 60/15, 131/17), Pravilnikom o uvjetima za izbor u znanstvena zvanja Nacionalnog vijeća za znanost, visoko obrazovanje i tehnološki razvoj (NN 28/2017) te Pravilnikom o uvjetima i postupku izbora u zvanja Medicinskog fakulteta Sveučilišta u Splitu. Potrebna dokumentacija i dokazi koje je potrebno priložiti za izbor u određeno zvanje objavljeni su na mrežnoj adresi Povjerenstva za kadrove (<http://www.mefst.hr/kadrovi>).

Kandidat koji ostvaruje pravo prednosti pri zapošljavanju prema posebnim propisima dužan je u prijavi na natječaj pozvati se na to pravo, odnosno priložiti propisane dokaze o tom statusu, dokaz iz kojeg je vidljivo na koji način je prestao radni odnos kod posljednjeg poslodavca (ugovor, rješenje, odluka i sl.) te potvrdu o statusu nezaposlene osobe. Kandidati koji se pozivaju na Zakon o hrvatskim braniteljima iz Domovinskog rata i članovima njihovih obitelji isti mogu vidjeti na web adresi Ministarstva hrvatskih branitelja: <https://branitelji.gov.hr/>. Osoba koja nije podnijela pravovremenu i urednu prijavu ili ne ispunjava formalne uvjete iz natječaja ne smatra se kandidatom prijavljenim na natječaj.

Prijavom na natječaj pristupnici su izričito suglasni da Medicinski fakultet u Splitu može koristiti, prikupljati i obrađivati podatke u svrhu provedbe natječajnog postupka sukladno zakonskim propisima. Pravo podnošenja prijave na natječaj imaju ravnopravno osobe oba spola.

Rok natječaja za prijavu za izbor u zvanje i za radno mjesto je 30 dana od dana objave u službenom glasilu „Narodne novine“.

Nepravovremene prijave i prijave bez dokaza o ispunjavanju uvjeta neće se razmatrati.

Prijave s dokazima o ispunjavanju uvjeta natječaja dostavljaju se na adresu: Medicinski fakultet u Splitu, Služba kadrovskih poslova, Šoltanska 2, 21000 Split.

SVEUČILIŠTE U SPLITU MEDICINSKI FAKULTET

KLASA: 112-01/19-01/0003 UR. BROJ: 2181-198-04-04-19-0005
SPLIT, 03. LIPNJA 2019. GODINE

objavljuje

NATJEČAJ ZA IZBOR U ZVANJE

jednog suradnika u suradničkom zvanju i na radno mjesto poslijedoktoranda za područje biomedicine i zdravstva, polje farmacija, na Katedri za farmaciju

Pristupnici su dužni dostaviti vlastoručno potpisanu prijavu te trebaju ispunjavati uvjete propisane Zakonom o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju (NN 123/03, 198/03, 105/04, 174/04, 46/07, 45/09, 63/11, 94/13, 139/13, 101/14, 60/15, 131/17), Pravilnikom o uvjetima za izbor u znanstvena zvanja Nacionalnog vijeća za znanost, visoko obrazovanje i tehnološki razvoj (NN 28/2017) te Pravilnikom o uvjetima i postupku izbora u zvanja Medicinskog fakulteta Sveučilišta u Splitu. Potrebna dokumentacija i dokazi koje je potrebno priložiti za izbor u određeno zvanje objavljeni su na mrežnoj adresi Povjerenstva za kadrove (<http://www.mefst.hr/kadrovi>).

Kandidat koji ostvaruje pravo prednosti pri zapošljavanju prema posebnim propisima dužan je u prijavi na natječaj pozvati se na to pravo, odnosno priložiti propisane dokaze o tom statusu, dokaz iz kojeg je vidljivo na koji način je prestao radni odnos kod posljednjeg poslodavca (ugovor, rješenje, odluka i sl.) te potvrdu o statusu nezaposlene osobe. Kandidati koji se pozivaju na Zakon o hrvatskim braniteljima iz Domovinskog rata i članovima njihovih obitelji isti mogu vidjeti na web adresi Ministarstva hrvatskih branitelja: <https://branitelji.gov.hr/>. Osoba koja nije podnijela pravovremenu i urednu prijavu ili ne ispunjava formalne uvjete iz natječaja ne smatra se kandidatom prijavljenim na natječaj.

Prijavom na natječaj pristupnici su izričito suglasni da Medicinski fakultet u Splitu može koristiti, prikupljati i obrađivati podatke u svrhu provedbe natječajnog postupka sukladno zakonskim propisima. Pravo podnošenja prijave na natječaj imaju ravnopravno osobe oba spola.

Rok natječaja za prijavu za izbor u zvanje i za radno mjesto je 30 dana od dana objave u službenom glasilu „Narodne novine“.

Nepravovremene prijave i prijave bez dokaza o ispunjavanju uvjeta neće se razmatrati.

Prijave s dokazima o ispunjavanju uvjeta natječaja dostavljaju se na adresu: Medicinski fakultet u Splitu, Služba kadrovskih poslova, Šoltanska 2, 21000 Split.

PIŠE MILA PULJIZ

'FALKUŠA - NASLJEĐE ZA BUDUĆNOST' NA FILOZOFSKOME FAKULTETU U SPLITU

Simbol hrvatske maritimne baštine

Izložba predstavlja jedan izniman kulturni događaj te je vrlo specifična i po svom umjetničkom izričaju, sadržaju ali i po mjestu održavanja

U organizaciji Sveučilišta u Splitu, Filozofskog fakulteta u Splitu, Centra Studia Mediterranea, Kulturne ustanove Ars halieutica iz Komiže u suradnji s Katedrom Čakavskog sabora iz Splita i Pomorskom školom u Splitu, povodom 25. godišnjice svjetske promocije hrvatske maritimne kulturne baštine svečano je otvorena izložba FALKUŠA - NASLJEĐE ZA BUDUĆNOST. Izložba je otvorena 5. lipnja, a nazočnima su se uvodno obratili rektor Sveučilišta u Splitu prof. dr. sc. Dragan Ljutić, dekanica Filozofskog fakulteta izv. prof. dr. sc. Gloria Vickov, zamjenica gradonačelnika grada Splita Jelena Hrgović Tomaš, splitsko-dalmatinski župan Blaženko Boban, gradonačelnica Komiže Tonka Ivčević te sekretar European Maritime Heritage-a Thedo Fruithof.

Autori izložbe su majstor fotografije Ivo Pervan, čovjek koji je cijeli svoj život posvetio tradicijskim brodovima profesor dr. sc. Velimir Salamon te istaknuti hrvatski književnik i prof. emerit. Joško Božanić.

“Promatrajući cijeli put ovih 25 godina ne možemo ne reći jedno veliko hvala cijeloj ekipi, svim ljudima koji su dali dio sebe u ovaj projekt. Trebamo biti sretni što živimo danas i u ovo vrijeme, što prkosimo svim implikacijama da nam možda i nije tako dobro jer vjerujte, rijetko je drugima tako dobro kao nama.” uvodnim je govorom kazao rektor Ljutić čime je i svečano otvorio izložbu.

“Izložba, čijem otvorenju nazočimo, predstavlja jedan izniman kulturni događaj te je vrlo specifična i po svom umjetničkom izričaju, sadržaju ali i po mjestu održavanja. Uplovljavanje male falkuše u našu zgradu Filozofskog fakulteta na najbolji mogući način oživljava sam interijer zgrade koji je prvotno zamišljen, ali i izveden, kao unutrašnjost broda.” dodala je dekanica Vickov.

Gajeta falkuša je ribarska brodice kakvu su komiški ribari s Visa rabili za ribarenje oko Palagruže i drugih pučinskih otoka. Priča o falkuši više je nego priča o jednom tipu ribarskoga broda spašenog u posljednji tren od zaborava. To je priča o jednom insularnom svijetu najudaljenijeg nastanjenog hrvatskog otoka Visa. To je priča o kolektivnoj memoriji sačuvanoj usmenom predajom jednog otoka koji čuva svoju kulturnu posebnost, ali u isto vrijeme pripada univerzumu mediteranske

maritimne kulture. To je velika priča o jednoj maloj barci.

Falkuša je predstavljala odgovor ribara otoka Visa na izazov opstanka. Danas je ona kulturna baština po kojoj je svijet prepoznao maritimni, mediteranski kulturni identitet Hrvatske. Falkuša nije samo povijesni brod - ona je primjer odgovora na izazov opstanka, ona je nasljeđe za budućnost.

Posljednji primjerak gajete falkuše potonuo je kraj Biševa 1986. godine. Profesor Joško Božanić organizirao je njeno spašavanje te je ona postala najznačajniji izložak Ribarske zbirke u komiškoj tvrđavi Komuni. Povodom tog događaja Joško Božanić i Velimir Salamon osnovali su Kulturnu ustanovu Ars halieutica te pokrenuli interdisciplinarno istraživanje nematerijalne i materijalne baštine falkuše. Na temelju svog vi-

izašlu iz krvavog rata. Zaplovila je i u čast svim komiškim ribarima koji su stoljećima plovili falkušama u regatama od Komiže do otoka Palagruže u borbi za opstanak.

Izložena je mala falkuša „Molo“ sagrađena 2000. godine pod pokroviteljstvom UNESCO-a u okviru projekta „Baby Boat“ te fotografije velikog hrvatskog fotografa Ive Pervana i crteži profesora Velimira Salamona. U programu otvaranja izvedena je predstava ALA FALKUŠA Željka Vukmirice, u kojoj se zajedno s učenicima Pomorske škole u Splitu i uz pratnju bubnjara Matka Petrića simulirala izgradnja broda, kao zalag za budućnost i očuvanje tradicijskih vrijednosti i maritimne baštine. U svečanom programu je sudjelovao i Kvartet saksofona Sveučilišta u Splitu te mandolinski orkestar Sanctus Domnio iz Splita s dirigentom Vladimrom Lukasom. Glazbom Pavla Sviličića ovaj je orkestar pratio je izvedbu poznate poeme o plovidbi Joška Božanića „Navigare necesse est“.

Ovom događaju nazočilo je 14 gostiju iz osam zemalja Europe koji su se kao predstavnici European Maritime Heritage odazvali na poziv Kulturne ustanove Ars halieutica. Izložba je također pozvana na Festival mora koji organizira Muzej soli i inćuna, a poziv je uputila direktorica muzeja Lurdes Boix iz L'Escale (Španjolska) te predložila gradonačelnici Komiže Tonki Ivčević bratimljenje L'Escale i Komiže. Predsjednik udruge Albao-la iz grada Pasaia (Španjolska) Xabier Agote također je pozvao i zložbu iduće godine u ovaj baskijski grad u Biskajskom

šegodišnjeg istraživanja pokrenuli su izgradnju replike komiške falkuše s imenom „Comeza-Lisboa“ povodom svjetske EXPO '98 - OS OCEANOS, UM PATRIMÓNIO PARA O FUTURO u Lisabonu. Tu i tada je ostvaren dugo sanjani san o plovidbi, napokon je zaplovila jedna mala crna barka na najvećoj izložbi u povijesti gdje će predstaviti jednu malu, nepoznatu zemlju, tek

zaljevu, a rektor Dragan Ljutić najavio je mogućnost posjete ove izložbe nižu pomorskih gradova EU s kojima je, u ime Sveučilišta u Splitu, potpisao suradnju: Cadiz (Španjolska), Brest (Francuska), La Valetta (Malta), Kiel (Njemačka) i Gdanjsk (Poljska). Ove ponude potvrđuju smisao naslova koji je ovoj izložbi dao Joško Božanić - “Falkuša nasljeđe za budućnost“.

SVEUČILIŠTE U ZAGREBU PRIRODOSLOVNO-MATEMATIČKI FAKULTET Zagreb, Horvatovac 102a

Fakultetsko vijeće Prirodoslovno-matematičkog fakulteta na temelju članka 82. i 89. Statuta Fakulteta raspisuje

NATJEČAJ za izbor

1. za izbor u znanstveno-nastavno zvanje izvanrednog profesora (naslovno zvanje), iz područja prirodnih znanosti, polje fizika, grana fizika elementarnih čestica i polja (eksperimen-

talna), bez zasnivanja radnog odnosa pri Fizičkom odsjeku PMF-a - 1 izvršitelj.

2. za izbor u suradničko zvanje i na radno mjesto asistenta iz područja prirodnih znanosti, polje fizika, grana atomska i molekulska fizika (teorijska), ili područje prirodnih znanosti, polje fizika, grana fizika kondenzirane tvari (teorijska), za rad na projektu „Provedba vrhunskih istraživanja u sklopu Znanstvenog centra izvrsnosti za kvantne i kompleksne sustave te reprezentacije Liejevih algebri“, na određeno vrijeme u trajanju od četiri godine, uz uvjet probnog rada od šest mjeseci, u punom radnom vremenu, u Zavodu za teorijsku fiziku, pri Fizičkom odsjeku PMF-a - 1 izvršitelj.

3. za izbor u suradničko zvanje i na radno mjesto asistenta iz područja prirodnih znanosti, polje fizika, grana nuklearna fizika (teorijska), za rad na projektu „Provedba vrhunskih istraživanja u sklopu Znanstvenog centra izvrsnosti za kvan-

tne i kompleksne sustave te reprezentacije Liejevih algebri“, na određeno vrijeme u trajanju od četiri godine, uz uvjet probnog rada od šest mjeseci, u punom radnom vremenu, u Zavodu za teorijsku fiziku, pri Fizičkom odsjeku PMF-a - 1 izvršitelj.

Sve informacije o uvjetima natječaja objavljene su i nalaze se na službenoj internetskoj stranici Prirodoslovno-matematičkog fakulteta www.pmf.unizg.hr/natjecaji. Rok za podnošenje prijava na natječaj je 30 dana po objavljivanju natječaja u “Narodnim novinama”.

Ponude s dokazima o ispunjavanju uvjeta iz natječaja dostavljaju se na adresu: Prirodoslovno-matematički fakultet, Dekanat (Kadrovska služba), Zagreb, Horvatovac 102a.

Rezultati natječajnog postupka objavit će se na službenoj internetskoj stranici PMF-a: www.pmf.unizg.hr (Natječaj).

ODRŽAN STRUČNI SKUP O ARHIVSKOJ BAŠTINI

Sveučilišni arhivi - čuvari prošlosti

Arhivi čine integralni dio svake institucije i kao takvi su nezamjenjivi svjedoci njezina nastanka, razvoja i djelovanja

PIŠE **TATJANA KLARIĆ BENETA**

U povodu 350. obljetnice djelovanja Sveučilišta u Zagrebu i Međunarodnog dana arhiva, 10. lipnja 2019. održan je stručni skup *Arhivska baština Sveučilišta u Zagrebu*, tijekom kojeg je otvorena izložba povijesnih predmeta i zapisa iz života Sveučilišta.

Predstavljanjem arhivskih zapisa Sveučilišta i njegovih sastavnica, Sveučilište u Zagrebu donosi međunarodne prakse i tradicije sveučilišnih arhiva kao središnjih informacijskih centara sveučilišne, znanstvene i društvene zajednice.

Otvarajući izložbu povijesnih predmeta i zapisa iz života Sveučilišta, rektor Sveučilišta u Zagrebu prof. **Damir Boras** naglasio je važnost Sveučilišta u Zagrebu, ne samo u obrazovnoj, znanstvenoj i istraživačkoj ulozi, nego i u pogledu kulturne baštine i izgradnje nacionalnoga identiteta, ali i pomaganja

Rektor Sveučilišta u Zagrebu Damir Boras s rukovoditeljica Središnjeg ureda za arhivsku građu Vlatkom Lemić te prorektorima Miljenkom Šimpragom i Milošom Judašem.

drugim hrvatskim sveučilištima, poput Sveučilišta u Mostaru.

- Arhivi su jedinstveni izvori i čuvari pamćenja, razumijevanja prošlosti i dokumentiranja sadašnjosti te

Otvorenje izložbe arhivske baštine Sveučilišta u Zagrebu

DARKO TOMAŠ/HANZA MEDIA

Dio izložbe arhivske baštine Sveučilišta u Zagrebu

čine integralni dio svake institucije i kao takvi su nezamjenjivi svjedoci njezina nastanka, razvoja i djelovanja. Sveučilište u Zagrebu kolijevka je hrvatske kulture i znanosti te je među rijetkima ko-

ji imaju pravni kontinuitet. Unatoč nedostatku financijskih sredstava, ima značajne uspjehe te se iz toga razloga odlučilo organizirati arhivu u kojoj će se objediniti sve pisane i fizičke, a vje-

rujem i u virtualnom smislu - kazao je rektor Boras i zahvalio voditeljici Središnjega ureda za arhivsku građu Sveučilišta u Zagrebu doc. **Vlatki Lemić** koja organizira sveučilišni arhiv.

Lemić je pojasnila da Sveučilište u Zagrebu u 350 godina rada raspolaže s više od 30 kilometara dužine arhivske građe koju čine administrativna i financijska dokumentacija, spisi sveučilišnih tijela, dokumentacija o polaznicima, dokumentacija o stručnoj i znanstvenoj djelatnosti kao i razne zbirke tiskane građe, digitalni repozitoriji, muzejski predmeti i drugo.

Voditeljica Zbirke rukopisa i starih knjiga Nacionalne sveučilišne knjižnice **Irena Galić Bešker** održala je izlaganje *Nacionalna i sveučilišna knjižnica kao pratiteljica Sveučilišta u Zagrebu u njegovu razvoju*, a svoja su iskustva u očuvanju i obradi arhivske građe i otvaranja arhivskih zapisa javnosti predstavili Katolički bogoslovni fakultet, Pravni fakultet, Filozofski fakultet, Veterinarski fakultet, Hrvatski studiji, Fakultet elektrotehnike i računarstva te Savez društava bivših studenata Sveučilišta u Zagrebu.

SVEUČILIŠTE U SPLITU POMORSKI FAKULTET

Temeljem članka 24. Temelnog kolektivnog ugovora za službenike i namještenike u javnim službama („Narodne novine“ broj 128./17. i 47./18.), te članka 23. Kolektivnog ugovora za znanost i visoko obrazovanje („Narodne novine“ broj 9./19.) raspisuje
NATJEČAJ
za izbor

1. jednog nastavnika u znanstveno-nastavnom zvanju i na radnom mjestu docent u znanstvenom području tehničkih znanosti, polju tehnologija prometa i transporta, grani pomorski i riječni promet na Zavodu za menadžment pomorskih tehnologija.

2. jednog nastavnika u znanstveno-nastavnom zvanju i na radnom mjestu docent u znanstvenom području društvenih znanosti, polju informacijske i komunikacijske znanosti, grani informacijski sustavi i informatologija za Engleski jezik na Katedri za strane jezike.

3. jednog nastavnika u naslovnom znanstveno-nastavnom zvanju docent u znanstvenom području društvenih znanosti, polju ekonomija, grana trgovina i turizam.

4. jednog nastavnika u naslovnom znanstveno-nastavnom zvanju docent u znanstvenom području tehničkih znanosti, polju tehnologija prometa i transporta.

Pristupnici na natječaj pod rednim brojem 1. i 2. moraju ispunjavati uvjete propisane Zakonom o radu („Narodne novine“ broj: 93./14. i 127./17.), Zakonom o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju („Narodne novine“ broj: 123./03., 131./17.)- Oduka USRH 174./04., 46./07., 45./09., 63./11., 94./13., 139./13. i Odluke USRH 101./14. i 60./15.).

Uz prijavu na natječaj pod rednim brojem 1. i 2. pristupnici su

dužni priložiti:

životopis, presliku dokaza o državljanstvu, presliku odgovarajuće diplome, popis radova, radove, odnosno separate radova relevantnih za izbor te drugu odgovarajuću dokumentaciju o ispunjavanju uvjeta za izbor, a ako su strani državljani i dokaz o znanju hrvatskog jezika (C2-napredno znanje). Sva dokumentacija, osim radova, predaje se u dva primjerka, a životopis, prikaz nastavne i stručne djelatnosti i popis radova, uz tiskani, trebaju biti dostavljeni i u elektroničkom obliku (na CD-u u 1 primjerku).

Ako pristupnici temeljem posebnih propisa ostvaruju prednost prilikom zapošljavanja, dužni su u prijavi na natječaj pozvati se na to pravo te priložiti sve dokaze koje posebni propisi propisuju za ostvarivanje navedenog prava.

Pristupnici koji se pozivaju na pravo prednosti pri zapošljavanju u skladu s člankom 102. i 103. Zakona o hrvatskim braniteljima iz Domovinskog rata i članovima njihovih obitelji (Narodne novine br. 121./17.) imaju prednost u odnosu na ostale pristupnike samo pod jednakim uvjetima i dužni su priložiti osim dokaza o ispunjavanju traženih uvjeta i sve potrebne dokaze dostupne na poveznici Ministarstva hrvatskih branitelja <https://branitelji.gov.hr/zaposljavanje-843/843>.

Pristupnici na natječaj pod rednim brojem 3. i 4. moraju ispunjavati uvjete propisane Zakonom o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju („Narodne novine“ broj: 123./03., 198./03., 105./04., 2./07.) - Oduka USRH 174./04., 46./07., 45./09., 63./11., 94./13., 139./13. i Odluke USRH 101./14. i 60./15.), te uvjete rektorskog zbora.

Uz prijavu na natječaj pod rednim brojem 3. i 4. pristupnici su dužni priložiti:

životopis, presliku dokaza o državljanstvu, presliku odgovarajuće diplome, popis radova, radove, odnosno separate radova relevantnih za izbor te drugu odgovarajuću dokumentaciju o ispunjavanju uvjeta za izbor.

Na natječaj, u skladu sa Zakonom o ravnopravnosti spolova, pod ravnopravnim uvjetima imaju se pravo javiti osobe oba spola. Pristupnici na natječaj prijavom na natječaj izričito su suglasni da Pomorski fakultet u Splitu kao voditelj zbirke osobnih podataka može prikupljati, koristiti i dalje obrađivati osobne podatke u svrhu provedbe natječajnog postupka sukladno propisima kojima se uređuje zaštita osobnih podataka.

Rok za podnošenje prijave je trideset dana od dana posljednje objave natječaja. Nepravodobne i nepotpune prijave na natječaj neće se razmatrati niti će podnositelji biti pozvani na naknadnu dopunu.

Za pristupnike pod red. brojem 1. i 2. koji ispunjavaju formalne uvjete natječaja Pomorski fakultet u Splitu zadržava pravo provesti provjeru znanja, sposobnosti i vještina bitnih za obavljanje poslova radnog mjesta i/ili intervju. U slučaju provedbe navedenog, pristupnici su im obvezni pristupiti, u protivnom će se smatrati da su odustali od prijave na natječaj.

O rezultatima natječaja pristupnici će biti obaviješteni u zakonskom roku.

Kod prijave na natječaj pristupnici su obvezni navesti i redni broj Natječaja za koji se prijavljuju.

Prijave s dokazima o ispunjavanju uvjeta Natječaja dostavljaju se isključivo na adresu: Sveučilište u Splitu, Pomorski fakultet, Ruđera Boškovića 37, 21000 Split, s naznakom „Za natječaj“ (s obveznim navođenjem datuma objave natječaja i glasila u kojem je natječaj objavljen.)

Prijavljeni pristupnici pod rednim brojem 1. i 2. biti će obaviješteni o rezultatima natječaja u zakonskom roku, putem mrežnih stranica Fakulteta.

Sveučilište u Splitu
EKONOMSKI FAKULTET

Temeljem članka 24. Temelnog kolektivnog ugovora za službenike i namještenike u javnim službama („Narodne novine“ broj 128/17 i 47/18), te članka 23. Kolektivnog ugovora za znanost i visoko obrazovanje, raspisuje

NATJEČAJ
za prijam

1. voditelja radionice, ekonomata i kotlovnice - položaj namještenika II. vrste - jedan izvršitelj, na neodređeno vrijeme

Uvjeti:

- sveučilišni prvostupnik/prvostupnica strojarstva ili stručni prvostupnik/prvostupnica strojarstva (u trajanju najmanje 3 godine) ili završen stručni dodiplomski studij strojarstva
- položen tečaj za energetskog suradnika,
- položen ispit za rukovatelja centralnog grijanja i termoventilacije (ili obveza polaganja unutar jedne godine)
- položen ispit za povjerenika za otpad (ili obveza polaganja unutar jedne godine)
- jedna godina radnog iskustva na istim ili sličnim poslovima

Prijavi na natječaj treba priložiti:

- životopis
- dokaz o državljanstvu
- dokaz o stručnoj spremi
- potvrda Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje o radno-pravnom statusu pristupnika
- uvjerenje da se ne vodi kazneni postupak (ne starije od 3 mjeseca)
- drugi dokazi o ispunjavanju traženih uvjeta

U skladu sa Zakonom o ravnopravnosti spolova, prijaviti se mogu pristupnici oba spola.

Ako pristupnici temeljem posebnih propisa ostvaruju prednost prilikom zapošljavanja, dužni su u prijavi na natječaj pozvati se na to pravo te priložiti sve dokaze koje posebni propisi propisuju za ostvarivanje navedenog prava.

Pristupnici koji se pozivaju na pravo prednosti pri zapošljavanju u skladu s člankom 102. i 103. Zakona o hrvatskim braniteljima iz Domovinskog rata i članovima njihovih obitelji („Narodne novine“ broj 121/17) imaju prednost u odnosu na ostale pristupnike samo pod jednakim uvjetima i dužni su, osim dokaza o ispunjavanju traženih uvjeta, priložiti i sve potrebne dokaze dostupne na poveznici Ministarstva hrvatskih branitelja <https://branitelji.gov.hr/zaposljavanje-843/843>.

Prijavom na natječaj pristupnici su izričito suglasni da Ekonomski fakultet smije koristiti, prikupljati i obrađivati podatke u svrhu provedbe natječajnog postupka, sukladno zakonskim propisima.

Pristupnik koji nije podnio pravovremenu i urednu prijavu ili ne ispunjava formalne uvjete iz natječaja ne smatra se pristupnikom prijavljenim na natječaj, te neće biti pozvan na dopunu dokumentacije. Urednom prijavom smatra se prijava koja sadrži sve podatke i priloge na način kako je navedeno u natječaju.

Fakultet zadržava pravo provođenja testiranja znanja i/ili vještina za prijavljene pristupnike koji zadovoljavaju formalne uvjete navedene u natječaju, a bitne su za obavljanje poslova radnog mjesta.

Prijavom na natječaj pristupnici su izričito suglasni da Ekonomski fakultet može koristiti, prikupljati i obrađivati podatke u svrhu provedbe natječajnog postupka sukladno zakonskim propisima.

Kandidat koji nije podnio pravovremenu i urednu prijavu ili ne ispunjava formalne uvjete iz natječaja ne smatra se kandidatom prijavljenim na natječaj.

Urednom prijavom smatra se prijava koja sadrži sve podatke i priloge na način kako je navedeno u natječaju.

Rok za podnošenje prijave osam dana od dana objavljivanja u „Narodnim novinama“. Prijave se predaju na adresi: Sveučilište u Splitu, Ekonomski fakultet, 21000 Split, Cvite Fiskovića 5.

Prijavljeni pristupnici bit će obaviješteni o rezultatima natječaja u zakonskom roku.

ANKICA ČILAŠ ŠIMPRAGA, DUBRAVKA IVŠIĆ MAJIĆ, DOMAGOJ VIDOVIĆ RJEČNIK SUVREMENIH HRVATSKIH OSOBNIH IMENA, INSTITUT ZA HRVATSKI JEZIK I JEZIKOSLOVLJE, ZAGREB, 2018.

Rječnik kao nacionalno i kulturno blago

Uvelike je poslužio za povezivanje hrvatske i europske kulturne baštine a mjesto mu je u obiteljskim bibliotekama, kao i u gradskim i sveučilišnim knjižnicama

PIŠE

VELIMIR KARABUVA

Rječnik suvremenih hrvatskih osobnih imena izrađen je u Institutu za hrvatski jezik i jezikoslovlje u sklopu projekta Baza suvremenih hrvatskih osobnih imena, a namijenjen je najširem krugu korisnika. Premda već postoje brojne studije i knjige iz područja antroponomastike, broj onomastičkih leksikografskih djela gotovo je zanemariv te je ovo prvi hrvatski opći rječnik osobnih imena izrađen prema suvremenim zahtjevima onomastičke struke.

Polazište za izradu rječnika bila je baza službenih osobnih imena s podacima o broju nositelja svakoga imena. Ti su podaci dobiveni od Državnog zavoda za statistiku i odnose se na popis stanovništva Republike Hrvatske iz 2011. godine, prema kojemu je tada u Hrvatskoj živjelo 4.284.889 stanovnika. Tada su potvrđena 5563 osobna imena s više od deset nositelja, a radi zaštite osobnih podataka imena s manje od deset nositelja se ne objavljuju.

Ideja da se sva suvremena imena opišu u jednoj knjizi rodila se prije pet godina. Na projektu se radilo četiri godine pod vodstvom dr. sc. Anke Čilaš Šimprage. Uz nju autori su i etimologinja dr. sc. Dubravka Ivšić Majić te onomastičar dr. sc. Domagoj Vidović. Suradnik za povijest je povjesničar dr. sc. Branimir Brgles, a dr. sc. Joža Horvat bio je zadužen za imendane i ekvivalente iz drugih jezika.

Polazeći od definicije osobnoga imena kao sociolingvističkog znaka, unutar rječničkog članka, autori su donijeli sljedeće podatke: osobno ime u kanonskome liku; genitiv imena, dativ imena; definiciju imena; etimologiju; podatke o broju naselja i kvalifikaciju čestote; sociolingvističke podatke o imenu; imenske istovrijednice u stranim jezicima i imendane.

U dijelu članka u kojem se govori o sociolingvističkom podatku o imenu, uz podatke o čestoti i zemljopisnom prostiranju, donose se i povijesni podaci o vremenu, rjeđe i o mjestu i potvrde. Naime, najstarije potvrde imena temelj su za dijakronijska antroponomastička istraživanja, a problemi s utvrđivanjem najstarije potvrde nekoga imena proizlaze iz toga što i najmanja promjena u fonološkom sastavu ili načinu zapisa imena može upućivati na to

Ideja da se sva suvremena imena opišu u jednoj knjizi rodila se prije pet godina

da nije riječ o istome imenu. U tome se dijelu rječničkoga članka donose i tumačenja o motivaciji nadijevanja imena, primjerice o poznatim nositeljima koji su mogli biti poticaj za imenovanje i širenje imena: sveci, kraljevi, likovi iz književnih djela i dr. Također se donose lingvistički podaci o imenu, primjerice detalji iz etimologije, posrednički jezici, pučke etimologije i dr. te se spominju prijevodne usporednice imena, bilo prave, bilo nastale pučko-etimološkim povezivanjem.

Imena su često nadijevana po djedu ili baki. Na primjer, sveta Katarina nema puno blagdana, a od 15. do 20. stoljeća ime je bilo među najčešćima. U 16. stoljeću bilo je više Katarina nego Marija, koja je danas najčešće hrvatsko žensko osobno ime. U Hrvatskoj ima nešto više od 130.000 Ivana i oko 126.000 Marija. Ime Marija prisutno je od 11. stoljeća, ali nije bilo rašireno do protureformacije. Uz Ivana, najčešća su muška imena u Hrvatskoj Josip, Marko, Stjepan, Tomislav, Željko, Ivica, Ante, Mario i Nikola. Mariju na listi ženskih imena slijede Ana, Ivana, Mirjana, Katarina, Nada, Dragica, Ljubica, Vesna i Marina.

Imena koja roditelji danas djeci najčešće nadijevaju ipak su nešto drukčija. U prvom desetljeću 21. stoljeća najpopularnije muško ime je bilo Luka, a potom Ivan, Marko, Filip, Karlo, Josip, Antonio, David, Petar i Matej. Najviše djevojčica dobilo je ime Lucija, pa Ana, Lana, Petra, Sara, Ema, Marija, Nika, Ivana i Iva. Za dječake

su i dalje popularna tradicionalna svetačka imena. Tako je Lana skraćeno od Svjetlana ili drugih imena koje imaju komponentu lana. Ema je skraćeno od Emilija. Neka su imena ipak izašla iz mode. Na primjer, ženska imena koja završavaju na -ka ili -ica, poput Danica.

Autori su, uz svako osobno ime u rječniku, naveli njegovo gramatički opis-rod, genitiv i, po potrebi, dativ, etimologijsko jezično porijeklo, a neka su imena definirana i tvorbeno; primjerice ime Anka definira se kao izvedeno od Anka + -ica. Navodi se i broj nositelja svakoga imena u Hrvatskoj te sociolingvistički podaci, prve povijesne potvrde i razlozi širenja nekoga imena. Uz ostalo donose se i imenski ekvivalenti u europskim jezicima te podaci o imendanim. Navest ćemo primjer imena Dražen: (Dražen (G. Dražena) m. osobno ime narodnoga podrijetla; izvedeno sufiksom -em od Draže, Draže, Dražo, što je pokraćeno od Dragoljub, Dragomir, Dragoslav (veoma često: 13 467 nositelja). Ime je potvrđeno od 11. stoljeća u liku Drašen, ali srednjovjekovne su povijesne potvrde malobrojne. U drugoj polovici 20. stoljeća, osobito je od 60-tih do 80-tih godina, ime je bilo među deset najčešće nadijevanih u središnjoj Hrvatskoj, zapadnoj Slavoniji i dijelu Podravine. U sjevernim hrvatskim krajevima dolazi kao odmilica od imena Andrija; drugi jezici: slo. Dražen, srp. [palel]: imendan: 23. ožujka; 22. listopada i 18. prosinca.

U ovoj knjizi naći ćete još

dosta zanimljivih podataka o imenima narodnog podrijetla, složenim i pokraćenim imenima, muškim i ženskim pokraćenim imenima, ženskim imenima nastalim prema muškim imenima, imenima stranog podrijetla, muslimanskim imenima, imenima grčkog podrijetla, imenima podrijetlom iz latinskoga i romanskoga jezika, imenima iz germanskih jezika, imenima iz slavenskih jezika, imenima iz mađarskog jezika, imenima stranoga podrijetla, a tu su i podaci o osobnim imenima blizanaca i zaboravljena i rijetka imena, kao što je Borna.

Rad na rječniku iznjedrio je mnogo primamljivih istraživačkih niti, koje bi u poticajnom interdisciplinarnom okruženju istraživačkoga tima Odjela za onomastiku i etimologiju Instituta za hrvatski jezik i jezikoslovlje u budućnosti mogle znatno doprinijeti boljem razumijevanju različitih tema iz područja onomastike i historiografije.

Ishod ove publikacije je dvojak. Rječnik je javnosti ponudio stručan pregled zastupljenosti, rasprostranjenosti, povijesnih potvrda i etimologiju osobnih imena. Na rječniku je radio interdisciplinarni tim suradnika, zato što bavljenje osobnim imenima podrazumijeva etimološka, onomastička, standardnojezična i etnološka znanja te dobro poznavanje povijesnih vrela (a u rječniku ih se navodi 215). Važno je napomenuti da je u potpunosti utemeljen na rezultatima istraživanja i stručnih analiza te da predstavlja recentne znanstvene spoznaje u hrvatskoj antroponimiji. Drugi je važan rezultat rada na rječniku baza podataka, koja je promišljeno oblikovana i vrlo sadržajna te će u budućnosti doprinisati novim istraživanjima antroponimije u dijakronijskome i sinkronijskome kontekstu. Na kraju je dobro dodati da je oblikovanjem i izradom suvremenoga hrvatskog rječnika osobnih imena napokon ispunjena dužnost znanstvenika i istraživača koji se bave imenoslovljem.

Rječnik predstavlja nacionalno i kulturno blago i kao takav je uvelike poslužio za povezivanje hrvatske i europske kulturne baštine. Također valja istaknuti da je rječniku mjesto u obiteljskim bibliotekama, kao i u gradskim i sveučilišnim knjižnicama.

universitas

- impressum ♦ **universitas** ♦ hrvatske sveučilišne novine
♦ **redakcija** ♦ Dražen Maleš (sport) ♦ Tatjana Klarić Beneta
♦ Sagita Mirjam Sunara ♦ Gordana Alfrević
♦ **nakladnički savjet** ♦ prof. Ante Čović, predsjednik ♦ prof. Goran Kardum ♦ prof. Zoran Curić ♦ prof. Mislav Grgić
♦ Red. prof. Kažimir Hraste ♦ prof. Mirjana Matijević Sokol
♦ prof. Vesna Barić-Punda
♦ **fotografije** ♦ Hanza Media
♦ **glavna urednica** ♦ Mila Puljiz
♦ **zamjenik glavne urednice** ♦ Ivan Perkov
♦ **nakladnici** ♦ Sveučilište u Splitu i Sveučilište u Zagrebu
♦ **za nakladnike** ♦ prof. Dragan Ljutić i prof. Damir Boras, rektori
♦ **adresa redakcije** ♦ Ruđera Boškovića 31, 21000 Split ♦ telefon 021491678
♦ universitas@unist.hr
♦ www.unist.hr/ostalo/sveucilisni-list-universitas;
www.unizg.hr/novosti-i-press/universitas

30. LJETNA UNIVERZIJADA U NAPULJU

Nastupa gotovo osamdeset hrvatskih sportaša u osam sportova

Još samo tjedan dana nas dijeli od svečane ceremonije otvaranja drugog najvećeg višesportskog događaja na svijetu nakon Olimpijskih igara. Od 3. do 14. srpnja u talijanskom gradu Napulju i nekoliko manjih obližnjih gradova održavat će se jubilarne 30. svjetske sveučilišne igre, kolokvijalno poznatije pod nazivom *Ljetna univerzijada*. Ovaj sportski događaj, kojemu je Zagreb bio domaćin 1987. godine, na ovogodišnjem izdanju proslavlja svoj šezdeseti rođendan, a Hrvatsku će predstavljati jedna od najvećih sportskih delegacija u povijesti. Gotovo osamdeset predstavnika u osam sportova, od čega nakon dugo godina i dva ekipna, branit će boje hrvatske sveučilišne reprezentacije na borilištima širom Napulja.

U suradnji Hrvatskog akademskog sportskog saveza i

krovnih nacionalnih saveza u tim sportovima, sastavljene su reprezentacije u košarci (m), vaterpolu (m), atletici, judu, taekwondou, streličarstvu, gimnastici i ritmičkoj gimnastici, a nadanja u osvajanje odličja prisutna su jednako kao i prethodnih godina kada je Hrvatska redovi-

to bila zastupljena na postolju.

U prilog nadanjima govore i neka imena naših reprezentativaca poput taekwondoašice Kristine Tomić, koja je u posljednje dvije godine osvojila dvije svjetske bronce i europsko zlato, zatim Brune Vuletić, koja je bila europska juniorska prvakinja, a ovogodišnja je vlasnica svjetske bronce. U istom sportu ističe se i Lovre Brečić, prošlogodišnji osvajač europskog zlata, kao i bronce s Ljetne univerzijade 2017. Judašice Iva Oberan i Lucija Babić u posljednje dvije godine bilježe dobre rezultate, kao i Marin Franušić, koji je na ESI 2018. u Coimbri osvojio brončano odličje. Vaterpolska i košarkaška reprezentacija imaju nekoliko članova koji su

studenti prestižnih američkih sveučilišta, a s obzirom na našu vaterpolsku tradiciju, moguće je nadati se rezultatu. „Kraljica sportova“, atletika, svojeg najpotentnijeg predstavnika ima u bacaču diska Martinu Markoviću, lanjskom U23 europskom prvaku te juniorskom svjetskom i europskom prvaku, ali tu su još i predstavnici u bacanju kladiva, 400 m i 400 m s preponama. Od gimnastičara se ističe Leonardo Kušan, koji je na Univerzijadi 2015. u Južnoj Koreji nosio hrvatsku zastavu na ceremoniji otvorenja.

Svjetska sveučilišna sportska federacija (FISU) omogućila je prijenos uživo sa sportskih borilišta Ljetne univerzijade preko vlastitih komunikacijskih kanala, dok je nastupe hrvatskih ekipa u Napulju moguće pratiti preko kanala Hrvatskog akademskog sportskog saveza (UniSport HR).

SVEUČILIŠTE U SPLITU
Sveučilišni odjel za stručne studije, raspisuje

NATJEČAJ
I za izbor u zvanje

1. jednog nastavnika u naslovno nastavno zvanje predavač, u znanstvenom području društvenih znanosti, za polje ekonomija, za granu računovodstvo;
2. jednog nastavnika u naslovno nastavno zvanje predavač, u znanstvenom području tehničkih znanosti, za polje računarstvo, za granu obradba informacija.

Točke 1 i 2.

Pristupnici trebaju ispunjavati uvjete propisane Zakonom o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju (NN 123/03, 198/03, 105/04, 174/04, 2/07, 46/07, 45/09, 63/11, 94/13, 139/13, 101/14, 60/15, 131/17) i Odlukom o nužnim uvjetima Rektorskog zbora za ocjenu nastavne i stručne djelatnosti u postupku izbora u nastavna zvanja (NN 13/2012). Prijavi treba priložiti: životopis pristupnika, preslik diplome o odgovarajućoj stručnoj spremi odnosno akademskom stupnju, prikaz stručne i nastavne djelatnosti, popis radova i radove relevantne za izbor (u elektronskom obliku), domovnicu ili dokaz o državljanstvu druge države, a strani državljani dužni su priložiti i dokaz o znanju hrvatskog jezika (napredna razina). Sva dokumentacija se predaje u dva primjerka.

Prijavom na natječaj pristupnici su izričito suglasni da Sveučilišni odjel za stručne studije kao voditelj zbirke osobnih podataka može prikupljati, koristiti i dalje obrađivati podatke u svrhu provedbe natječajnog postupka sukladno odredbama Zakona o zaštiti osobnih podataka.

Na natječaj se, pod jednakim uvjetima, mogu prijaviti osobe oba spola.

Ako pristupnici temeljem posebnih propisa ostvaruju prednost prilikom zapošljavanja, dužni su u prijavi na natječaj pozvati se na to pravo te priložiti sve dokaze koje posebni propisi propisuju za ostvarivanje navedenog prava. Pristupnici koji se pozivaju na pravo prednosti pri zapošljavanju u skladu s člankom 102. i 103. Zakona o hrvatskim braniteljima iz Domovinskog rata i članovima njihovih obitelji („Narodne novine“ broj 121/17) imaju prednost u odnosu na ostale pristupnike samo pod jednakim uvjetima i dužni su, osim dokaza o ispunjavanju traženih uvjeta, priložiti i sve potrebne dokaze dostupne na poveznici Ministarstva hrvatskih branitelja <https://branitelji.gov.hr/zaposljavanje-843/843>.

Prijave s prilogima podnose se preporučenom poštanskom pošiljkom Sveučilišnom odjelu za stručne studije Sveučilišta u Splitu, Split, Kopilica 5/II kat, u roku od 30 (trideset) dana od dana objave natječaja u Narodnim novinama.

Nepravovremene i nepotpune prijave neće se razmatrati niti će se podnositelji nepotpunih prijava pozvati na dopunu prijave. Osobe koje podnesu nepotpune ili nepravovremene prijave na natječaj te osobe koje ne ispunjavaju formalne uvjete iz natječaja ne smatraju se pristupnicima prijavljenim na natječaj te se neće obavještavati o rezultatima natječaja.

O rezultatima natječaja pristupnici će biti obaviješteni u roku od 15 dana od dana donošenja odluke o izboru.

Sveučilišni odjel za stručne studije Sveučilišta u Splitu
Točka 3.

II za radno mjesto

3. čistač/ica (m/ž) – 1 izvršitelj na određeno vrijeme u punom radnom vremenu do 17. 01. 2020.

Pristupnici pod početkom 3. trebaju ispunjavati slijedeće uvjete:
– završena osnovna škola

Prijave s dokazom o ispunjavanju uvjeta podnose se u roku od 8 dana od objave natječaja u Narodnim novinama, na adresu: Sveučilišni odjel za stručne studije, Split, Kopilica 5/II kat. Uz prijavu kandidati su dužni priložiti:

- životopis,
- dokaz o hrvatskom državljanstvu (preslik osobne iskaznice, putovnice ili domovnice),
- dokaz o stručnoj spremi,
- dokaz o radnom stažu (potvrda Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje),
- uvjerenje nadležnog suda da se protiv podnositelja prijave ne vodi kazneni postupak (koje nije starije od 6 mjeseci).

Isprave se prilažu u neovjerenoj preslici, a prije izbora kandidata predočit će se izvornik.

Kandidatom prijavljenim na oglas smatrat će se samo osoba koja podnese pravovremenu i urednu prijavu te ispunjava formalne uvjete iz javnog natječaja. Urednom prijavom smatra se prijava koja sadrži sve osobne podatke i priloge navedene u natječaju. Osoba koja nije podnijela pravovremenu i urednu prijavu ili ne ispunjava formalne uvjete iz oglasa, ne smatra se kandidatom prijavljenim na javni natječaj.

Prijavom na natječaj pristupnici su izričito suglasni da Sveučilišni odjel za stručne studije kao voditelj zbirke osobnih podataka može prikupljati, koristiti i dalje obrađivati podatke u svrhu provedbe natječajnog postupka sukladno odredbama Zakona o zaštiti osobnih podataka.

O rezultatima natječaja pristupnici će biti obaviješteni u roku od 15 dana od dana donošenja odluke o izboru.

SVEUČILIŠTE U ZAGREBU
PRIRODOSLOVNO-MATEMATIČKI
FAKULTET
Zagreb, Horvatovac 102a

Fakultetsko vijeće Prirodoslovno-matematičkog fakulteta, na temelju članka 82. Statuta Fakulteta, a vezano uz Natječaj Hrvatske zaklade za znanost „Projekt razvoja karijera mladih istraživača – izobrazba novih doktora znanosti“ raspisuje

NATJEČAJ
za izbor

– u suradničko zvanje i na radno mjesto asistent za rad na HRZZ projektu „Mikrolokalni defektni alati u parcijalnim diferencijalnim jednadžbama“ iz područja prirodnih znanosti, polje matematika, na određeno vrijeme, u punom radnom vremenu pri Matematičkom odsjeku PMF-a – 1 izvršitelj.
Sve informacije o uvjetima natječaja objavljene su i nalaze se na službenoj

internetskoj stranici Prirodoslovno-matematičkog fakulteta www.pmf.unizg.hr/ natječaju.

Ponude s dokazima o ispunjavanju uvjeta natječaja dostavljaju se na adresu: Prirodoslovno-matematički fakultet, Matematički odsjek, Zagreb, Bijenička 30, najkasnije u roku od 30 dana od objavljivanja natječaja u Narodnim novinama. Rezultati natječajnog postupka objavit će se na službenoj internetskoj stranici PMF-a: www.pmf.unizg.hr (Natječaj).

R.I.

Momčad Sveučilišta u Splitu proslavlja titulu prvaka

Slavlje rukometnih prvaka

JAN MASTROVIĆ

ZAVRŠEN PROLJETNI DIO UNISPORT HR SPORTSKE SEZONE

Tri naslova Zagrebu, dva Rijeci, a nogometna titula Splitu

Svi ovogodišnji nacionalni sveučilišni prvaci ostvarili su pravo na nastup na nadolazećim Europskim sveučilišnim igrama, koje se 2020. godine održavaju u Beogradu a preostala državna prvenstva, za ovu akademsku godinu, održavati će se u rujnu

Proljetni dio nacionalne sveučilišne sportske sezone 2018./2019. završen je UniSport državnim prvenstvima u rukometu, košarci 3x3 i nogometu, koji su održani kroz prva dva tjedna ovog mjeseca u Rijeci, Varaždinu i Zagrebu.

Po šest ekipa u muškoj i ženskoj konkurenciji sudjelovalo je 14. i 15. lipnja na sveučilišnom nogometnom prvenstvu, koje je organizirano na terenima zagrebačkog nogometnog centra "Zagrebello". Najsjajnijim odličjem okitili su se momčad Sveučilišta u Splitu i predstavnice Sveučilišta u Zagrebu, a ekipe naših dvaju najvećih sveučilišta međusobno su se susrele u oba finala. Muško je završilo s rezultatom 2:0 za Split, dok je u ženskom Zagreb slavio 4:0. Jednako kao i u finalu, u utakmicama za treće mjesto također su se sučelile iste ekipe. Sveučilište u Osijeku i Tehničko veleučilište u Zagrebu nadmetali su se za broncu u obje konkurencije, a Slavonci su do odličja došli s 3:0 u muškoj i 3:1 u ženskoj konkurenciji.

Probuđena sjećanja

Teren riječkog Centra Zamet, od 7. do 9. lipnja ponudio je izvrsne rukometne dvoboje, a pobuđila su se i sjećanja na lanjsko Svjetsko sveučilišno rukometno prvenstvo, na kojem je u istoj dvorani naša reprezentacija tada osvojila srebrnu medalju. Titulom prvaka za aktualnu akademsku godinu okitile su se muška i ženska ekipa Sveučilišta u Rijeci, a na postolju su im se pridružile ekipe Sveučilišta u Zagrebu i Sveučilišta u Osijeku, također osvojivši po dva odličja. Predstavnici našeg najvećeg

Osvajači odličja u košarci 3x3
MIRNA PIBERNIK

sveučilišta osvojili su broncu u muškoj i srebro u ženskoj konkurenciji, dok su se reprezentativci Sveučilišta u Osijeku okitili srebrnim odličjem u muškoj i brončanim u ženskoj konkurenciji.

Istog vikenda, na varaždinskom Kapucinskom tr-

gu održano je sveučilišno prvenstvo u košarci 3x3, a dvostruka kruna otišla je na Sveučilište u Zagrebu. Zagrebačke studentice i studenti odigrali su uvjerljive turnire i zaslužno slavili, a uspjehom s ovog prvenstva mogu se pohvaliti i eki-

pe Sveučilišta u Splitu, koje su osvojile srebro u konkurenciji studenata i broncu u konkurenciji studentica. Predstavnice Sveučilišta u Rijeci bile su druge, dok su studenti s Veleučilišta u Vukovaru osvojili treće mjesto. Svi ovogodišnji nacional-

ni sveučilišni prvaci ostvarili su pravo za nastup na nadolazećim Europskim sveučilišnim igrama, koje se 2020. održavaju u Beogradu, a preostala državna prvenstva za ovu akademsku godinu održavat će se u rujnu, nakon skore međunarodne se-

zone koja u srpnju započinje 30. ljetnom Univerzijadom u Napulju, a nastavlja brojnim europskim prvenstvima, od čega su za Hrvatsku najrelevantnija ona u rukometu na pijesku i borilačkim sportovima, kojima će Zagreb biti domaćin.

D.M.